

Aan de leden en deelnemers van
het Algemeen Bestuur
van de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid

Veiligheidsregio ZHZ

Postbus 350
3300 AJ Dordrecht

Romboutslaan 105
3312 KP Dordrecht

T 088 6365000
E mail@vrzhz.nl
I www.zhzveilig.nl

Datum

29 november 2019

Uw kenmerk

-

Ons kenmerk
2019/2086

Onderwerp
Uitnodiging vergadering AB
11 december 2019

Bijlage(n)
Agenda en vergaderstukken

Behandeld door

A.R. Wagemans

T 088 6365307
ar.wagemans@vrzhz.nl

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Graag nodig ik u namens de voorzitter uit voor de vergadering van het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid op **woensdag 11 december 2019 van 14:00 tot 16:00 uur**. De vergaderlocatie is de Merwedezaal van de Politie Zuid-Holland-Zuid aan de **Vissersdijk Beneden 2 te Dordrecht**.

Bijgaand ontvangt u de agenda en stukken behorend bij de AB-vergadering.

Indien u verhinderd bent, kunt u dit doorgeven aan mevrouw A.R. Wagemans op telefoonnummer 088-636 5307 of per mail ar.wagemans@vrzhz.nl.

Met vriendelijke groeten,

Mr. R.K. Brons
Secretaris a.i. Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid

Agendapunt I-1
Registratienummer 2019/2088

Voorstel voor de vergadering van: Het algemeen bestuur

Datum vergadering: 11 december 2019

Onderwerp: Vaststellen agenda

Gevraagd besluit: Het algemeen bestuur wordt gevraagd:
– de agenda d.d. 11 december 2019 vast te stellen:

Vergaderstuk: 2019/2088/A - Agenda dd. 11 december 2019

Toelichting: Geen

Juridische aspecten: Geen

Financiën: Geen

Procedure: Het voorstel wordt bij de volgende overleggen behandeld:
 MT AB
 AGV Audit commissie
 DB Anders, nl. ...
 Niet van toepassing

Ondernemingsraad: Doorgeleiding naar de (centrale) ondernemingsraad:
 Ter kennisname Voor instemming
 Ter advisering Niet van toepassing

Vervolgstappen: Geen

Communicatie: Geen

Organisatie eenheid: Indiener niveau 2 Concerncontroller Directiesecretaris
 Directie: J. Boons J. Boons

dd. 27-11-2019 dd. 27-11-2019

Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid

Agenda – 2019/2088/A

11 december 2019

I	Opening	
		<i>Reg. Nr.</i>
1.	Vaststellen agenda	2019/2088
2.	Mededelingen	2019/2089
3.	Besluitenlijst	2019/2090
II	Ter behandeling	
1.	Burap II	2019/2091
2.	Regionaal Risicoprofiel – presentatie en behandeling zienswijzen	2019/1306
3.	Landelijke dossiers - presentatie	2019/2093
4.	Benoeming algemeen directeur VRZHZ <i>Nazending</i>	2019/2094
III	Hamerstuk of Ter kennisname	
1.	Begrotingsrichtlijnen 2021	2019/2095
2.	Controleprotocol accountantscontrole	2019/2096
3.	Verslag auditcommissie	2019/2097
4.	Benoeming extern lid auditcommissie <i>Nazending</i>	2019/2092
IV	Overig	
1.	Rondvraag en sluiting	

Agendapunt I-2
Registratienummer 2019/2089

Voorstel voor de vergadering van: Het algemeen bestuur

Datum vergadering: 11 december 2019

Onderwerp: Mededelingen

Gevraagd besluit: Het algemeen bestuur wordt gevraagd:
– Niet van toepassing.

Vergaderstuk: Geen

Toelichting: De leden van het AB krijgen gelegenheid tot het doen van mededelingen.

Juridische aspecten: Geen

Financiën: Geen

Procedure: Het voorstel wordt bij de volgende overleggen behandeld:
 MT AB
 AGV Audit commissie
 DB Anders, nl. ...
 Niet van toepassing

Ondernemingsraad: Doorgeleiding naar de (centrale) ondernemingsraad:
 Ter kennisname Voor instemming
 Ter advisering Niet van toepassing

Vervolgstappen: Geen

Communicatie: Geen

Organisatie eenheid: Indiener niveau 2 Concerncontroller Directiesecretaris
Directie: J. Boons J. Boons

dd. 27-11-2019 dd. 27-11-2019

Agendapunt I-3
Registratienummer 2019/2090

Voorstel voor de vergadering van: Het algemeen bestuur

Datum vergadering: 11 december 2019

Onderwerp: Besluitenlijst

Gevraagd besluit: Het algemeen bestuur wordt gevraagd:
– de besluitenlijst AB d.d. 10 oktober 2019 vast te stellen

Vergaderstuk: 2019/2090/A - Besluitenlijst d.d. 10 oktober 2019

Toelichting: Geen

Juridische aspecten: Geen

Financiën: Geen

Procedure: Het voorstel wordt bij de volgende overleggen behandeld:
 MT AB
 AGV Audit commissie
 DB Anders, nl. ...
 Niet van toepassing

Ondernemingsraad: Doorgeleiding naar de (centrale) ondernemingsraad:
 Ter kennisname Voor instemming
 Ter advisering Niet van toepassing

Vervolgstappen: Geen

Communicatie: Geen

Organisatie eenheid: Indiener niveau 2 Concerncontroller Directiesecretaris
 Directie: J. Boons J. Boons

dd. 27-11-2019 dd. 27-11-2019

Besluitenlijst

Overleg: Algemeen bestuur
Datum: 10 oktober 2019
Vastgesteld op:

Aanwezig

Gemeente Dordrecht	DHR	A.W.	Kolff	burgemeester, voorzitter
Gemeente Gorinchem	MW	R.W.J.	Melissant-Briene	burgemeester, vicevoorzitter
Gemeente Hardinxveld-Giessendam	DHR	D.A.	Heijkoop	burgemeester
Gemeente Hendrik-Ido-Ambacht	DHR	J.	Heijkoop	burgemeester
Gemeente Molenlanden	DHR	D.R.	Van der Borg	wnd. burgemeester
Gemeente Papendrecht	DHR	A.J.	Moerkerke	burgemeester
Gemeente Sliedrecht	DHR	P.	Vat	locoburgemeester
Gemeente Zwijndrecht	DHR	W.H.J.M.	Van der Loo	burgemeester
Gemeente Alblasserdam	MW	S.	Van Heeren	coördinerend gemeentesecretaris
Veiligheidsregio ZHZ	DHR	R.K.	Brons	secretaris
Veiligheidsregio ZHZ	Mw.	J.	Boons	directiesecretaris

Afwezig

Gemeente Hoeksche Waard	DHR	G.	Veldhuijzen	wnd. burgemeester
Gemeente Alblasserdam	DHR	J.G.A.	Paans	burgemeester
Gemeente Sliedrecht	DHR	A.P.J.	van Hemmen	burgemeester
Waterschap Rivierenland	DHR	C.	Verdaas	dijkgraaf
Waterschap Hollandse Delta	Dhr.	G.	Doornbos	dijkgraaf a.i.
Arrondissementsparket Rotterdam	DHR	R.P.H.G.	de Beukelaer	Openbaar Ministerie
Politie Eenheid Rotterdam	DHR	H.	de Jong	politie eenheid Rotterdam
DG&J	DHR	K.J.	van Hengel	directeur DG&J
Defensie	Kol.	L.	De Lange	regionaal militair commandant

Voordat de vergadering daadwerkelijk van start gaat, wordt de belofte afgelegd door de interim directeur/secretaris bestuur VRZHZ, de heer Rob Brons.

I Opening

Agendapunt I-1 2019/1240	Vaststellen agenda <i>Het algemeen bestuur wordt gevraagd te besluiten: – de agenda d.d. 10 oktober 2019 vast te stellen.</i>
Besluit	Conform

Agendapunt I-2 2019/1241	Mededelingen
Toelichting	<ul style="list-style-type: none"> de heren Paans, Van Hemmen en Veldhuijzen hebben zich afgemeld. De heer Van Hemmen wordt vervangen door de heer Vat. De portefeuille van de heer Veldhuijzen wordt waargenomen door de heer Van der Loo. de heer Rob Brons is voor het eerst aanwezig, hij is benoemd als interim directeur VRZHZ/secretaris bestuur mevrouw Whitney Veen is voor het eerst aanwezig als concerncontroller de heer Van der Loo meldt de voortgang van de lobby voor de

	<p>verhoging van de Bdur. Dordrecht is als referentiegemeente betrokken en de eigenschappen van de regio worden daarin meegenomen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • de heer Van der Loo meldt tevens dat in fase 1 van het onderzoek naar de effecten van de uittreding van Vijfheerenlanden vooralsnog zo'n 1,1 miljoen euro is gevonden. Bovendien loopt nog een aantal onderzoeken. In Burap-II wordt de prognose gepresenteerd en zal aan het bestuur worden voorgelegd of eventueel fase 2 gestart zal moeten worden. Fase 2 houdt in dat maatregelen nodig zijn die mogelijk het zorgniveau kunnen aantasten. Zoals eerder afgesproken zal duidelijk gemaakt worden welke maatregelen in fase 1 en eventueel fase 2 gerelateerd zijn aan Vijfheerenlanden. • de Provincie heeft onze jaarstukken goedgekeurd en dit door middel van een brief kenbaar gemaakt aan de raden met daarbij een opmerking over het ontbreken van een uitsplitsing bij een tabel (oordeel "niet correct"). De heer Van der Loo meldt dat de tabel cijfermatig en boekhoudkundig echter wel correct is en bij de volgende begroting zal de tabel inclusief uitsplitsing worden aangeleverd.
--	--

Agendapunt I-3 2019/1242	Besluitenlijst <i>Het algemeen bestuur wordt gevraagd te besluiten:</i> – <i>de besluitenlijst AB d.d. 27 juni 2019 vast te stellen</i>
Besluit	Conform

II Landelijke campagne

Agendapunt II-1 2019/1243	Brandpreventieweken
Toelichting	Namens de organisatie licht Maartje van Toor, adviseur bij de afdeling Risicobeheersing toe wat de VRZHZ doet in het kader van de jaarlijkse brandpreventieweken in de maand oktober. Er is een online game ontwikkeld voor kinderen van 9 tot 12 jaar en voor de jongere kinderen is een boek uitgebracht. De burgemeesters gaan hiermee met Maartje van Toor op de foto.

III Ter behandeling

Agendapunt III-1 2019/1244	Verbouw brandweerkazernes Brandwijk en Langerak <i>Het algemeen bestuur wordt gevraagd: in te stemmen met:</i> <ol style="list-style-type: none"><i>Het uitbreiden en renoveren van post Brandwijk.</i><i>Het voorzien van een kantoor in de post Langerak ten behoeve van de bevelvoerders.</i><i>De financiën (respectievelijk € 500.000 (kapitaalslasten ca. € 21.000)) Brandwijk en € 35.000 (kapitaalslasten ca. € 1.650) mee te nemen in Burap II.</i>
Toelichting	Mevrouw Melissant licht toe dat we reeds eerder voorstellen hebben behandeld (o.a. Klaaswaal en Papendrecht) en dat we een kader nodig hebben waarin verbouw en nieuwbouw te plaatsen is. De heer Van der Loo vult aan dat dergelijke voorstellen eigenlijk in een reguliere P&C-cyclus ingebracht zouden moeten worden maar dat de impact van het voorliggende voorstel beperkt is. De heer Van der Borg is blij met de consequente lijn en de voorstellen.
Besluit	Conform

Agendapunt III-2 2019/1245	Nieuwbouw kazerne Oranjepark <i>Het algemeen bestuur wordt gevraagd:</i> <ol style="list-style-type: none"><i>In te stemmen met het voorlopig ontwerp voor de kazerne Oranjepark en de daarbij horende ingeschatte financiële consequenties van € 6 miljoen inclusief BTW.</i><i>De definitieve financiële consequenties waar mogelijk mee te nemen in Burap II 2019 dan wel Burap I 2020.</i>
Toelichting	Mevrouw Melissant licht toe dat de locatie Oranjepark momenteel ontwikkeld wordt en dat de Noordendijk een tijdelijke locatie is. De heer Kolff vult aan dat het niet de bedoeling is dat deze tijdelijke locatie verlaten moet worden voordat de definitieve locatie gereed is. De heer Van der Loo benoemt dat in december meer zekerheid zal zijn en dat de huidige huurlasten voor de tijdelijke locatie in de begroting zijn opgenomen. De verwachting is dat het totale huisvestingsplan begin 2020 gereed zal zijn.
Besluit	Conform

Agendapunt III-3 2019/1246	Rapportage en analyse opkomsttijden 2018 <i>Het algemeen bestuur wordt gevraagd: kennis te nemen van:</i> <ol style="list-style-type: none"><i>de rapportage en analyse van de opkomsttijden brandweer ZHZ over de periode 2018.</i> <i>In te stemmen met:</i> <ol style="list-style-type: none"><i>het voorstel om de eerstvolgende rapportage (opkomsttijden 2019) in het voorjaar 2020 aan het Algemeen Bestuur aan te bieden.</i><i>het voorstel om over de periode 2014 tot en met 2019 de reden van het dalende realisatiepercentage nader te onderzoeken en de onderzoeksresultaten na het zomerreces in 2020 aan het Algemeen Bestuur, via een schriftelijke rapportage, terug te koppelen.</i>
Toelichting	Mevrouw Melissant geeft een korte toelichting waarin zij met name ingaat op het onderzoek dat in 2020 wordt uitgevoerd.
Besluit	Conform

Agendapunt III-4	Landelijke dossiers Veiligheidsberaad
-------------------------	--

2019/1247	<p><i>Het algemeen bestuur wordt gevraagd: kennis te nemen van:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>de notitie Landelijke dossiers Veiligheidsberaad en de presentatie over dit onderwerp.</i>
Toelichting	<p>De heer Kramer geeft aan de hand van een presentatie (zie bijlage) een toelichting op de landelijke dossiers die momenteel spelen. Hij gaat onder andere in op het dossier van de vrijwilligers. In ZHZ zijn we reeds gestart met het denken in differentiatie, de verwachting is dat dit alleen maar meer gaat worden. Vervolgens zal dit dan ook verwerkt moeten worden in vakbekwaamheid en training.</p> <p>De vraag is wat het scenario van differentiatie gaat betekenen voor onze fijnmazigheid, ons zorgniveau en slagkracht. Ook is de vraag wat zowel vrijwilligers als hoofdwerkgevers ervan vinden als het stelsel van vrijwilligheid anders zou gaan worden.</p> <p>De leden geven aan dat het goed is dat ZHZ vooroploopt in de ontwikkelingen. De heer Kolff geeft aan dat het uitgangspunt is dat het stelsel van vrijwilligheid behouden blijft. De denktank werkt momenteel een aantal scenario's uit, wellicht dat ZHZ mee kan werken hieraan. Ondanks de druk van de deeltijdregeling biedt een en ander ook een kans om ons huidige systeem toekomstbestendig te kunnen maken.</p> <p>Dit geldt ook voor de beroepsbrandweer. De bestuurlijke begeleidingscommissie heeft de opdracht om het geheel van de brandweer toekomstbestendig te maken. Deze commissie zoekt daarom zowel verbinding met de denktank vrijwilligers als met de Brandweerkamer voor de rechtspositie van de medewerkers van de veiligheidsregio's.</p> <p>Afgesproken wordt dat de leden van het AB thematisch worden bijgepraat over de stand van zaken van de dossiers.</p>
Besluit	Conform

IV Ter kennisname en hamerstukken

<p>Agendapunt IV-1 2019/1248</p>	<p>Verslag gemeentearchivaris toezicht informatiehuishouding VRZHZ</p> <p><i>Het algemeen bestuur wordt gevraagd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Kennis te nemen van het verslag van de gemeentearchivaris omtrent het toezicht op de informatiehuishouding van de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid 2018.</i> – <i>Kennis te nemen van de wijze van omgang van de Veiligheidsregio met de aanbevelingen. Kennis te nemen van de aanpak van het project Zelfredzaamheid en Risicocommunicatie; en input te leveren op dit dossier.</i>
Besluit	Conform

<p>Agendapunt IV-2 2019/1249</p>	<p>Aanvulling portefeuillevreiding bestuur</p> <p><i>Het algemeen bestuur wordt gevraagd: kennis te nemen van:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>de toekenning van de portefeuille internationale samenwerking aan de heer Paans</i>
Besluit	Conform

<p>Agendapunt IV-3 2019/1250</p>	<p>Rode dradenanalyse multidisciplinaire incidenten 2018 - 2019</p> <p><i>Het algemeen bestuur wordt gevraagd: kennis te nemen van:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>De rode dradenanalyse multidisciplinaire incidenten 2018 - 2019</i>
Besluit	Conform

Agendapunt IV-4 2019/1251	Instellingsbesluit Bestuurlijke begeleidingscommissie Kijfhoek (BBC-Kijfhoek) <i>Het algemeen bestuur wordt gevraagd:</i> – <i>In stemmen met het Instellingsbesluit Bestuurlijke begeleidingscommissie Kijfhoek (BBC-Kijfhoek)</i>
Toelichting	Zowel in de oplegger als in het besluit zelf blijken enkele fouten opgenomen (tekst over de benchmark en verkeerde voorletters van BBC-lid de heer Heijkoop). Deze worden hersteld.
Besluit	Conform

Agendapunt IV-5 2019/1252	Vergaderschema bestuur 2020 <i>Het algemeen bestuur wordt gevraagd:</i> <i>in te stemmen met:</i> – <i>Het Vergaderschema bestuur 2020</i>
Besluit	Conform

Agendapunt IV-6 2019/1255	Gemeenschappelijke regeling <i>Het algemeen bestuur wordt gevraagd:</i> – <i>afhankelijk van de ontvangen zienswijzen van gemeenten, op 10 oktober 2019 definitief in te stemmen met de inhoud van het Wijzigingsbesluit Gemeenschappelijke Regeling VRZHZ.</i>
Besluit	Conform

V Overig

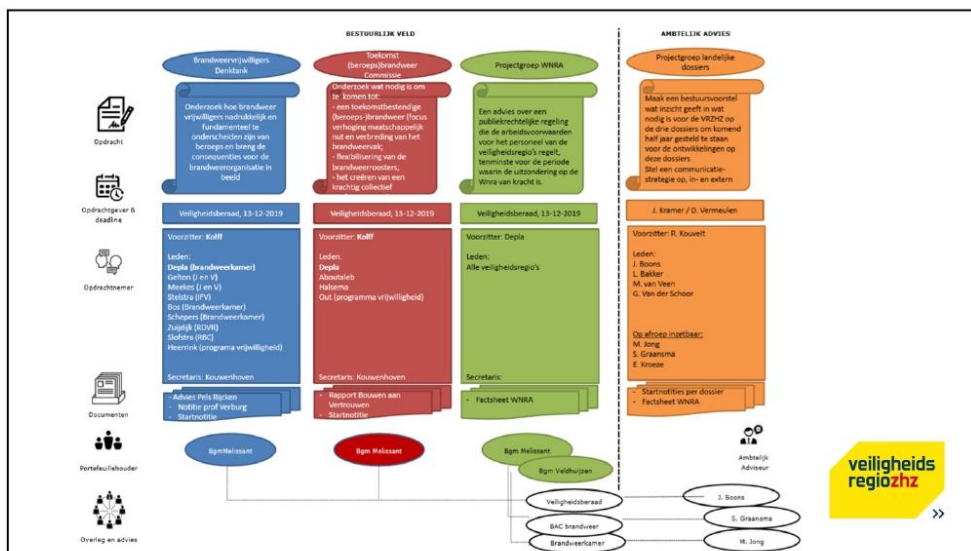
Agendapunt V-1	Rondvraag en sluiting
Toelichting	N.v.t.

Bijlage
Handout presentatie landelijke dossiers

Stand van zaken landelijke dossiers Veiligheidsberaad

Algemeen Bestuur, 10-10-2019

samen voor veiligheid

Vrijwilligers

Onderzoek differentiatie vrijwilligers - beroeps

DEELTIJD-RICHTLIJN

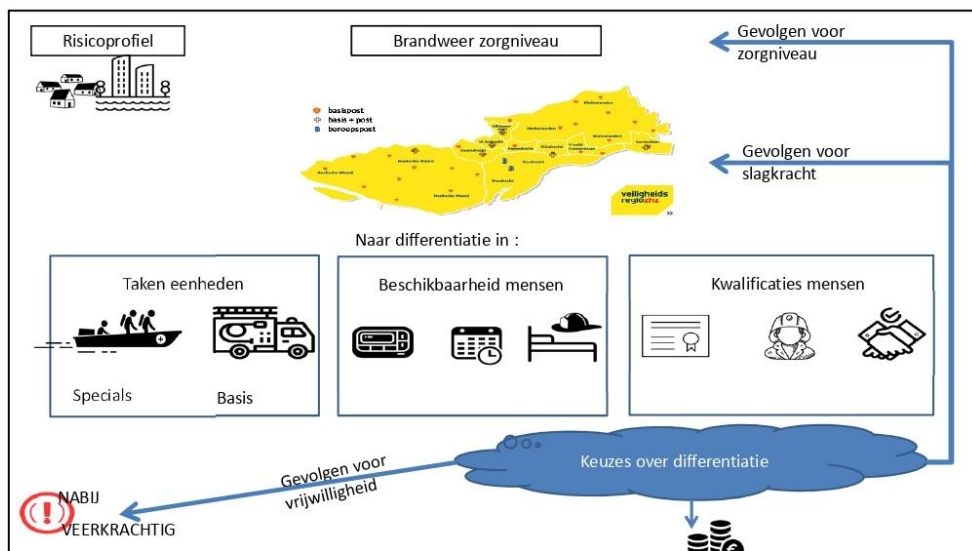
BEHOUD VRIJWILLIGHEID

veiligheids regiozrhz >>

Regionaal perspectief: compact, nabij en veerkrachtig

- **Bestuur, burgers, maatschappij, eigen mensen**
- **Fijnmazig operationeel netwerk**
- **In samenwerking met partners**
- **Brede taakopvatting**

veiligheids regiozrhz >>

Toekomst (Beroeps)-brandweer

Onderzoek wat nodig is om te komen tot een toekomstbestendige (beroeps-) brandweer

- Verbreding taak / rol / maatschappelijk nut
- Flexibilisering roosters
- Collectief werkgeverschap

IFV Instituut Fysieke Veiligheid

veiligheids regiozHz

Projectgroep
WNRA

Een advies over een publiekrechtelijke regeling die de arbeidsvoorwaarden voor het personeel van de veiligheidsregio's regelt is.

- **Op dit moment zijn de VR's uitgezonderd van de WNRA**
- **Opdracht vanuit Veiligheidsberaad aan Brandweerkamer**
- **Er wordt onderzocht hoe de rechtspositie voor VR's ingericht kan worden**
- **Meerdere opties worden uitgewerkt**
- **Vanuit VB december 2019 volgt hier meer informatie over**

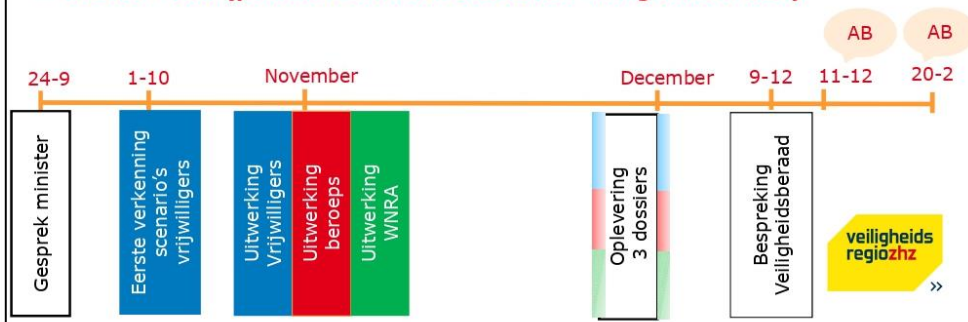
veiligheids
regioz

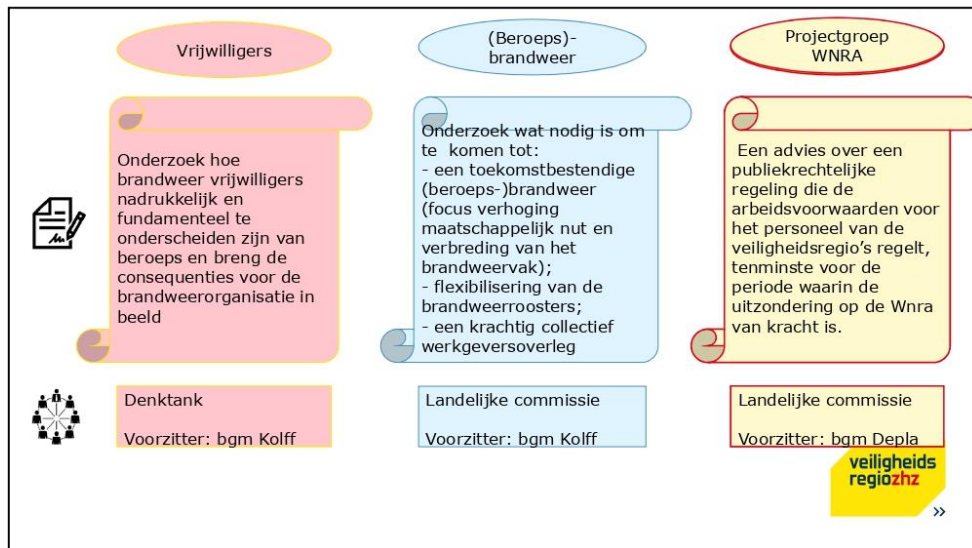
h

>>

Proces/rollen / tijdpad (indicatief)

- **Mevrouw Melissant (portefeuillehouder Brandweer regionaal)**
- **De heer Veldhuijzen (portefeuillehouder personeel)**
- **De heer Kolff (portefeuillehouder Brandweer Veiligheidsberaad)**

Kansen en dilemma's

- **Onderlinge verbindingen tussen dossiers:**
 - Differentiëren bij vrijwilligers <-> differentiëren bij beroeps
- **Aandachtspunten ZHZ**
 - Differentiëren bij vrijwilligers brengt ook kansen
 - Gevolgen voor:
 - Nabij / veerkrachtig
 - Zorgniveau
 - Slagkracht
 - Continuïteit
 - Kosten
 - Interactie – communicatie met vrijwilligers

Agendapunt II-1
 Registratienummer 2019/2091

Voorstel voor de vergadering van: Het Algemeen Bestuur

Datum vergadering: 11 december 2019

Onderwerp: Tweede bestuursrapportage 2019

Gevraagd besluit: Het Algemeen Bestuur wordt gevraagd:

- a) In te stemmen met de tweede bestuursrapportage 2019 met daarin een beleidsmatige en financiële prognose op het jaarresultaat;
- b) Kennis te nemen van de relatie tussen deze financiële prognose, het structurele frictievraagstuk Vijfheerenlanden en de hoogte van de huidige besparingsvoorstellen Vijfheerenlanden – fase 1;
- c) In te stemmen met het voorstel om tot 2024 te sturen op de zogenoemde 'nullijn';
- d) In te stemmen met het niet starten van fase 2 ten behoeve van het frictievraagstuk Vijfheerenlanden en de resterende opgave onderdeel te maken van de reguliere P&C-cyclus;
- e) In te stemmen met de voorgestelde nieuwe kredieten en aanpassingen van kredieten in het meerjarig investeringsplan zoals genoemd op pagina 24 t/m 26 van de tweede bestuursrapportage.

Vergaderstuk: 2019/2091/A - Tweede Bestuursrapportage 2019

Toelichting: **Inleiding**

In deze oplegnotitie treft u de beslispunten met betrekking tot de tweede bestuursrapportage over 2019 (hierna: BURAP-II). In deze BURAP-II is ook een financiële prognose op het jaarresultaat opgenomen. Deze financiële prognose kent een relatie met het financiële frictievraagstuk als gevolg van de uittreding van Vijfheerenlanden. Omdat beide financiële sporen een wisselwerking met elkaar kennen, hebben we ervoor gekozen deze sporen in deze vergadering niet in twee aparte agendapunten voor te leggen, maar integraal in dit agendapunt.

Leeswijzer

We gaan in deze oplegnotitie A) eerst kort in op de achtergrond van de financiële gevolgen van de uittreding van Vijfheerenlanden. Vervolgens lichten we B) de prognose uit BURAP-II toe en schetsen we C) de financiële relatie met het frictievraagstuk Vijfheerenlanden. Hierin leggen we een oplossingsvoorstel voor. Tot slot geven we D) een doorkijk naar landelijke

(exogene) ontwikkelingen die we op dit moment op ons af zien komen.

Ad A. Achtergrond frictievraagstuk Vijfheerenlanden

Per 1 januari 2019 heeft de uittreding van Vijfheerenlanden plaatsgevonden. Met de ontvlechting van Vijfheerenlanden is een deel van de inkomsten in de jaarlijkse begroting van de VRZHZ weggevallen, namelijk de jaarlijkse bijdrage van de gemeenten Leerdam en Zederik. Ook krijgt de VRZHZ zonder deze gemeenten een lagere regio-specifieke vergoeding vanuit de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (hierna: BDuR). In het Algemeen Bestuur (hierna: AB) van 17 april 2019 is een aanpak voor het omgaan met de financiële effecten van het uittreden van Vijfheerenlanden vastgesteld. Deze effecten betreffen het verschil tussen de vervallen inkomsten (inwonerbijdrage Leerdam en Zederik en BDuR) en de kosten die direct in de begroting VRZHZ wegvallen als gevolg van de uittreding van Leerdam en Zederik. Voor overbrugging van de frictie is als uitkomst van de arbitrage incidenteel een bedrag van € 5,1 mln beschikbaar gesteld in plaats van de door de VRZHZ berekende € 7,8 mln. Van de beschikbaar gestelde € 5,1 mln is € 0,3 mln het aandeel dat aan de gemeente Vijfheerenlanden zelf toekomt. Na aftrek van deze resteert er een transitievergoeding € 4,8 mln. Structureel ligt er dan nog een frictie-opgave voor de VRZHZ van gemiddeld € 1,5 mln per jaar.

De door het AB vastgestelde aanpak van deze opgave bestaat uit drie fasen:

- In fase 1 wordt door de VRZHZ gekeken welke interne maatregelen genomen kunnen worden om tegemoet te komen aan de financiële gevolgen van de uittreding van de gemeenten Leerdam en Zederik;
- Indien nodig wordt in fase 2 bestuurlijk besproken welke inhoudelijke maatregelen aanvullend nodig zijn;
- Indien nodig vindt in fase 3 besluitvorming plaats, al dan niet met een zienswijzeprocedure.

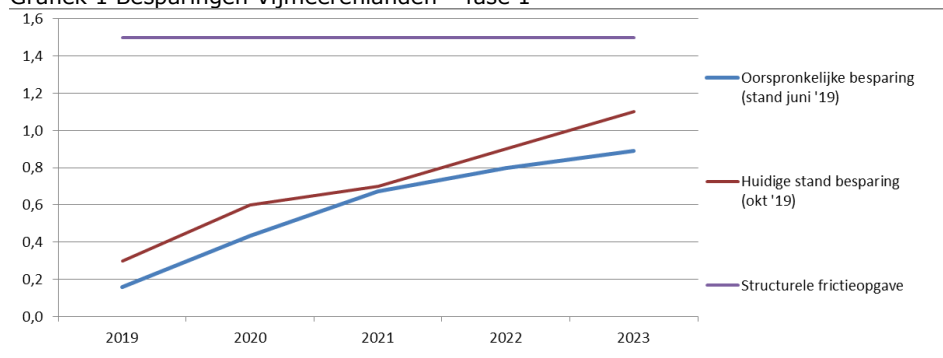
In het Algemeen Bestuur van 27 juni 2019 zijn de uitkomsten van fase 1 (de interne maatregelen) gepresenteerd en is de duur van fase 1 verlengd tot het Algemeen Bestuur van 11 december 2019. Inmiddels is er met interne maatregelen oplopend tot ca. € 1,1 mln aan besparingen in 2023 gevonden (zie tabel 1). Daarnaast zijn er zijn nog enkele potentiële onderzoeksrichtingen die perspectief op additionele besparingen bieden. Een gedegen onderzoek naar deze potentiële besparingen, zoals op het onderwerp huisvesting, vraagt echter tijd voor aanvullende analyse die in 2020 plaats zal vinden.

Tabel 1: Besparingen Vijfheerenlanden - fase 1

	x € 1 mln
Structurele frictie-opgave	1,5 mln
Besparingen – fase 1 (per 31-10-2019)	1,1 mln
Resterende opgave	0,4 mln

De gevonden besparingen Vijfheerenlanden betreffen interne maatregelen (fase 1) en zijn op basis van de stand per eind oktober (zie grafiek 1). Dit kan met de potentiële onderzoeksrichtingen nog oplopen.

Grafiek 1 Besparingen Vijfheerenlanden – fase 1

* Van de besparingen – fase 1 (okt '19) is vanaf 2023 52% direct gerelateerd aan de uittreding van Vijfheerenlanden.

Ad B. BURAP-II

In de voorliggende BURAP-II zien we dat de Veiligheidsregio in 2019 grote stappen maakt in haar voorbereiding op de komst van de Omgevingswet en bij de transitie naar een informatie-gestuurde organisatie. Hiermee wil de Veiligheidsregio gesteld staan voor de uitdagingen in de toekomst. Enkele trajecten, zoals onze nieuwe rol in het adviseren bij fysieke veiligheid, het ontwikkelen van risicocommunicatie en de uitrol van de herziening specialismen, blijken veelomvattender en complexer te zijn en lopen daardoor langer door dan aanvankelijk bij de begroting 2019 gepland was. Tegelijkertijd constateren we dat de organisatie na de herstructurering nog niet op alle vlakken op formatieve sterkte is. Om dit op te vangen vindt er inhuur plaats.

Financieel heeft de uittreding van Vijfheerenlanden geleid tot minder inkomsten, terwijl de kosten niet evenredig ontvlochten zijn. Hierdoor is berekend dat de VRZHZ in 2019 € 1,4 mln aan de ontvangen transitievergoeding moet onttrekken om de begroting sluitend te krijgen. In de financiële prognose komt dit in 2019 tot uiting in een geprognosticeerd negatief resultaat van ca. € 0,6 mln ten opzichte van de financiële begroting, die op € 0,1 mln positief sluit. Dit leidt tot een nadelig saldo van € 0,7 mln (voordat onttrekking aan de transitievergoeding plaatsvindt). Zie tabel 2.

Tabel 2: Toelichting prognose 2019 (* € 1 mln)

	*€ 1 mln	Voordeel/nadeel
Begroting 2019	+0,1 mln	Voordeel
Prognose 2019 excl onttrekking uit VFH voor de taakstelling / frictie VFH	-0,6 mln	Nadeel
Saldo exclusief geraamde onttrekking VFH	-0,7 mln	Nadeel
		<i>Bestaande uit:</i>
		<i>-incidenteel nadeel € 0,5 mln</i>
		<i>-structureel nadeel € 0,2 mln</i>

Het incidenteel nadeel van € 0,5 mln is stapeling van verschillende voor- en nadelen. De meest prominente hierin zijn de voordelen op de personeelslasten (€ 0,2 mln voordeel) en inkomsten (€ 0,5 mln voordeel) en nadelen als gevolg van ICT-vernieuwingen (€ 0,3 mln nadeel) en de verminderde inkomsten na uitreding van Vijfheerenlanden (€ 1,5 mln nadeel). Daarnaast resteert er nog een verzameling van verschillende posten dat optelt tot € 0,6 mln voordeel.

Het structureel nadeel van de financiële prognose van € 0,2 mln wordt onder meer veroorzaakt door het langer aanhouden van het huidig materieel als gevolg van de vertraagde levering van tankautospuiten (hogere onderhoudskosten) en door stijgende brandstofprijzen. Dit structureel nadeel werkt door in de begrotingen van 2020 en verder. N.b. Deze prognose is een stand per 31 oktober 2019 en kent nog enkele onzekerheden. Een uitgebreide toelichting op de prognose treft u in hoofdstuk 2 'Beleidsprognose' en in hoofdstuk 4 'Financiën'. In dit laatste hoofdstuk zijn ook de voorgestelde wijzigingen van kredieten in het meerjarig investeringsplan opgenomen.

Naast de begrote onttrekking voor 2019 zijn er voor de ontvlechting van Vijfheerenlanden projectkosten gemaakt ter grootte van € 0,5 mln. Dit zijn onder meer kosten voor projectleiding, ondersteuning en de voorbereiding op de arbitrage. Deze zijn grotendeels in 2018 gemaakt en worden (als gevolg van de pas in 2019 ontvangen transitievergoeding) dit jaar in de boeken verwerkt. Deze kosten brengen we ook ten laste van de transitievergoeding waarmee de prognose van de totale onttrekking voor 2019 op € 1,2 mln komt. Zie tabel 3.

Tabel 3: toelichting prognose onttrekking transitievergoeding (* € 1 mln)

<i>Voorziene onttrekking voor begroting 2019</i>	<i>1,4</i>	
<i>Prognose onttrekking jaarrekening 2019</i>		<i>0,7</i>
<i>Onttrekking projectkosten VFH</i>		<i>0,5</i>
<i>Prognose totale onttrekking</i>		<i>1,2</i>

Ad C. Samenhang prognose BURAP-II en frictie Vijfheerenlanden

We zien onder Ad A dat de VRZHZ nog een gat van € 0,4 mln kent tussen de structurele frictie-opgave en de besparingsvoorstellen Vijfheerenlanden – fase 1. We zien onder Ad B dat de prognose van het jaarresultaat 2019 een structureel nadeel van € 0,2 mln kent, dat doorwerkt in de begrotingen 2020 en verder. Dit structureel tekort komt nog bovenop het resterend bedrag in de frictie-opgave. We zien met de prognose ook dat er dit jaar om het jaarrekeningsaldo op € 0,- te laten sluiten minder dan voorzien aan de transitievergoeding Vijfheerenlanden onttrokken hoeft worden. Gezien de wisselwerking tussen de BURAP-II prognose en frictie-opgave

Vijfheerenlanden, is het voorstel hoe met deze opgaves om te gaan als volgt:

Oplossingsvoorstel

De VRZHZ hanteert tot 2024 **een zogenoemde nullijn** en dekt de nog op te lossen tekorten jaarlijks zelf binnen bestaande middelen af. Hiermee wordt het dit jaar niet-benodigd deel van de transitievergoeding binnenboord gehouden voor toekomstige frictie én voor het uitwerken van potentiële onderzoeksrichtingen die additionele besparingen kunnen opleveren. Dit doet recht aan stabiliteit en de breed gedragen wens om (m.u.v. indexeringen) zo min mogelijk schommelingen in de begrotingen / gemeentelijke bijdragen te presenteren.

De VRZHZ lost hiermee de huidige opgaves tot 2024, inclusief de frictie-opgave Vijfheerenlanden, zelf op. Niet-benodigde delen uit de bestemmingsreserves vallen hierbij uiteraard (via de algemene reserve) vrij ten gunste van de gemeenten. Alleen exogene ontwikkelingen die leiden tot additionele kosten worden apart in beeld gebracht en, alleen indien nodig, als vraagstuk voorgelegd. Op deze exogene ontwikkelingen gaan we onder Ad D in. Met dit voorstel wil de VRZHZ een stabiele financiële lijn bestendigen en weten de gemeenten waar ze aan toe zijn.

Ad D. Exogene ontwikkelingen

Als laatste willen we enkele exogene / landelijke ontwikkelingen meegeven die wij op dit moment op ons af zien komen. Dit zijn ontwikkelingen die in de toekomst kunnen leiden tot substantiële extra kosten en waar de VRZHZ geen invloed op heeft. Het gaat om:

- 1) De rechtspositionele ontwikkelingen met daarin de volgende drie dossiers: de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren, de deeltijdrichtlijn en de positie van de beroepsbrandweer. Op dit moment is het beeld dat de deeltijdrichtlijn kan leiden tot een stijging van ca. 30% van de hieraan verbonden personeelsgerelateerde vergoedingen. Dit leidt bij de VRZHZ in dat geval tot een kostenstijging van grofweg € 1,5 mln - € 2,0 mln. Zodra er meer duidelijkheid is over de landelijk gekozen richting, rekenen we de financiële effecten door en leggen wij dit met een dekkingsvoorstel voor;
- 2) De komst van de Calamiteitencoördinator. Deze 24-uursfunctie volgt uit de wet en elke meldkamer is verplicht deze in te stellen. Op dit moment vinden er nog landelijke gesprekken plaats over wijze van financiering. Over de hoogte van de kosten is er nog geen duidelijkheid. De schattingen hiervan lopen uiteen, afhankelijk van onder meer de invulling van de functie (bijvoorbeeld een vijfploegendienst). Er is een gerede kans dat deze kosten volledig bij de gemeenschappelijke meldkamer terecht komen, en in dat geval worden deze conform de verdeelsleutel omgeslagen naar de VRZHZ;
- 3) Verscheidene landelijke ontwikkelingen op het vlak van melding en radioportofonie. Deze leiden onder meer tot aanpassingen van

communicatiesystemen voor manschappen en de inrichting van een back-upstelsel voor het nieuwe C2000-systeem. De totale hiermee gemaakte extra kosten kunnen op dit moment nog niet doorgerekend worden. Deze hangen af van gekozen oplossingen / varianten.

De VRZHZ monitort deze ontwikkelingen, sluit waar nodig aan bij landelijke gesprekken en informeert u waar nodig via de P&C-cyclus. Ontwikkelingen met een risico op een substantiële impact worden bij de actualisatie in de risicoparaaf van de VRZHZ opgenomen.

Vervolg proces

In juni 2019 heeft het AB besloten om in het Algemeen Bestuur van 11 december 2019 een beslissing te nemen over een eventuele noodzaak voor fase 2 in het frictievraagstuk Vijfheerenlanden. Indien nu wordt besloten tot het hanteren van de zogenoemde nullijn, dan is een aanvullende fase 2 in het frictievraagstuk Vijfheerenlanden overbodig.

Juridische aspecten: n.v.t.

Financiën: De financiële gevolgen worden conform verwerkt.

Procedure: Het voorstel wordt bij de volgende overleggen behandeld:

☒	MT	☒	AB
☐	AGV	☒	Audit commissie
☒	DB	☐	Anders, nl. ...
		☐	Niet van toepassing

Ondernemingsraad: Doorgeleiding naar de (centrale) ondernemingsraad:

☒	Ter kennisname	☐	Voor instemming
☐	Ter advisering	☐	Niet van toepassing

Vervolgstappen: n.v.t.

Communicatie: n.v.t.

Organisatie eenheid	Indiener niveau 2	Concerncontroller	Directiesecretaris
Bedrijfsvoering	D. Vermeulen	W.D. Veen	J. Boons
	dd. 21-11-2019	dd. 21-11-2019	dd. 21-11-2019

Vergaderstuk 2019/2091/A

BURAP-II 2019

Versie: 1.0
Datum: 30-10-2019

Inhoud

- 1 Inleiding 4**

- 2 Beleidsprognose 6**
 - 2.1 Beleidsdoelstelling 1: Focus op de voorkant – risicobeheersing 6
 - 2.2 Beleidsdoelstelling 2: Startklaar en daadkrachtig – preparatie en repressie 8
 - 2.3 Beleidsdoelstelling 3: Samen verder komen – samenwerking 12
 - 2.4 Beleidsdoelstelling 4: Investeren in bedrijfsvoering-professionaliteit 15

- 3 Innovatie & Vernieuwing 20**

- 4 Financiën 21**
 - 4.1 Financiële prognose 21
 - 4.2 Verloop van investeringskredieten 24

1 Inleiding

Het bestuur heeft in haar retrace van het voorjaar 2019 een duidelijke koers aangegeven voor de komende jaren. De Veiligheidsregio wil staan voor een regio die compact, nabij en veerkrachtig is. Na de regionalisering zijn de afgelopen jaren een aantal interne verbeterlagen gemaakt. Hiermee is steeds meer het natuurlijk moment aangebroken om zich naar buiten te richten. In deze transitie is het belangrijk om op een modelmatige wijze verbinding te maken met onze gemeenten en het onderwerp veiligheid aan te jagen bij de colleges. Naast deze regionale ontwikkeling speelt een aantal belangrijke landelijke ontwikkelingen die effect zullen hebben op onze huidige wijze van brandweezorg. Ook de aanstaande evaluatie van de Wet veiligheidsregio's kan effect hebben op onze organisatie. Deze regionale en landelijke ontwikkelingen maken dat de veiligheidsregio wederom niet achterover kan leunen maar zich actief voorbereidt op haar toekomst. Hieronder zetten we de belangrijkste ontwikkelingen uiteen.

Regionale ontwikkelingen

Vertrek algemeen directeur

Het vertrek van de heer Post en de komst van de heer Brons als directeur/secretaris ad interim geeft nieuwe inzichten voor onze organisatie. Tegelijk loopt het proces om te komen tot een definitieve invulling van de rol van directeur/secretaris. Deze periode geeft enerzijds inspiratie en energie en anderzijds kost het energie om de focus op een doorontwikkeling van de organisatie te blijven houden.

Versterking regio

Samen met de andere gemeenschappelijke regelingen in onze regio Zuid-Holland Zuid en de gemeenten in ons gebied, zoeken we de versterking op inhoudelijke opgaven. Hierbij zorgen we dat we deze opgaven via flexibele netwerkstructuren met de relevante partijen oppakken. Het dagelijks bestuur heeft de nieuwe algemeen directeur expliciet de opdracht meegegeven om deze versterking te organiseren.

Effect Vijfheerenlanden

De organisatie heeft voor 2023 en verder structureel een uitdaging op financieel gebied vanwege de uittreding van de gemeenten Leerdam en Zederik. Deze uitdaging wordt in eerste instantie zoveel mogelijk binnen de organisatie zelf opgepakt met creatieve oplossingen en slimme ontwikkelingen. Met het bestuur wordt in deze vergadering gesproken over de vraag hoe we deze denken op te kunnen vangen.

Landelijke ontwikkelingen

Wet normalisatie rechtspositie ambtenaren (hierna: Wnra)

Gemeentambtenaren gaan per 1 januari 2020 over naar het arbeidsrecht. Voor veiligheidsregio's is hier voornamelijk een uitzondering op gemaakt. Landelijk is afgesproken dat aan de Brandweerkamer gevraagd wordt een advies voor te leggen over een publiekrechtelijke regeling die de arbeidsvoorwaarden voor het personeel van de veiligheidsregio's regelt, tenminste voor de periode waarin de uitzondering op de Wnra van kracht is.

Rechtspositie vrijwilligers

De afgelopen twee jaar heeft een aantal onderzoeken plaatsgevonden naar de rechtspositie van de brandweervrijwilligers en het effect hiervan op ons huidige stelsel van de brandweer. Er blijkt een

wezenlijk risico dat brandweervrijwilligers op basis van Europese wetgeving moeten worden aangemerkt als deeltijdwerkers. Een denktank, onder leiding van onze voorzitter, dhr. Kolff, in zijn rol als portefeuillehouder brandweer voor het Veiligheidsberaad aan de slag is om te onderzoeken hoe brandweervrijwilligers nadrukkelijk en fundamenteel te onderscheiden zijn van beroepskrachten. Zowel het landelijke als het regionale uitgangspunt hierbij is het behoud van vrijwilligheid.

Toekomstbestendige brandweer

Er is een onderzoek bij de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland uitgevoerd naar de cultuur bij de beroepsbrandweer. Naar aanleiding hiervan is een bestuurlijke commissie ingesteld, wederom onder leiding van onze voorzitter, die gaat onderzoeken wat nodig is om te komen tot een toekomstbestendige (beroeps-)brandweer.

Evaluatie Wet veiligheidsregio's

In 2020 gaat een commissie aan de slag met de landelijke evaluatie van de Wet veiligheidsregio's. Vanuit diverse gremia is input ontvangen voor de opdrachtformulering van de commissie. Vanuit Zuid-Holland Zuid is input geleverd door de voorzitter, de algemeen directeur en diverse anderen. De secretarisrol van de commissie wordt door een van de MT-leden van de VRZHZ ingevuld.

Leeswijzer

Hierboven zijn we ingegaan op de regionale en landelijke strategische ontwikkelingen. Dit zijn veelal meerjarige strategische trajecten. Hierna gaan we in op de rapportage op 2019. U treft een uiteenzetting en toelichting op de beleidsvoornemens uit de begroting 2019 in hoofdstuk 2 'Beleidsprognose'. In hoofdstuk 3 'Innovatie en Vernieuwing' volgt een toelichting op de wijze hoe de Veiligheidsregio innovatie en vernieuwing nastreeft. Tot slot volgt in hoofdstuk 4 'Financiën' een toelichting op de financiële prognose.

2 Beleidsprognose

2.1 Beleidsdoelstelling 1: Focus op de voorkant – risicobeheersing

2.1.1 Herijking regionaal risicoprofiel

Het Regionaal Risicoprofiel (hierna: RRP) is een wettelijk verplichte inventarisatie en analyse van de in de regio aanwezige risico's plus de risico's uit aangrenzende gebieden. Het levert input voor het nieuwe beleidsplan dat in 2020 zal worden opgesteld. Het algemeen bestuur heeft in juni 2019 het nieuwe concept RRP vastgesteld. Het gesprek hierover met gemeenteraadsleden heeft plaatsgehad op informatiebijeenkomsten in september. Na de zienswijzeprocedure wordt het RRP in december 2019 tegelijkertijd met deze BURAP-II aan het algemeen bestuur voorgelegd. Het herziene RRP zal vervolgens dienen als input op het nieuwe beleidsplan 2021-2024, dat in 2020 vervaardigd zal worden.

2.1.2 De veranderende omgeving

Onze rol in het adviseren over de fysieke veiligheid verandert. Binnen de VRZHZ vindt daarom met het programma *de veranderende omgeving* een omslag plaats van 'reactief adviseren' naar 'proactief handelen'. Onderdelen hiervan die in 2019 zijn opgepakt zijn de uitrol van het zaakgericht werken, het ontwikkelen van de medewerkers en het in verbinding komen met de stakeholders.

Zoals in BURAP-I 2019 aangegeven is één van de belangrijkste ontwikkelingen in de voorbereiding op de veranderende omgeving de uitrol van het zaakgericht werken. Deze uitrol, met als onderdeel de inrichting van het nieuwe zaakstelsel, kent een langere doorlooptijd dan gepland, o.a. doordat onze ICT-omgeving eerst aangepast moest worden (zie 2.4.12 in hoofdstuk 2.4 'Beleidsdoelstelling 4'). Het zaakstelsel zal begin 2020 operationeel zijn.

Naast de inrichting van het zaakstelsel staat de doorontwikkeling van individuele en teamcompetenties centraal. Inmiddels zijn, aan de hand van assessments, van 50% van de risicobeheersingsmedewerkers de competenties in beeld. Mede op basis van deze uitkomsten zijn er diverse opleiding- en ontwikkeltrajecten gestart, zowel op individueel als op teamniveau. Op deze wijze wordt door de afdeling hard gewerkt om de doelstellingen voor de veranderende omgeving te halen. Met de opgedane ervaringen is de prognose dat het begrote budget voor dit programma voldoende is, maar dat de doorontwikkeling een jaar langer vraagt dan de geplande drie jaar.

2.1.3 De borging van de externe veiligheid

In BURAP-I 2018 is gemeld dat het herijken van toetsingskader externe veiligheid met de komst van de Omgevingswet en de daar aan verbonden omgevingsplannen anders ingericht gaat worden. Er wordt op dit vlak primair aansluiting gezocht bij de ontwikkelingen rondom de Omgevingswet, waarbij kernwaarden fysieke veiligheid geborgd worden in omgevingsvisies en omgevingsplannen. Op regionaal en landelijk niveau worden in samenspraak met gemeenten en andere veiligheidsregio's pilots uitgevoerd. Het doel van deze pilots is het borgen van externe veiligheid in omgevingsvisies en omgevingsplannen. Deze bovenstaande ontwikkeling leidt tot een bijstelling op het beleidsplan 2017-2020.

In het beleidsplan 2017-2020 is verder de focus gelegd op de voorkant van de veiligheidsketen met aandacht voor een doelgroepgerichte aanpak, zelfredzaamheid en risicocommunicatie. Wij gaan daar hieronder op in.

2.1.4 Zelfredzaamheid

De doelgroepgerichte aanpak is verwoord in het jaarplan (Brand)Veilig Leven waarin een duidelijke sturing plaatsvindt op risico's, doelgroepen en interventies. De projectgroep *Zelfredzaamheid en Risicocommunicatie*, bestaande uit ambtenaren van de Veiligheidsregio en gemeenten, heeft in 2019 een pilot uitgevoerd in de gemeente Dordrecht. Hierbij is de doelgroep senioren met thuishulp gekozen. De projectgroep gaat met deze doelgroep en de netwerken eromheen in gesprek door middel van zogenaamde klantarena's. De resultaten uit deze klantenarena's zijn begin 2020 inzichtelijk. Gelijktijdig wordt bepaald hoe verder gegaan wordt met het onderwerp zelfredzaamheid en hoe de andere doelgroepen verminderd zelfredzaam worden benaderd.

Daarnaast is samen met de Veiligheidsregio's Haaglanden en Gelderland-Midden gewerkt aan samenwerking met de Woningcorporaties die senioren huisvesten om op die manier buiten de convenanten informele netwerken op te bouwen, waarmee wij verwachten dat de zelfredzaamheid bevorderd wordt.

2.1.5 Hoog water en overstromingen

Overstromingsrisico's zijn in Zuid-Holland Zuid als prioritair risico benoemd. In het beleidsplan 2017-2020 is dit vertaald in een risicogerichte aanpak, waarbij in samenwerking met partners onderzocht wordt of en op welke wijze een planmatige voorbereiding op rampen en crises de risico's kan verkleinen. Parallel hieraan heeft het Veiligheidsberaad het project 'Wave 2020' geïnitieerd als één van haar strategische onderwerpen voor de veiligheidsregio's met als doel het ontwikkelen van een structurele aanpak. Hiermee wordt een adequate crisisbeheersing bij overstromingen bevorderd. De eerste stap hierin is het inzichtelijk maken van de leefbaarheid van het effectgebied bij verschillende ernstige wateroverlast- of overstromingsscenario's en de gevolgen daarvan voor de in dat gebied aanwezige personen, dieren, zeer kwetsbare objecten en vitale infrastructuur. In dit kader is in regio Zuid-Holland Zuid per dijkkring een impactanalyse 'Ernstige Wateroverlast en Overstromingen' in 2018 en 2019 opgesteld en samen met een regionale evacuatiestrategie in 2020 afgerond.

2.1.6 Risicocommunicatie

De afgelopen jaren heeft de opzet van onze risicocommunicatie vertraging opgelopen. In 2019 is een start gemaakt met het vormen van risicocommunicatiebeleid. Doelstelling is om te komen tot een beleidslijn dat richting geeft aan de samenwerking tussen VR en gemeenten in hun gedeelde wettelijke verplichting. Het beleid moet zorgen voor een vervlechting van de structurele inzet van risicocommunicatie in de organisatie(s), dusdanig dat het

- een versterkend effect heeft op crisiscommunicatie;
- bijdraagt aan zelfredzaamheid van de door het Instituut voor Fysieke Veiligheid (hierna: IFV) aangegeven doelgroepen;
- bewustwording bewerkstelligt van de mogelijkheden en verantwoordelijkheden om (effect van) risico's te verkleinen bij o.a. risico-veroorzakers;
- ondersteunend is aan lobby en signaleringsfuncties richting andere overheden (en overheidsfuncties) met betrekking tot zaken die het risicoprofiel raken.

2.1.7 Evenementenveiligheid

Naar aanleiding van het rapport "Evenementenveiligheid ZHZ" en het besluit van het Algemeen Bestuur wordt door de VRZHZ een bovenwettelijke taak op het vlak van evenementenveiligheid uitgevoerd. Doordat de termijn voor deze bovenwettelijke taak naar 2022 is verlengd is ook de deadline voor evaluatie opgeschoven. Echter zijn wij in 2019 al gestart met de voorbereidingen op deze evaluatie en zal deze in 2020 plaatsvinden. Uit de evaluatie volgt een bestuurlijk voorstel, hoe voor de periode erna regionaal om te gaan met evenementenbeleid.

Conclusie Beleidsdoelstelling 1: Focus op de voorkant - risicobeheersing

De VRZHZ zet met deze beleidsdoelstelling in op het vergroten van het veiligheidsbewustzijn en het bevorderen van veilig gedrag door inwoners en ondernemers. We werken vanuit een samenhangende benadering over de verschillende vakgebieden heen. Onderdeel hiervan zijn de voorbereidingen op de komst van de Omgevingswet. Hier is de afgelopen jaren een achterstand in opgelopen, waarop we in 2019 versnellen. Inmiddels is gestart met de doorontwikkeling van onze adviesrol bij fysieke veiligheid, is de verbinding gemaakt in de samenwerking met de Omgevingsdienst ZHZ en de Dienst Gezondheid en Jeugd en wordt risicocommunicatie opgezet. De Veiligheidsregio loopt hiermee deels de achterstand in. Daar het veelal meerjarige trajecten betreffen, zullen de inspanningen op dit vlak doorlopen in 2020 en 2021.

2.2 Beleidsdoelstelling 2: Startklaar en daadkrachtig – preparatie en repressie

2.2.1 Implementatie van het Dekkingsplan

In de afgelopen jaren is een stevig fundament gebouwd voor een slagvaardige en daadkrachtige repressieve organisatie. Mede door het behoud van de fijnmazigheid van brandweerposten is de brandweezorg van een goed niveau. Tegelijkertijd vormt het een uitdaging dit te behouden. Ook zien we dat de vakinhoudelijke vraagstukken complexer worden, zoals de energietransitie. Vergrijzing, een hoger verloop dan vroeger, verdwijnen van werkgelegenheid uit de kernen en exogene factoren zoals de Wnra en de deeltijdrichtlijn (zie 2.4.6 hoofdstuk 4 'Beleidsdoelstelling 4') leggen daarnaast druk op de toekomst van de repressieve organisatie. De Veiligheidsregio wil deze risico's opvangen door te denken in termen van differentiatie en gaat hiertoe met het bestuur in gesprek over het waarborgen van paraatheid en het verzorgingsniveau. Het nieuwe inmiddels vastgestelde dekkingsplan gaat uit van een meer gevarieerde brandweezorg. Maatwerk en flexibiliteit, vertaald in de introductie van variabele voertuigbezetting op basisposten, moet beter aansluiten op maatschappelijke verwachtingen en de mogelijkheden van de organisatie. In 2019 zijn op basis van praktijkervaring enkele grensaanpassingen gedaan, is het dekkingsplan verder geoptimaliseerd en vindt de voorbereiding en toerusting van de basisposten op de variabele voertuigbezetting plaats.

2.2.2 Een continue parate repressieve brandweerorganisatie

Zoals hierboven gezegd vraagt de taak om de paraatheid (met name overdag) te waarborgen steeds meer inspanning van onze mensen, de ondersteunende diensten en van onze partners. De beschikbaarheid kan, afhankelijk van het tijdstip en plaats zorgelijk zijn. Door dit goed te monitoren, kunnen bij verminderde paraatheid passende maatregelen worden genomen. Uiteraard draagt de mogelijkheid tot het variabel uitrukken uit de basisposten ook hieraan bij.

Vanwege onder andere de maatschappelijke veranderingen en de verminderde beschikbaarheid op sommige posten is het programma *Posten centraal* opgezet. Dit programma beoogt het boeien en binden van vrijwilligers te bevorderen door bijvoorbeeld een goede balans te vinden tussen enerzijds uniformiteit en anderzijds lokale regelruimte en zelfstandigheid. Zo is in 2019 onder meer ingezet op de sturing op de posten en is een ontwikkelprogramma voor ploegchefs van start gegaan. In 2020 wordt het programma afgerond, worden de resultaten geborgd, voelen de posten zich beter ondersteund en kennen de brandweerposten meer zelfstandigheid. Hiermee willen we de lokale eigenheid van de brandweer bestendigen en tegelijkertijd ook daar waar nodig uniformiteit regiobreed bewerkstelligen.

Gemeld kan worden dat de aanbesteding voor de nieuwe tankautospuitten afgerond en gegund is. De beoogde levering van de nieuwe tankautospuitten is vanuit de leverancier vertraagd. De eerste tankautospuut wordt pas in april 2020 geleverd in plaats van in 2019. Dit heeft het doorschuiven van de kredieten tot gevolg, maar heeft bovendien een effect op het trainingsprogramma en zorgt voor extra onderhoudskosten om de oude voertuigen langer in gebruik te houden. Daarnaast blijkt dat een aantal voertuigen vanwege de leeftijd niet langer in gebruik gehouden kan worden waardoor er mogelijk voertuigen gehuurd gaan worden. De hiermee gemoeide kosten worden in 2019 binnen de begroting opgevangen. In 2020 wordt via de P&C-cyclus gemonitord in hoeverre dit nog intern opgevangen kan worden.

2.2.3 Herziening specialismen

De herziening van specialismen gaat over de taken die de brandweer naast de basisbrandweezorg in deze regio heeft, zoals: de verkenningseenheden, het gaspakkenteam, de ongevalsbestrijding gevaarlijke stoffen en wateroppervlakteredding. Deze herziening is dit jaar vastgesteld en er is een start gemaakt met de implementatie. Hiervoor heeft inmiddels een consultatieronde plaatsgevonden. Vanwege de complexiteit loopt de uitrol voor een aantal specialismen door in 2020.

2.2.4 Thematische aanpak 2019

2019 kent op multi-vlak een thematische aanpak, waarbij verschillende relevante thema's van start gaan of uitgewerkt worden, zoals onder meer de samenvoeging van de meldkamer, de maatregelen vanwege de verwachte verkeerscongestie en de doorontwikkeling van de crisisorganisaties. In de volgende drie paragrafen (2.2.5 t/m 2.2.7) worden activiteiten die een thematische aanpak kennen geadresseerd:

2.2.5 Melding en alarmering (& radioportofonie)

De meldkamers van VRZH en VRR zijn in mei 2018 samengevoegd en als eerste meldkamer aangesloten op de landelijke ICT/IV infrastructuur. De overige (9) meldkamers zijn of worden de komende jaren, volgens een vooraf opgestelde planning, aangesloten. Per 1 januari 2020 is de politie bij Wet verantwoordelijk voor het oprichten en in stand houden van de meldkamers. Het beheer van alle meldkamers gaat daarmee over van de veiligheidsregio's naar de politie die hiervoor een aparte eenheid (Landelijke Meldkamer Samenwerking) inricht. In het kader van de samenvoeging van de beide meldkamers zijn nagenoeg alle meldkamerprocessen, inclusief de alarmeringsprocessen, inmiddels geharmoniseerd en waar nodig herzien. De rol en invulling van de (vrijgestelde) calamiteitencoördinator (hierna: Caco) binnen de meldkamer wordt landelijk uitgewerkt. In 2020 zal hierover meer duidelijk worden, inclusief de wijze van financiering van de vrijgestelde Caco. Er is kans dat dit tot extra kosten zal leiden. Dit monitoren we en indien nodig adressen we dit via de P&C-cyclus. Verder is op de meldkamer een gezamenlijk Veiligheidsinformatiecentrum (VIC) actief. De personele en procesmatige invulling van dit VIC en de aansluiting op de koude en warme organisatie krijgt steeds meer vorm en zal in de komende periode verder worden geïntensiveerd.

De implementatie van het nieuwe communicatiesysteem C2000 is opnieuw vertraagd, de verwachting is nu dat het systeem in het voorjaar van 2020 operationeel zal zijn en de verwachting is dat dit kosten met zich meebrengt. Daarnaast zal er een back-up systeem ingericht worden. Er wordt naar gestreefd om deze kosten op te vangen binnen de begroting. Indien nodig komen we in de P&C-cyclus hierop terug. Het Ministerie van J&V heeft geborgd dat het huidige systeem in de tussenliggende periode werkend in de lucht kan blijven. Ook nu de meldkamers zijn samengevoegd blijft een goede uitvoering van onze wettelijke taak op het vlak van melding en alarmering voor de regio Zuid-Holland Zuid een belangrijk aandachtspunt.

Daarnaast is er in juni 2019 een project gestart voor het vinden van een oplossing voor de storingen in de radioportofonie voor manschappen. Landelijk zijn er meerdere (pragmatisch) gekozen oplossingsrichtingen die maar gedeeltelijk werken. Elke regio heeft een andere configuratie van communicatiemiddelen waardoor een werkende oplossing bij de ene regio niet automatisch ook een werkbare oplossing is voor de andere regio. De doelstelling van het project is om uiterlijk eind 2019 duidelijkheid te hebben in de oplossing die passend is voor de VRZHZ. Hier zitten financiële gevolgen aan, die indien nodig wij in de P&C-cyclus adresseren.

2.2.6 Vervoerscongestie

Er wordt de komende jaren vervoerscongestie verwacht in de regio, als gevolg van diverse gelijktijdige ingrijpende infrastructurele maatregelen die horen tot de grootschalige rijksonderhoudsopgave "Vernieuwen, Verjongen, Verduurzamen". Aan de voorkant wordt daarom door de Veiligheidsregio ingezet op het zoveel mogelijk voorkomen of beperken van de risico's voortkomend uit de plannen voor renovatie van tunnels en wegen.

2.2.7 Doorontwikkeling crisisorganisaties

In 2018 werd met het traject 'Van 2 naar 1' de samenvoeging van de crisisorganisaties van de dienst Gezondheid & Jeugd (hierna: DG&J) en de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (hierna: GHOR) gerealiseerd, evenals de besluitvorming over de doorontwikkeling van bevolkingszorg. In 2019 hebben deze ontwikkelingen hun definitieve vorm gekregen met de borging van de processen op het vlak van mensen, middelen, opleiding en planvorming. Middels trainingen en oefeningen zijn ook verdere verfijning en ontwikkelingen geborgd in de processen. Ten aanzien van de doorontwikkeling van bevolkingszorg gaat het in 2019 met name om de vorming van de regionale crisisorganisatie, de sturing hierop en de versterkte verbinding met gemeenten. Met ingang van 1 april 2019 is deze regionale crisisorganisatie volledig operationeel en is de regionale gemeentelijke crisisorganisatie op een aantal vacatures na bemenst.

2.2.8 Vakbekwaamheid

Het aantal incidenten laat over de afgelopen jaren een fluctuerende trend zien. Waar de Veiligheidsregio vorig jaar nog uitging van een dalend aantal grote incidenten is er in de afgelopen periode juist sprake geweest van meerdere grote incidenten. De evaluaties daarvan leveren input voor toekomstige vakbekwaamheidsactiviteiten. De VRZHZ blijft hierbij investeren in het mono- en multidisciplinair gesteld staan voor incidenten in de context dat het aantal incidenten naar de toekomst toe naar verwachting blijft fluctueren.

2.2.9 De piketorganisatie

De VRZHZ wil de piketorganisatie, zowel voor de brandweerpiketten als de multidisciplinaire-piketten, tegen het licht houden. Eind april 2019 is er opdracht vertrekt aan een extern bureau om een onderzoek

te doen naar de multi-piketten. En voor de brandweer-piketten is in 2019 een analyse gemaakt over de huidige bezetting in de piketten. Hieruit blijkt dat de bezetting van diverse piketten krap, minimaal bezet en dat de leeftijdsopbouw een aandachtspunt is. Uit de bevindingen zullen verbeteringen voor de korte en lange termijn geformuleerd worden.

2.2.10 Een veilige en gezonde werkomgeving

Op vlak van het creëren van een veilige en gezonde werkomgeving lopen er verschillende sporen, zoals het project 'Schoner werken', reguliere risico-inventarisaties en evaluatie op ARBO-vlak (hierna: RI&E) en het preventieve medische onderzoeken. Hieronder gaan we in op deze sporen.

2.2.11 Schoner werken

De gekozen insteek van het "Schoner werken" van de afgelopen 2 jaar is bestendigd. De opgedane ervaringen maken duidelijk wat er nodig is om schoner te kunnen werken en hoe dit vertaald kan worden naar materiële voorzieningen, bijvoorbeeld bij de ademluchtwerkplaatsen (zie hoofdstuk 4.2 "verloop van kredieten" hiervoor). Daarnaast is een tweede landelijke handreiking Schoner werken in ontwikkeling die van invloed kan zijn op onze aanpak. Eind 2019 wordt onze eigen evaluatie afgerond. Zodra de landelijke handreiking en onze evaluatie gereed zijn worden eventuele aanpassingen in kaart gebracht en doorgevoerd. Wij zullen ook in de toekomst blijven zoeken naar mogelijkheden om veilige(re) en gezonde(re) werkomstandigheden te creëren.

2.2.12 Risico-inventarisatie en evaluatie

Op het vlak van de arbeidsomstandigheden vinden er continu RI&E's plaats binnen alle gelederen van de organisatie. Zo is in 2019 concernbreed geconstateerd dat er weliswaar RI&E's plaatsvinden, maar dat de opvolging van de verbeteracties onvoldoende voortgang heeft. Dit is deels te wijten aan de focus op de herstructurering van de organisatie het afgelopen jaar. Met het vooruitzicht dat het Arbo-team en de organisatorische processen op korte termijn weer op formatieve sterkte zijn zal er in 2020 invulling gegeven worden aan de verbeterplannen.

2.2.13 PPMO en PMO

De risico-inventarisatie en evaluatie heeft er ook toe geleid dat de VRZHZ ook voor de niet-repressieve medewerkers een medisch onderzoek aanbiedt, het periodiek medisch onderzoek (PMO). Hierbij wordt op een laagdrempelige en vrijwillige manier aandacht wordt geschonken aan de gezondheid en duurzame inzetbaarheid van niet-repressieve medewerkers. In het najaar zijn de voorbereidingen hiervoor getroffen. De uitrol vindt in 2020 plaats. Naast de voorbereidingen voor het PMO heeft in 2019 de implementatie van het preventief periodiek medisch onderzoek (hierna: PPMO) plaatsgevonden. Het PPMO is een periodiek medisch onderzoek gericht op de medische gezondheid ten aanzien van de functie.

2.2.14 Terrorismegevolgbestrijding

De VRZHZ pleegt veel inzet om de organisatie en partners voor te bereiden op het vlak van terrorismegevolgbestrijding (hierna: TGB). Tegenwoordig wordt hierbij de meer omvattende term "Grof en extreem geweld" gehanteerd. De landelijke lijn hiervoor is in 2019 vormgegeven. In de afgelopen jaren is zowel voor monodisciplinair (de zgn. *first responders*) als multidisciplinair (het functioneren hoofdstructuur van crisisbeheersing i.r.t. inzet politie) veel aandacht aan besteed. Bij de brandweer is er vooral sprake van aandacht voor *first responders* en de operationele samenwerking op de plaats incident. Dit jaar heeft er ook een presentatie in het bestuur plaatsgevonden. Duidelijk is dat dit thema de komende jaren een blijvend onderwerp van aandacht is en geborgd wordt in onze reguliere processen.

2.2.15 Ademluchtwerkplaats

Alle procedures van de ademluchtwerkplaats zijn omgezet naar de situatie van één centrale werkplaats. Ook het logistieke proces is hierop aangepast. Als voordeel is er beter inzicht ontstaan in het gebruik van de middelen en kunnen aanpassingen in de werkwijze sneller doorgevoerd worden. Daarnaast heeft een kwaliteitsverbetering plaatsgevonden en is er voorzien in een mobiele ademluchtwerkplaats. Hierdoor zijn de in BURAP-I genoemde beperkingen van één centrale werkplaats weggehaald. Hiermee hebben we onze operationele slagkracht verbeterd en onze kwetsbaarheid verminderd.

2.2.16 Optische en geluidssignalen

In 2017 is een nieuwe landelijke brancherichtlijn 'Optische en geluidssignalen' vastgesteld. Deze heeft gevolgen voor de nieuwe en reeds afgeronde chauffeursopleidingen. Op dit moment (opstartfase) worden extra kosten gemaakt en wordt ingezet om slim met bestaande en economisch afgeschreven middelen tot oplossingen te komen voor vakbekwaam worden en blijven. De vervolgfase moet nog goed vormgegeven worden. De kosten hiervan zijn nog niet inzichtelijk. Hier komen we indien nodig in de P&C-cyclus op terug.

Conclusie Beleidsdoelstelling 2: Startklaar en daadkrachtig – preparatie en repressie

De VRZHZ staat klaar om incidenten, crises en rampen te bestrijden. Van melding en alarmering tot herstel uit een ontwrichte situatie, de VRZHZ beschikt over een daadkrachtig fundament, onder andere gevormd door een grote groep vrijwilligers, waarbij zowel standaard als maatwerk waar nodig toegepast wordt. De uitrol van het Dekkingsplan speelt hierin een grote rol en loopt op schema. Risico in het behalen van beleidsdoelstelling 2 is de beschikbaarheid op bepaalde posten overdag en het mogelijke effect dat de Wnra en de deeltijdrichtlijn heeft op het stelsel van vrijwilligheid (meer hierover in hoofdstuk 2.4 'Beleidsdoelstelling 4'). Middels het variabel uitrukken, het waarborgen van de eigenheid van de posten en het scherp monitoren van de beschikbaarheid spelen we tijdig in op eventuele knelpunten. En de rechtspositionele aangelegenheden worden landelijk gemonitord, waarbij de Veiligheidsregio volgend is. Deze ontwikkelingen brengen risico's met zich mee. Door deze ontwikkelingen adequaat te monitoren wil de Veiligheidsregio hier tijdig op inspelen, waardoor de verwachting is dat beleidsdoelstelling 2 in 2019 behaald zal worden.

2.3 Beleidsdoelstelling 3: Samen verder komen – samenwerking

2.3.1 Samenwerking

In de retraite 2019 is een toekomstvisie voor de rol van de Veiligheidsregio uiteengezet. Die gaat uit van de maatschappelijke taken die wij nu al grotendeels oppakken en die vraagt 1) een versterking van de regionale samenwerking en 2) een grote(re) mate van flexibiliteit om zodoende op verschillende niveau's daadkrachtig samen te kunnen werken met de omgeving. Deze toekomstvisie zal bij het opstellen van het nieuwe beleidsplan en in afstemming met het bestuur en partners verder ingekleurd worden.

2.3.2 De komst van de Omgevingswet

Op het vlak van risicobeheersing heeft de Veiligheidsregio in 2019 de samenwerking geïntensiveerd met de Dienst Gezondheid en Jeugd (hierna: DG&J) en de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (hierna: OZH). Hiermee willen we komen tot een integrale advisering bij ruimtelijke visies en plannen. Eind 2019 komt er duidelijkheid op welke soort dossiers de regionale uitvoeringsdiensten samen gaan werken bij de

advisering en welke dossiers individueel worden opgepakt. Vervolgens zullen in 2020 concrete afspraken worden gemaakt met de regionale diensten en de gemeenten over de integrale advisering.

2.3.3 Wet maatschappelijke ondersteuning

De VRZHZ sluit in 2019 aan bij de veranderingen in de gemeentelijke verantwoordelijkheid die de Wet maatschappelijke ondersteuning met zich meebrengt en besteed hier zowel de binnen de GHOR- als de bevolkingszorgtaken aandacht aan. Hierbij wordt de samenhang met andere relevante thema's op het sociaal domein gezocht. Om de kennis en ervaring te ontsluiten wordt in 2019 ingezet op de contacten en de netwerken met de ketenpartners.

2.3.4 Accountmanagement

Het doel van accountmanagement is het opbouwen en onderhouden van een relatie tussen de gemeenten en de VRZHZ om de fysieke veiligheid in de gemeenten te bevorderen. Het concernbreed vormen van accountmanagement stond initieel gepland in het begrotingsjaar 2018, maar heeft vertraging opgelopen. De VRZHZ is in 2019 gestart met de intensivering van accountmanagement. Met de aanwezigheid in relevante netwerken wordt de aansluiting met maatschappelijke veranderingen en de veranderende vraag aan de VRZHZ behouden. Op vlak van bevolkingszorg is het accountmanagement met 15 prioritaire crisispartners geïntensiveerd of geïnitieerd en op het vlak van risicobeheersing heeft er een onderzoek plaatsgevonden naar de juiste vorm van accountmanagement. De resultaten hieruit zijn mede-koersbepalend voor de inrichting van accountmanagement en zullen eind 2019 bekend worden. De vorming en verfijning van onze accountmanagementfunctie zal in 2020 verder plaatsvinden.

2.3.5 De samenwerking en partnerschappen

Samenwerken met partners is onderdeel van de reguliere werkprocessen van de Veiligheidsregio. Zo is bijvoorbeeld in het kader van het herijken van het Regionaal Risicoprofiel is in 2019 met alle partners samengewerkt. Daarnaast participeert de VRZHZ in het dossier 'Waterveiligheid' in het projectteam Deltaprogramma Rijnmond-Drechtsteden en heeft de VRZHZ inbreng geleverd in het landelijke vervolgonderzoek n.a.v. het IFV-rapport "Risico's in samenhang". Dit laatste is een verkennend onderzoek naar onderlinge relatie tussen de Regionale Risicoprofielen en de relatie met het Nationaal Veiligheidsprofiel. Ook op het vlak van brandweeronderwijs wordt er samengewerkt. Zo vindt er uitwisseling van kennis plaats binnen de veiligheidsregio's behorende tot de WestVier (de Veiligheidsregio's Rotterdam-Rijnmond, Hollands-Midden, Haaglanden en Zuid-Holland Zuid) en is er in 2019 een aanzet gedaan om de samenwerking te intensiveren, door onder meer een gezamenlijke netwerkregisseur aan te stellen.

Bovenstaande zijn enkele voorbeelden die in 2019 hebben plaatsgevonden die aangeven dat over de volle breedte van de verschillende activiteiten en inhoudelijke expertises van de Veiligheidsregio er structureel en op ad hoc-basis samenwerking, afstemming en kennisuitwisseling plaatsvindt.

2.3.6 Zorgcontinuïteit

In de afgelopen jaren is binnen de eerstelijnszorg de veerkracht steeds verder verminderd. Dit heeft gevolgen voor de beschikbaarheid van plaatsen voor slachtoffers van incidenten. Vanuit de GHOR blijft er in het kader van zorgcontinuïteit geïnvesteerd worden in partnerschappen om hier zicht op te houden en aangehaakt te blijven. Er is geïnvesteerd in de samenwerking met de beheersorganisatie van het Regionaal Overleg Acute Zorgketen (ROAZ) om een goede monitoring te kunnen blijven doen op de beschikbaarheid in de zorg.

2.3.7 De integrale adviesrol

Op het vlak van de integrale adviesrol bij risicobeheersing zijn we in 2019 de samenwerking aangegaan met de DG&J en de OZHZ. Op twee trajecten is er samengewerkt. Eind 2019 is in beeld zijn op welke soort dossiers we samenwerken bij de advisering en welke dossiers individueel worden opgepakt. In 2020 worden concrete afspraken gemaakt met de gemeenten over de integrale advisering bij ruimtelijke visies en plannen.

2.3.8 Industriële veiligheid en Zuid-West

Het samenwerkingsverband tussen de veiligheidsregio's in de provincies Zuid-Holland en Zeeland voor de uitvoering van taken op het gebied van industriële veiligheid worden in 2019 verder uitgebouwd. Er is een themadag gehouden waar uitvoeringsafspraken voor verdergaande samenwerking binnen de regio Zuid-West op de uitvoering van 'BRZO 2015' en een robuust samenwerkingsverband is gemaakt. Er loopt een uitwisselingstraject voor inspecteurs om op uniforme en eenduidige wijze van uitvoering te komen. Er is een landelijk project gestart voor het inspecteren bij risicovolle inrichtingen, zijnde (net) niet-Brzo. Hierin trekt de VRZHZ gezamenlijk op met de OZHZ om voorbereidingen te treffen om in 2020 als pilotregio op te treden.

2.3.9 Kijfhoek

Ook is in navolging op de incidenten, die vorig jaar zomer voordeden op Spooreplacement Kijfhoek, op regelmatige basis gezamenlijk geïnspecteerd en overlegt met ProRail over de gang van zaken, waarin naast de Veiligheidsregio ook OZHZ en de inspectie Leefomgeving & Transport (IL&T) samen in optrekken. Ten behoeve van continuering van deze samenwerking en uitbreiding naar integrale inspecties zoals bij Brzo op het Veiligheidsmanagementsysteem, wordt hiertoe een toezichtsplan opgesteld met de betrokken diensten.

Daarnaast is in 2019 een start gemaakt met de verkenning van mogelijke samenwerking met de bedrijfsbrandweer van ProRail op Kijfhoek. In een bestuurlijke kopgroep zijn daarover afspraken gemaakt met ProRail, gemeente Zwijndrecht, ministerie van I&W en VRZHZ. De brede verkenning van opties voor samenwerking vindt in 2019 plaats, waarna in 2020 nadere uitwerking en besluitvorming staat gepland.

Conclusie Beleidsdoelstelling 3: Samen verder komen - samenwerking

Samenwerken en verbinden wordt geborgd in de reguliere taken en werkprocessen van de Veiligheidsregio. Zowel aan de repressieve kant, voor wat betreft opleidingen, als aan de preventieve kant vindt samenwerking, afstemming en kennisuitwisseling plaats. Hierbij willen we ook melden dat het natuurlijk moment is aangebroken, na de regionalisering van en de reorganisaties binnen de Veiligheidsregio, dat de organisatie zich steeds meer naar buiten zal richten. De Veiligheidsregio loopt bij deze beleidsdoelstelling in 2019 op schema, met uitzondering van het vormgeven van de integrale adviesrol en accountmanagement. De Veiligheidsregio zal onverminderd haar partners en stakeholders blijven opzoeken en in haar taken samen blijven optrekken.

2.4 Beleidsdoelstelling 4: Investeren in bedrijfsvoering-professionaliteit

2.4.1 Uittreding Leerdam en Zederik

Per 1 januari 2019 zijn de gemeenten Leerdam en Zederik met de gemeente Vianen gefuseerd tot de nieuwe gemeente Vijfheerenlanden. Deze gemeente is door een wijziging van de provinciegrens onderdeel van de provincie Utrecht geworden en daarom bij wet onderdeel van de Veiligheidsregio Utrecht. In nauwe samenwerking met de Veiligheidsregio Utrecht en de drie wettelijke gemeenschappelijke regelingen in Zuid-Holland Zuid is de ontvlechting aan zowel de primaire, operationele als de bedrijfsvoeringskant gerealiseerd. Als uitloei van de ontvlechting is er een eenmalige transitievergoeding ontvangen ter dekking van de ontstane frictie bij de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid. Daarnaast zal de organisatie, daar ook een deel van de structurele inkomsten wegvallen, jaarlijks tot een lastenbesparing moeten komen. Er heeft in het najaar een onderzoek plaatsgevonden naar hoe deze lastenbesparing door de organisatie gedragen kan worden. De resultaten van dit onderzoek worden tegelijkertijd met deze bestuursrapportage gepresenteerd.

2.4.2 Herstructurering VRZHZ

Met de herstructurering van de organisatie, die in 2018 heeft plaatsgevonden, sluiten afdelingen en processen beter op elkaar aan en is het management in omvang teruggebracht. In 2019 loopt de organisatorische transitie nog door in de vorm van het ingeregeld raken van de nieuwe organisatie, het cultuurtraject en de invoer van het procesgericht werken. Hieronder gaan we in op de stand van zaken van die deeltrajecten.

2.4.3 Cultuurtraject

Het cultuurtraject omvat onder meer leiderschaps-, team- en persoonlijke ontwikkelingstrajecten. In de zomer 2019 is besloten om deze cultuurontwikkeling in te bedden in de integrale managementtaken. Hiermee wordt vanuit centrale regie sturing gegeven aan de ontwikkeling van de leidinggevenden. Kernelement hierin is het lager (durven) beleggen van de verantwoordelijkheden. Dit traject loopt door tot en met 2020, waarmee de organisatie het eigen verantwoordelijkheid te durven nemen, het zelf elkaar aan te spreken op gedrag en het zelf de samenwerking te zoeken in de organisatie stimuleert.

2.4.4 Procesgerichte organisatie

Het procesgericht werken is met de herstructurering binnen een deel van de organisatie uitgerold. Er is gestart met zeven voor onze organisatie kritieke processen. Het jaar 2019 is het eerste volle jaar van de organisatie na herstructurering, waarin met name de kanteling van een gebiedsgerichte organisatie naar een procesgerichte organisatie voelbaar is. Deze kanteling wordt in 2020 doorgezet met het uitbreiden van het procesgericht werken binnen de organisatie.

2.4.5 Sturing op de beleidscyclus

Om aan procescriteria, zoals wettelijk vastgelegd in de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht, te voldoen wil de Veiligheidsregio op het vlak van risicobeheersing een sluitende beleidscyclus introduceren. Op dit moment vindt een verkenning plaats naar een juiste vorm. Dit wordt meegenomen in de vernieuwing van het beleidsplan en de onderliggende sturingsinstrumenten van de gehele Veiligheidsregio. Hierdoor verschuift dit onderwerp naar 2020 en verder.

2.4.6 Rechtspositionele aangelegenheden

Er spelen een aantal landelijke dossiers op het vlak van de rechtspositie, die mogelijk grote gevolgen kunnen hebben voor de Veiligheidsregio('s), a) de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (hierna: Wnra), b) de deeltijdrichtlijn en c) de toekomst van de beroepsbrandweer. Ten tijde van het opstellen van de Begroting 2020 was alleen het dossier op vlak van de Wnra bekend. Voortschrijdend inzicht leert ons dat vanuit die ontwikkeling ook aanverwante ontwikkelingen, zoals de deeltijdrichtlijn en de toekomst van de beroepsbrandweer, zich manifesteren. Om het onderscheid goed te duiden zijn de drie rechtspositionele aangelegenheden vanaf nu uitgesplitst. Hieronder gaan we eerst in op deze belangrijke landelijke HR-dossiers. Vervolgens schetsen we de voortgang op overige interne HR-beleidsvoornemens als de implementatie van de elektronische leeromgeving, het generatiepact en onze inspanningen op het vlak van arbeidsmarktcommunicatie.

Ad a. De Wet normalisering rechtspositie ambtenaren

De komst van de Wnra, de deeltijdrichtlijn en de positie van de beroepsbrandweer zijn factoren die de Veiligheidsregio de komende periode constant monitort. De Wnra betekent een verandering in de rechtspositie van de ambtenaren. De invoering voor de Veiligheidsregio's is voor onbepaalde tijd is uitgesteld. Deze wetsinvoering heeft tot gevolg dat de aanstelling van ons personeel, inclusief de beroeps- en vrijwillige brandweer, verandert. Dit kan mogelijk een verhoging van de salarislasten van de vrijwillige brandweer veroorzaken, afhankelijk van de door het Veiligheidsberaad gekozen richting.

Ad b. De deeltijdrichtlijn

Daarnaast is in dit traject een onrechtmatigheid in de rechtspositie van de brandweervrijwilliger aan het licht gekomen. Er bestaat een reëel risico dat elementen in de rechtspositie van de brandweervrijwilligers in strijd zijn met de normen uit Europese en internationale regelgeving en jurisprudentie van het Europese Hof van Justitie. Op grond hiervan zouden brandweervrijwilligers moeten worden aangemerkt als deeltijdwerkers. Er lijken twee oplossingsrichtingen te zijn, namelijk óf gelijke vergoeding van beroeps en vrijwilligers óf een wezenlijk onderscheid aanbrengen in de taakuitvoering tussen beroeps en vrijwilligers, waarbij landelijk wordt ingestoken op het behoud van de vrijwilligheid.

Ad c. De beroepsbrandweer

Ook vindt, naar aanleiding van het onderzoek bij de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland en het rapport "Bouwen aan Vertrouwen" op landelijk niveau het gesprek plaats over de cultuur bij de beroepsbrandweer.

Het Veiligheidsberaad (de voorzitters van de 25 veiligheidsregio's) onderzoekt de komende tijd voor deze drie rechtspositionele dossiers de mogelijke oplossingsrichtingen. Onze voorzitter, dhr. Kolff, heeft hierin deze dossiers in zijn portefeuille.

2.4.7 De elektronische leeromgeving

Op vlak van vakbekwaamheid kunnen we melden dat de elektronische leeromgeving (hierna: ELO) voor de leergangen Manschap en Bevelvoerder is geïmplementeerd. Daarnaast is de ELO uitgerold over alle posten. De vulling van de ELO loopt door tot in 2020, waarbij het tempo wordt bepaald door het IFV.

2.4.8 Het generatiepact

De pilot 'Generatiepact' beoogt een vloeiendere uitstroom van oudere medewerkers ten behoeve van een instroom van jonger personeel. Dit draagt bij aan een evenredig verdeeld leeftijdsbestand en een duurzamer personeelsbestand binnen de organisatie. De pilot loopt per begin 2019. Doordat het

startmoment niet in 2018 maar in 2019 heeft plaatsgevonden zal de evaluatie van de pilot ook opschuiven naar 2020. Op basis van de evaluatie wordt bepaald of en zo ja in welke vorm de regeling wordt voortgezet.

2.4.9 Integriteitsbeleid

In 2019 wordt het integriteitsbeleid, met daaronder verscheidene codes en reglementen, geactualiseerd. Hierbij wordt meteen aangesloten bij de in 2018 in werking getreden Algemene verordening gegevensbescherming. Daar besluitvorming in het laatste kwartaal van 2019 plaatsvindt wordt de uitrol van het geactualiseerd beleid gefaseerd naar 2020.

2.4.10 Arbeidsmarktcommunicatie

In 2019 zijn we aan de slag gegaan met arbeidsmarktcommunicatie, dat naast werving gaat over *employer branding*. *Employer branding* is het verkrijgen en behouden van een positieve, bij voorkeur unieke, positie als werkgever. De doelen van dit traject liggen op het vlak van werving en vooral ook binding. Een plan van aanpak is opgesteld en de eerste stappen zijn gezet. De verwachting is dat in het eerste kwartaal 2020 dit verder wordt uitgerold in de organisatie.

2.4.11 Huisvesting

Een belangrijk deel van onze huisvesting is en blijft gebaseerd op ons repressief dekkingsplan. Bij de regionalisering van de kazernes rond 2014 is gekozen voor een onderhouds- en beheerorganisatie op het gebied van huisvesting. Op dit moment spelen er binnen de VR diverse huisvestingsbewegingen, die vragen om een integrale beschouwing en bestuurlijke besluiten. Dat varieert van bijvoorbeeld een visie op de toekomstige werkplaats na een eerder besluit over centralisatie tot een efficiënte inrichting van onze kantoorhuisvesting en de samenstelling van het team huisvesting.

Deze huisvestingsbewegingen hangen deels samen, zodat een besluit op het ene onderwerp gevolgen heeft voor de mogelijkheden op het andere. Dat vraagt een zorgvuldige benadering, die we insteken door het vaststellen van uitgangspunten en een plan van aanpak. Het streven daarbij is deze in de eerste AB-vergadering van 2020 te agenderen bij het algemeen bestuur. Deze uitgangspunten en het plan van aanpak zijn het startpunt van een langer durend vervolgtraject, waarin we meer in control komen op het gebied van vastgoed. Daarbij willen we dit onderwerp beter borgen in de reguliere P&C-cyclus (investeringsplan te bekrachtigen bij de begroting, in beeld brengen benodigde verbouwingen, monitoring onderhoud) en werken aan de totstandkoming van een organisatie die is toegerust om (nieuw)bouwtrajecten te begeleiden.

Met nieuwbouw is nooit rekening gehouden, maar dat hebben we opgevangen, onder andere door inhuur van expertise. Deze situatie zullen we in de eerste helft van 2020 continueren, maar daarna de benodigde capaciteit structureel organiseren. Vooruitlopend op het meer planmatig inrichten van onze huisvestingswerkzaamheden zijn eerder dit jaar door het Algemeen Bestuur voorstellen behandeld over onder andere de nieuwbouw van post Oranjepark en de verbouw van de posten Langerak en Brandwijk. Ten aanzien van deze nieuwbouw en verbouw is door het AB besloten de financiële consequenties mee te nemen in deze BURAP-II (zie hiervoor hoofdstuk 4.2. 'Verloop van Investeringskredieten').

2.4.12 Informatie-gestuurd werken

Het gaat bij informatie-gestuurd werken erom, dat (alleen) de juiste mensen over de juiste informatie beschikken op het juiste moment. Hoewel er al stappen gemaakt zijn (met name aan de repressieve kant van de organisatie) is onze visie, dat de VRZHZ verder moet door ontwikkelen naar een

informatiegerichte organisatie. Processen zowel in het voorkomen van incidenten (risicobeheersing), de paraatheid van onze organisatie, het bestrijden van incidenten (repressie) als de wijze waarop we transparant willen zijn en verantwoorden, vragen om een beter inzicht in en de beschikbaarheid van data. Hiertoe zijn we een meerjarig groeipad ingegaan, dat gestart is in 2018 en doorloopt in 2019 en 2020, gericht op het in technische zin upgraden van het huidige systeem, en van daaruit door ontwikkelen naar een organisatie die op de Cloud is gericht. Dit maakt een aansluiting op de juiste kennisbronnen en uitwisseling van de juiste gegevens mogelijk, van waaruit de Veiligheidsregio beter kan gaan sturen op basis van de juiste data.

Deelspeerpunten in 2019 waren daarbij 1) de invoering van het zaakgericht werken, in het bijzonder vanuit de processen risicobeheersing, 2) het invullen van de wettelijke eisen rondom informatieveiligheid. De voorbereidingen voor het zaakgericht werken voor risicobeheersing zijn vergevorderd. Aanvankelijk was de bedoeling de implementatie half november te starten, maar door problemen bij de leverancier wordt dit verschoven naar begin 2020. In die periode vindt ook een nadere verkenning plaats van het nut en de noodzaak plaats om zaakgericht werken over de hele organisatie uit te rollen.

Een derde speerpunt in 2019 was de vernieuwing van de ICT-omgeving bij de VRZHZ. De inmiddels verouderde systemen dienen te worden vervangen door een meer bij de huidige stand van de techniek passend geheel, dat tevens past bij de concepten rondom flexibel werken. Op dit gebied van ICT ontstond een tegenvaller. In 2017 heeft een extern bureau geadviseerd over de te volgen route op weg naar een ICT-werkomgeving die voldoet aan de hedendaagse standaarden, waarbij het bureau echter een verkeerde inschatting heeft gemaakt van onder andere de staat van de ICT-infrastructuur. De aanpak hiervan is noodzakelijkerwijs naar voren geschoven en in 2019 opgepakt. Een deel van de verder benodigde ICT-voorzieningen wordt besteld, geleverd en in gebruik genomen in 2019. Een ander deel in 2020

2.4.13 Doorontwikkeling van de financiële en de controlfunctie

Met de vorming van een centrale controlunit is de doorontwikkeling van de controlfunctie naar business control opgepakt. Dit is een meerjarig traject dat na de wisselingen op de positie van de concerncontroller weer verder wordt opgepakt en loopt vanaf 2019 door naar 2020. Ook is dit jaar gestart met het opzetten van contractmanagement, waarbij gestart is met contractbeheer aan de ICT-kant. De komende jaren wordt dit uitgebouwd wordt naar een organisatie-brede vorm van contractmanagement. Met de komst van de toekomstige In-control-statement van het DB in 2021 blijft de aandacht over de bedrijfsvoeringprocessen onverminderd groot ten einde op alle vlakken in control te komen en te blijven.

2.4.14 Kostenverdeelsystematiek

In 2018 is de nieuwe kostenverdeelsystematiek vastgesteld, waarmee de verdeling van de kosten van de Veiligheidsregio over de deelnemende gemeenten op een objectieve en toekomstbestendige manier zal gaan plaatsvinden. Hierin is ook gekozen voor een ingroeimodel van enkele jaren. 2019 is het eerste jaar, waarin de nieuwe kostenverdeelsystematiek van kracht is, rekening houdend met het vastgestelde ingroeimodel. Hiermee heeft de VRZHZ in 2019 begrotingstechnisch een eerste stap gedaan richting de nieuwe wijze van kostenverdeling.

Conclusie beleidsdoelstelling 4 Investeren in bedrijfsvoering - professionaliteit

De VRZHZ staat voor deskundige medewerkers en een kwalitatief goede bedrijfsvoering. In 2019 worden de primaire en ondersteunende processen verder geoptimaliseerd. Een uitdaging in 2019 is de wijze van omgaan met het tekort dat ontstaan is door het uittreden van Vijfheerenlanden. Dit wordt onderzocht en de resultaten worden eind 2019 voorgelegd. Verder gaat dit jaar veel aandacht uit naar de transitie naar een informatie gestuurde organisatie, de vervanging van ICT-systemen en diverse huisvesting gerelateerde aspecten. Over de volle breedte van bedrijfsvoering kan gezegd worden dat we grote stappen zetten, maar dat we er in 2019 nog niet zijn. Risico aan de kant van de bedrijfsvoering zijn de landelijke dossiers op het vlak van de rechtspositie (de Wnra, de deeltijdrichtlijn en de beroepsbrandweer). Deze kunnen verregaande gevolgen hebben en worden daarom constant gemonitord. Waar nodig zet de Veiligheidsregio hier via verschillende wegen landelijk op in.

3 Innovatie & Vernieuwing

Op verzoek van het bestuur willen we in deze paragraaf een beeld geven hoe de Veiligheidsregio langs verschillende lijnen invulling geeft aan innovatie en vernieuwing. Daarbij willen we opmerken dat innovatie en vernieuwing niet los te zien zijn van onze reguliere werkzaamheden: ze zijn verweven met onze reguliere werkzaamheden. Deze paragraaf geeft daarom geen uitputtende opsomming, maar wel een inkijk in de wijze waarop de Veiligheidsregio constant innovatie en vernieuwing zoekt.

Zo sluit onze brandweer, waar mogelijk en nuttig, aan bij de nieuwste branche-richtlijnen en wordt binnen de capacitaire mogelijkheden gestreefd naar het opvolging geven aan de verbeterpunten uit landelijke en interne evaluaties. Regionaal is de Veiligheidsregio vernieuwend door de innovatieve manier waarop bevolkingszorg binnen Zuid-Holland Zuid is vormgegeven. Binnen het nieuwe dekkingsplan wordt op een vernieuwende manier geëxperimenteerd met slimme inrichtingskeuzes, zoals een variabele voertuigbezetting. Daarnaast is in relatie tot waterveiligheid een programma voor verticale evacuatie bij dreigende overstromingen ontwikkeld. Ook dit is een unicum en vernieuwend in het land.

Niet alleen op organisatorisch vlak, maar ook op het vlak van blustechnieken maakt de Veiligheidsregio gebruik van innovatieve methodes zoals de zogenaamde *cold cutter* en *watershields*. Zoals u kunt lezen is innovatie en vernieuwing nauw verweven met onze kerntaken op het vlak van preventie en repressie. We streven niet alleen op het vlak van onze kerntaken naar vernieuwing. We vernieuwen ook continu intern en via samenwerkingsverbanden met als doel te komen tot een effectievere en slagkrachtigere organisatie. Denk daarbij aan het verder doorontwikkelen van de organisatie- en netwerkstructuren, alsmede de wijze waarop informatie vergaard, gedeeld en gebruikt wordt. Dit blijven we ook in de toekomst doen, en waar nodig leggen we dit ter informatie of ter besluitvorming aan u voor.

4 Financiën

De financiële rapportage van de VRZHZ is integraal onderdeel van de BURAP. In de BURAP wordt deze voor de VRZHZ op concernniveau opgenomen.

Het hoofdstuk Financiën kent de volgende paragrafen:

- 4.1 financiële prognose;
- 4.2 verloop van investeringskredieten.

4.1 Financiële prognose

In onderstaande tabel treft u het verloop van de begroting na wijziging BURAP-I en BURAP-II aan. In de prognose is een inschatting gemaakt van de verwachte baten en lasten tot en met december 2019 met daaraan verbonden het verwachte jaarresultaat 2019. Daarna volgt een nadere toelichting op de relevante afwijkingen.

Financiële prognose op concernniveau

Concernniveau 2019 (x €1.000)								
	Gewijzigde begroting na BURAP-I	Begrotingswijzigingen	Gewijzigde begroting na BURAP-II	Prognose 2019	Saldo	Voor-/nadeel afwijking	Incidenteel	Structureel
Lasten	45.003	-689	44.314	45.667	-1.354	nadeel	-1.061	-293
Baten	45.118	-689	44.429	45.064	635	voordeel	538	97
Saldo	115	0	115	-604	-719	nadeel	-523	-196
	<i>voordeel</i>		<i>voordeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>

Voordelig / nadelig saldo (financiële prognose uit bovenstaande tabel)	-604
Totaal resultaat MJP (vloeit direct terug naar de gemeenten)	115
Gecorrigeerde prognose (saldo incl. vastgesteld resultaat MJP)	-719

Als gevolg van afrondingen kunnen kleine verschillen ontstaan

Legenda	
Gewijzigde begroting na BURAP-I	Dit betreft de gewijzigde begroting na verwerking van de tot en met in BURAP-I vastgestelde begrotingswijzigingen.
Begrotingswijzigingen	Begrotingswijzigingen die <u>na</u> BURAP-I zijn vastgesteld, inclusief de in BURAP-II voorliggende begrotingswijzigingen.
Gewijzigde begroting na BURAP-II	De gewijzigde begroting, inclusief de eventuele in BURAP-II voorliggende begrotingswijzigingen.
Prognose	Het geraamde resultaat 2019.
Saldo	Het voordelige of nadelig verschil tussen de bijgestelde begroting na BURAP-II en de prognose.
Toelichting saldo	Toelichting op het geprognoteerde resultaat, gesplitst in structureel en incidenteel.
Totaal resultaat MJP	Uit het eindresultaat vloeit 115k terug naar gemeenten als gevolg van een positief resultaat op het MJP.
Vershil vastgestelde bijstelling vs. voordelig saldo	Uit de prognose wordt het voordelig saldo op het MJP van 115k geïsoleerd. Dit bedrag vloeit per definitie terug naar de gemeenten. Rekening houdend met het voordelig resultaat op het MJP is de prognose dat het daadwerkelijke verwachte resultaat 719k (nadelig) is.

Toelichting begrotingswijzigingen

De bijstellingen van 689k zijn deels technisch en deels administratief van aard en verlopen op concernniveau budgettair neutraal. Ze zijn voornamelijk als gevolg van de herstructurering en de uittreding van de gemeenten Leerdam en Zederik.

Toelichting saldo

Het geprognosticeerde nadelige resultaat op concernniveau bedraagt 604k. Dit is exclusief de taakstelling MJP van 115k. Hiermee rekening houdend bedraagt het negatieve saldo 719k en is in onderstaande tabel weergegeven.

Analyse van het geprognosticeerde saldo 2019

Concernniveau 2019								
Bedragen x € 1.000	Gewijzigde begroting na BURAP-I	Begrotingswijzigingen	Gewijzigde begroting na BURAP-II	Prognose 2019	Saldo	Voor-/nadeel afwijking	Incidenteel	Structureel
LASTEN								
1.1 - Salarissen en sociale lasten	25.702	351	26.053	25.294	759	voordeel	759	-
2.1 - Belastingen	259	-	259	261	-2	nadeel	-1	-1
3.2 - Duurzame goederen	3	-	3	3	-		-	-
3.5.1 - Ingeleend personeel	654	-138	516	1.094	-578	nadeel	-555	-23
3.8 - Overige goederen en diensten	11.035	219	11.255	12.895	-1.640	nadeel	-1.371	-269
5.1 - Rente	1.243	-	1.243	1.243	-		-	-
7.1 - Mutaties reserves	4	-	4	730	-727	nadeel	-727	-
7.2 - Mutaties voorzieningen	435	38	473	473	-		-	-
7.3 - Afschrijvingen	4.504	-	4.504	3.665	839	voordeel	839	-
7.4 - Toegerekende reële en bespaarde rente	1.163	-1.159	4	9	-5	nadeel	-5	-
7.5 - Overige verrekeningen	-	-	-	-	-		-	-
Subtotaal lasten	45.003	-689	44.314	45.667	-1.354		-1.061	-293
BATEN								
3.5.2 - Uitgeleend personeel	728	-	728	794	66	voordeel	66	-
3.8 - Overige goederen en diensten	1.065	345	1.410	1.916	506	voordeel	420	86
4.3.1 - Bijdragen Rijk	5.951	125	6.076	6.075	-1	nadeel	-1	-
4.3.2 - Bijdragen gemeenten	36.073	-	36.073	36.130	57	voordeel	57	-
5.1 - Rente	-	-	-	11	11	voordeel	-	11
7.1 - Mutaties reserves	139	-	139	139	-0	nadeel	-	-
7.4 - Toegerekende reële en bespaarde rente	1.163	-1.159	4	-	-4	nadeel	-4	-
7.5 - Overige verrekeningen	-	-	-	-	-		-	-
Subtotaal baten	45.118	-689	44.429	45.064	635		538	97
RESULTAAT	115	0	115	-604	-719		-523	-196
		<i>voordeel</i>	<i>voordeel</i>	<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>		<i>nadeel</i>	<i>nadeel</i>

Toelichting incidenteel en structureel deel van de financiële prognose

Aan de hand van bovenstaande tabel worden de saldi boven de 50k toegelicht.

Lasten

1.1- Salarissen en sociale lasten 759k voordeel

Incidenteel

In 2019 is een aantal (specialistische) vacatures niet volledig ingevuld omdat deze op dat moment niet beschikbaar waren op de arbeidsmarkt. Voor de uitvoering van de taken is personeel ingeleend. Zie hiervoor de samenhang met het nadeel op 3.5.1 Ingeleend personeel.

3.5.1 - Ingeleend personeel 578k nadeel

Incidenteel: 555k nadeel

In 2019 is een aantal vacatures niet ingevuld. Voor de uitvoering van de taken is personeel ingeleend. Zie hiervoor de samenhang met het voordeel op 1.1 Salarissen en sociale lasten.

3.8 - Overige goederen en diensten 1.640k nadeel

Incidenteel: 1.371k nadeel

- Nadeel 1.161k. Dit nadeel wordt grotendeels veroorzaakt door de structureel ingeboekte taakstelling van ca. 1.548k als gevolg van de uittreding van de gemeenten Leerdam en Zederik. Hiervan is inmiddels 300k gelabeld. Nog te labelen is 1.300k. Daarnaast zijn er diverse kleine voordelen.
- Nadeel 510k. Het saldo is een optelling van hogere advieskosten voor de ict-aanbesteding en extra kosten als gevolg van de implementatie van het vakbekwaamheids- en incidentmanagementsysteem 325k, hogere kosten opleidingen 65k en hogere huisvestingskosten 125k als gevolg van extra kosten voor Oranjepark, Toermalijnring en hogere kosten voor onderhoud.
- Voordeel 150k. Begrotingsresultaat als gevolg van onder andere een positief saldo van het project Impuls Omgevingsveiligheid 125k en diverse kleine posten ad 25k. Zie hier ook de samenhang met 3.5.1.
- Voordeel 120k. Voordelen zijn er met name op oefenkosten, rijvaardigheid en regionale specialismen.

Structureel: 269k nadeel

- Correctie op de begroting als gevolg van een ten onrecht verwerkte correctie; 131k.
- Er zijn hogere kosten voor onderhoud, inkoop onderdelen en brandstofkosten etc. als gevolg van meer voertuigen dan waar in de oorspronkelijke begroting vanuit is gegaan. Door het langer doorrijden met oudere tankautospuiten worden extra kosten verwacht. Tezamen resulteert dit in een overschrijding van 138k. Voor een deel staan hier inkomsten tegenover. Zie de baten 3.8 Overige goederen en diensten.

7.1 - Mutaties reserves 727k nadeel

Incidenteel: 727k nadeel

Dit betreft een rentedotatie aan reserve kapitaallasten en dotatie aan reserve kapitaallasten als gevolg van lagere afschrijving dan begroot en hogere rente vanwege de herberekening van de omslagrente. Zie hier ook de samenhang met 7.3.

7.3 - Afschrijvingen 839k voordeel

Incidenteel: 839k voordeel

De afschrijvingskosten zijn 839k lager dan begroot vanwege lagere investeringen in eerdere jaren. Zie hier ook de samenhang met 7.1.

Baten

3.5.2 Uitgeleend personeel 66k voordeel

Incidenteel

Een aantal niet voorziene detacheringen aan derden resulteert in een extra voordeel op uitgeleend personeel.

3.8 Overige goederen en diensten 506k voordeel

Incidenteel: 420k voordeel

- Niet begrote inkomsten verhuur materiaal aan VRU als gevolg van de uittreding van de gemeenten Leerdam en Zederik levert een voordeel van 102k. Zie hiervoor de samenhang met het nadeel op de lasten 3.8 Overige goederen en diensten.

- De opbrengsten cursussen komen naar verwachting 136k hoger uit dan begroot.
- Positieve afrekeningen van Europese Projecten ter hoogte van 121k.
- Diverse kleinere voordelen ter hoogte van 42k.

Structureel: 86k voordeel

- De verhuur van kazernes levert een niet begroot structureel voordeel op van 56k.
- Niet begrote bijstandsverlening ter hoogte van 30k.

4.2 Verloop van investeringskredieten

Realistische prognose MIP

Naar verwachting is het investeringsvolume van 2019 64%. Afhankelijk van het feit of deelbestellingen al dan niet in 2019 geleverd worden, kan dit percentage wijzigen.

Artikel	omschrijving	Bijstelling Burap-I 2019	Bijstelling Burap-II 2019	Verwachte realisatie 2019	Saldo
7350028	Piketvoertuig commando	50.000		50.000	-
7350046	VRC DA 18-802	45.000		45.000	-
7350051	Haakarmvoertuig	380.000		370.000	10.000
7350055	AHW veetakel - incl bekapping	50.000		43.500	6.500
7350066	Dienstauto	15.000		14.300	700
7350067	Dienstauto (bevelvoerder logistiek)	27.000		28.394	-1.394
7350068	Dienstauto (BVD)	104.000		105.766	-1.766
7350069	Dienstbussen	343.000		291.804	51.196
7350072	Dienstbus (BVL)	49.000		-	49.000
7350073	Dienstbussen clusters	250.000		145.902	104.098
7350075	Midlife update redvoertuig	156.000		156.000	-
7350076	Midlife update/revisie tankautospuut	115.000		115.000	-
7350077	Investeringen Schoner Werken	400.000		15.000	385.000
7350079	VC 18-6192 verbinding commando voertuig	41.600		48.480	-6.880
7350080	VRC DA 18-871	25.000		24.000	1.000
7350081	VRC DA 18-9795	30.000		24.000	6.000
7350082	VRC DA 18-9794	30.000		-	30.000
7350083	Waterongevallenvoertuigen (opp.vlakte)	232.000		216.000	16.000
7350086	VRC DA 18-870	1.000		-	1.000
7350088	Aaanhangwagens oefenen - groot	100.000		100.000	-
7350090	Scooters	32.000		12.366	19.634
7350092	Tankautospuut (OPL) bekapping	85.000		93.055	-8.055
7350125	Boot en trailer Kinderdijk	75.000		-	75.000
7350127	2 Voertuigen voor coldcutter	105.000		-	105.000
7372022	OIV tablets (Mobiele data terminals)	40.000		22.403	17.597
7374003	Coldcutters	150.000		153.000	-3.000
7374006	Gereedschap materiaal (LOG) voertuig	130.000	-130.000	-	-
7374008	Bekapping WOR	204.000		204.000	-
7374014	Watertransportsysteem-light	305.000		-	305.000
7390016	Ritregistratiesysteem	31.500		1.000	30.500
7392012	Compressor	62.000		61.500	500
7392019	Dosistempometers/RA 1e lijns	24.000		-	24.000
7392021	Drager FPS7000 gelaatstuk	45.200		42.000	3.200
7392024	Storm-wateroverlast sets posten	86.300	26.700	113.000	-
7392029	Werkplaatsgereedschap	25.000		24.100	900
7392030	EHBO en zuurstoftassen	50.000		50.000	-
7350114t/m120	Dienstauto's	185.000		185.000	-
	Subtotaal	4.078.600	-103.300	2.754.570	1.220.730
7390011	Project implementatie & datamigratie	1.400.000		430.000	970.000
7390027	Presentatieschermen/beamers	50.000		-	50.000
7390028	Uitbreiding server capaciteit	65.000		65.000	-
7390031	Bureaustoelen	26.000		26.000	-
7390033	Droogkasten aanpassing HIA en Maasdam Puttershoe	40.000		15.000	25.000
	Subtotaal	1.581.000	-	536.000	1.045.000

Toelichting verwachte saldi hoger dan 100k

7350073 dienstbussen clusters

Dit betreft een krediet voor 5 dienstbussen. Er zijn er 3 geleverd. Voor de resterende 2 dienstbussen is in het kader van de logistieke bewegingen onderzocht in hoeverre een andere invulling gewenst is. Inmiddels is gebleken dat dit niet het geval is maar levering vindt niet meer plaats in 2019.

7350077 Investerings schoner werken

De exacte invulling van schoner werken is pas laat in het jaar bekend geworden. De aanbesteding van voertuigen met inventaris wordt gecombineerd met de update van de ademluchtcontainer op Spinel en die kan plaatsvinden na de aanpassing van de werkplaats. Daardoor vindt de realisatie voor het overgrote deel pas in 2020 plaats. Naar verwachting zijn de kosten ongeveer 10% hoger dan het beschikbare budget. Hierop komen we in BURAP-I 2020 terug.

7350127 Twee voertuigen voor coldcutter

De afgelopen periode is onderzocht of bestaande voertuigen kunnen worden hergebruikt voor de coldcutters. Indien dit het geval is, kan het krediet vervallen. Hierover is einde dit jaar meer bekend.

7374014 Watertransportsysteem light

Het project voor het watertransportsysteem loopt meerdere jaren. Naar verwachting vindt dit jaar nog geen realisatie plaats.

7390011 Project implementatie & datamigratie

Tijdens de voorbereidingen van het project is gebleken dat de staat van de ICT-infrastructuur slechter was dan aanvankelijk verwacht werd op basis van het onderzoek van externe partij. Hierdoor vindt de levering van de nieuwe devices gedeeltelijk in 2019 en gedeeltelijk pas in 2020 plaats. Mogelijke effecten worden tijdig gepresenteerd.

Toelichting bijstelling krediet

7392024 Storm-wateroverlast sets posten

Het oorspronkelijke krediet bleek te laag. Om die reden dient het krediet verhoogd te worden met € 26.700 naar € 113.000.

Nieuwe kredieten

Artikel	omschrijving	Bijstelling Burap-I 2019	Bijstelling Burap-II 2019	Verwachte realisatie 2019	Saldo
7350121	Dienstauto		15.000	15.000	-
nieuw BURAP II	Logistiek voertuig		70.000	-	70.000
nieuw BURAP II	Haakarmbak		30.000	-	30.000
7330002	Nieuwbouw Klaaswaal		1.915.000	1.915.000	-
7390035	Lockers		50.000	15.000	35.000
nieuw BURAP II	Voorbereidingskrediet Oranjepark AB 2019/1245		100.000	20.000	80.000
nieuw BURAP II	Aanpassing Brandwijk AB 2019/1245		500.000	20.000	480.000
nieuw BURAP II	Aanpassing Langerak AB 2019/1245		35.000	-	35.000
	Subtotaal	-	2.715.000	1.985.000	730.000
	Totaal incl bijstelling BURAP-II	5.659.600	2.611.700	5.275.570	2.995.730

Toelichting nieuwe kredieten

7350121 Dienstauto € 15.000

Bij Burap-I is ten onrechte krediet vervallen. Dit krediet moet weer worden opgevoerd.

7390035 Lockers € 50.000

Vanwege de overgang naar laptops zullen bij de kantoren lockers geplaatst worden waar medewerkers hun laptop in kunnen opbergen. Een deel van het bedrag van € 50.000 wordt dit jaar besteed.

7374006 Gereedschap materiaal (LOG) voertuig € -130.000

Vanuit schoner werken komt er een concept ter vervanging van de twee logistiek voertuigen. Een haakarmbak past beter in dit concept en het voorstel is dan ook om het krediet van € 130.000 anders in te zetten; €70.000 voor een logistiek voertuig en € 30.000 voor een haakarmbak. Deze zijn dan ook als nieuw krediet opgenomen. Realisatie vindt in beide gevallen waarschijnlijk in 2020 plaats.

De overige nieuwe kredieten zijn al eerder bij AB besluit vastgesteld en opgenomen in het overzicht.

Vooruitblik naar 2020 en verder

Zoals in de tabel zichtbaar is, worden niet alle kredieten volledig benut in 2019. In een aantal gevallen wordt het (restant)krediet afgesloten bij het opstellen van de jaarrekening, in andere gevallen schuift het krediet door naar 2020. Er wordt daarom ook al vooruit gekeken naar 2020 om een reële inschatting van de workload te kunnen maken. Daarbij komt ook aan het licht dat voor diverse kredieten die in 2020 begroot staan, de bedragen niet (meer) toereikend zijn. In een aantal gevallen is bij aanvang een te laag bedrag opgenomen. Hiervan is bijvoorbeeld sprake bij een voertuig voor de waarschuwings- en verkenningsdienst. Het bedrag dat is opgenomen is voldoende voor het voertuig maar niet voor de inrichting die nodig is. In andere gevallen geldt dat door prijsstijgingen het eerder opgevoerde bedrag niet meer realistisch is. De bedragen worden de komende tijd kritisch bekeken en waar nodig worden bijstellingen bij Burap-I 2020 voorgelegd.

Ook is nu al zichtbaar dat sommige trajecten die voor 2020 in de planning staan niet tot realisatie komen. Voor de drie redvoertuigen die in de planning staan voor 2020 is inmiddels een werkgroep gestart en gezien de stappen die doorlopen moeten worden, wordt nu al aangegeven dat levering van de voertuigen pas in 2021 plaatsvindt.

Een ander fenomeen dat optreedt is dat sommige diensten bij nader inzien niet met een investering gerealiseerd worden maar via de exploitatie. Hiervan is bijvoorbeeld sprake bij de aanbesteding van de wifi. Zeer waarschijnlijk wordt dit afgenomen als een dienst en dit leidt tot exploitatielasten i.p.v. een krediet. Voor alle bovenstaande punten worden eventueel benodigde besluiten in BURAP-I 2020 voorgelegd.

7350152 Voertuig waarschuwings- en verkenningsdienst

Voor dit voertuig is voor 2020 een krediet opgenomen ter hoogte van € 55.000. Echter is alleen het bedrag voor de aanschaf opgenomen en niet voor de benodigde inrichting. Om die reden dient het krediet verhoogd te worden met € 25.000 naar € 80.000.

Mogelijke effecten voor de egalisatiereserve kapitaallasten worden op 2 momenten gepresenteerd.

- Bij de jaarrekening effect van bijstelling zoals nu bekend (incl. ontwikkelingen tussen BURAP-II en jaarrekening).
- Bij de BURAP-I 2020 mogelijk verdere bijstelling.

Agendapunt II-2
Registratienummer 2019/1306

- Voorstel voor de vergadering van: Het algemeen bestuur
- Datum vergadering: 11 december 2019
- Onderwerp: Regionaal Risicoprofiel Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid
- Gevraagd besluit: Het algemeen bestuur wordt gevraagd:
1. De herziening van het Regionaal Risicoprofiel VRZHZ, inclusief de behandeling van de ingebrachte zienswijzen hierop, vast te stellen.
 2. Kennis te nemen van de ingediende wensen voor het beleidsplan en deze bij de totstandkoming van het nieuwe beleidsplan (2020) in samenhang met uitvoeringsmogelijkheden (capaciteit, middelen en expertise) te wegen.
- Vergaderstuk: 2019/1306/A - Samenvatting en behandeling zienswijzen Regionaal Risicoprofiel VRZHZ en wensen ten behoeve van het nieuwe beleidsplan.
2019/1306/B - Totaal ontvangen zienswijzen gemeenten en partners
- Op zhzveilig.nl/RRP is het hele regionaal risicoprofiel digitaal – in interactieve vorm – beschikbaar.
- Toelichting: Op 27 juni jl. heeft u het concept Regionaal Risicoprofiel VRZHZ vastgesteld. Vervolgens is het concept voorgelegd aan gemeenten. Ten behoeve van dit proces vond op 16 september jl. een raadsinformatieavond plaats.
- U stelt een regionaal risicoprofiel definitief vast nadat de raden van de gemeenten in de regio en een aantal wettelijke adviseurs in de gelegenheid zijn gesteld zienswijzen in te dienen en wensen kenbaar te maken omtrent het in het beleidsplan op te nemen beleid.
- De basis hiervoor ligt in de wettelijke verplichting dat het beleidsplan van de VRZHZ mede gebaseerd dient te zijn op het bestuurlijk vastgestelde risicoprofiel.
- De ingediende zienswijzen zijn verwerkt en voorzien van een reactie en tezamen met de ingediende wensen voor het nieuwe beleidsplan samengevat in de bijlage.
- Tijdens de vergadering wordt middels een presentatie stilgestaan bij de inhoud en het feit dat we als VRZHZ beschikken over een nieuw Regionaal

Risicoprofiel.

- Juridische aspecten: In artikel 15 van de Wet veiligheidsregio's is vastgelegd dat elke veiligheidsregio een regionaal risicoprofiel dient op te stellen. Een regionaal risicoprofiel is een inventarisatie en analyse van de in de regio aanwezige risico's plus de risico's uit aangrenzende gebieden.
- Een regionaal risicoprofiel bestaat uit :
- Een overzicht van risicovolle situaties binnen de veiligheidsregio die tot een brand, ramp of crisis kunnen leiden.
 - Een overzicht van soorten branden, rampen en crises die zich in de veiligheidsregio kunnen voordoen.
 - Een analyse waarin de weging en inschatting van de gevolgen van de soorten branden, rampen en crises zijn opgenomen.
- Artikel 14 Wet veiligheidsregio's bepaalt dat het bestuur van de veiligheidsregio ten minste eenmaal in de vier jaar een beleidsplan vaststelt. Artikel 15 Wet veiligheidsregio's bepaalt dat dit beleidsplan mede gebaseerd moet zijn op een door het bestuur vastgesteld regionaal risicoprofiel. Het regionaal risicoprofiel wordt daarom eenmaal per vier jaar herzien en vastgesteld.
- Financiën: Passend binnen reguliere capaciteit en budget
- Procedure: Het voorstel wordt bij de volgende overleggen behandeld:
☐ MT	☒ AB
☐ AGV	☐ Audit commissie
☐ DB	☐ Anders, nl. ...
	☐ Niet van toepassing
- Ondernemingsraad: Doorgeleiding naar de (centrale) ondernemingsraad:
☐ Ter kennisname	☐ Voor instemming
☐ Ter advisering	☒ Niet van toepassing
- Vervolgstappen:
1. Na vaststelling definitief regionaal risicoprofiel in AB 11 december 2019 aanbieding van een fysiek exemplaar aan gemeenten en adviseurs.
 2. Verwerking in regionaal beleidsplan -> 2020
- Communicatie: Op **zhzveilig.nl/RRP** is alle informatie m.b.t. het Regionaal Risicoprofiel gepubliceerd, inclusief een interactieve kaart en voorlichtingsfilm.
- Risicocommunicatie zal zich vanaf 2020 richten op handelingsperspectieven en (zelf)redzaamheid gekoppeld aan de diverse in het risicoprofiel uitgewerkte

crisistypen en daarbij te bepalen doelgroepen.

Organisatie eenheid	Indiener niveau 2	Concerncontroller	Directiesecretaris
Risicobeheersing	G.J.W. Visser	W.D. Veen	J. Boons

dd. 21-11-2019

dd. 21-11-2019

dd. 21-11-2019

Samenvatting en behandeling zienswijzen

Regionaal Risicoprofiel VRZH en wensen ten behoeve van het nieuwe beleidsplan

Overeenkomstig artikel 15, derde lid van de Wet veiligheidsregio's zijn de gemeenteraden van de binnen de VRZH gelegen gemeenten over het eindconcept van het regionaal risicoprofiel VRZH geconsulteerd en zijn de besturen van de waterschappen Hollandse Delta en Rivierenland, de Hoofdingenieur-directeur van Rijkswaterstaat, ministerie van Justitie & Veiligheid, Politie, Regionaal Militair Commandant Zuid, de Commissaris van de Koning van Zuid-Holland (mede in zijn rol als coördinerend Rijksheer), Havenbedrijf Rotterdam (Rijkshavenmeester), Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Dienst Jeugd en gezondheid en de Veiligheidsregio's Midden- en West Brabant, Rotterdam Rijnmond, Hollands Midden, Gelderland Zuid, Utrecht, Zeeland en Haaglanden eveneens in de gelegenheid gesteld een zienswijze op het concept regionaal risicoprofiel kenbaar te maken.

Van deze gelegenheid is gebruik gemaakt door;

Burgemeester en Wethouders van Alblasterdam;
Gemeenteraad van Dordrecht;
Burgemeester en Wethouders van Gorinchem;
Burgemeester en Wethouders van Hardinxveld-Giessendam;
Gemeenteraad van Hendrik-Ido-Ambacht;
Burgemeester en Wethouders van Hoeksche Waard;
Gemeenteraad van Molenlanden;
Burgemeester en Wethouders van Papendrecht;
Gemeenteraad van Sliedrecht;
Gemeenteraad en Burgemeester en Wethouders van Zwijndrecht;
Directeur Veiligheidsregio Hollands Midden
Dagelijks bestuur Veiligheidsregio Utrecht;
Hoofdingenieur-directeur van Rijkswaterstaat West-Nederland Zuid
De dijkgraaf van waterschap Hollandse Delta, mede namens waterschap Rivierenland;
Sectorhoofd Politie district Zuid-Holland Zuid.

A. Samenvatting en behandeling zienswijzen

De ingebrachte zienswijzen zijn als volgt samengevat en voorzien van een reactie (cursief weergegeven);

1. Natuurlijke omgeving

1.1 Het overstromingsrisico in Zuid-Holland Zuid is het grootst in de Alblasterwaard. Ten aanzien van scenario 1.1 (overstroming dijktrajecten 16-1 t/m 16-5 Alblasterwaard) wordt verzocht de relatie tussen de bouw van woningen en het overstromingsrisico en de bijbehorende evacuatieopgave te benoemen.

Ad 1.1 In de samenvatting van het regionaal risicoprofiel wordt onder 2.4 punt 3 "woningbouwopgave" benoemd dat eventuele woningbouw in o.a. de Alblasterwaard een relatie heeft met de overstromingsrisico's en de hieraan gekoppelde evacuatieopgave. Ook in de tabel "Risicoduiding Regionaal Risicoprofiel ZHZ" wordt deze relatie gelegd. Gemeenten kennen een eigen verantwoordelijkheid in ruimtelijke planvorming

en bouw. De veiligheidsregio ZHZ kan bij concrete plannen adviseren over maatregelen in laag 2 en 3 (meerlaagsveiligheid¹⁾) die mogelijk bijdragen aan beperking van schade en slachtoffers en/of evacuatie fysiek mogelijk maken. Toekomstige toename van inwoners en gebruikers van de Alblasserwaard wordt bij realisatie van nieuwbouw bij de evacuatiestrategie betrokken. Wij verwachten van gemeenten dat zij de veiligheidsregio hierover tijdig informeren.

1.2 Verzocht wordt om ten aanzien van scenario 1.5 (overstroming dijktrajecten 43.1 t/m 43.6) ondanks het feit dat er in het scenario rekening wordt gehouden met een overstromingsrisico van een gedeelte van Gorinchem, dit nader met de Veiligheidsregio Gelderland Zuid uit te werken en op te nemen in het regionaal risicoprofiel, mede gezien de extra woningbouw die in dit gebied wordt gerealiseerd.

Ad 1.2 Het overstromingsrisico van het gedeelte van Gorinchem dat binnen de dijktrajecten 43-1 t/m 43-6 ligt is volledig uitgewerkt in scenario 1.5 "Overstroming dijktrajecten 43-1 t/m 43-6 (grondgebied ZHZ)". Uitbreiding van het plangebied met extra woningbouw wordt hierin genoemd. Hiermee is het overstromingsrisico van dit gebied (het gedeelte van de dijkkring dat Zuid-Holland Zuid betreft) uitgewerkt, geanalyseerd en opgenomen in het regionaal risicoprofiel. Wij zien geen aanleiding hier in het regionaal risicoprofiel iets aan toe te voegen. In het kader van de door de veiligheidsregio ZHZ op te stellen impactanalyse ernstige wateroverlast en overstromingen en daarbij behorend handelingsperspectief en evacuatiestrategie zal nadere afstemming met de veiligheidsregio Gelderland Zuid plaatshebben.

1.3 Veiligheidsregio Utrecht is nauw betrokken geweest bij de scenario-ontwikkeling van 'overstromingen dijktrajecten 16-1 t/m 16-5' en is bereid te ondersteunen bij het opstellen van de capaciteitanalyse voor deze scenario's.

Ad 1.3 Wij waarderen de betrokkenheid van de veiligheidsregio Utrecht en zullen de samenwerking in het vervoltraject voortzetten.

1.4 In het concept regionaal risicoprofiel staat: "Door klimaatverandering neemt op lange termijn de kans op hieraan gerelateerde incidenten toe. Weersextremen zullen vaker voorkomen". Gelet op de in Nederland vrijwel jaarlijks voorkomende weersextremen wordt in overweging gegeven de woorden "op lange termijn" te schrappen.

Ad 1.4 Deze redactionele aanpassing is in het eindrapport doorgevoerd.

1.5 Er wordt in overweging gegeven op pagina 13 bij hoofdstuk 2.4 "klimaatverandering" aanvullend als relevante ontwikkeling in het regionaal risicoprofiel op te nemen.

Ad 1.5 Wij onderschrijven dat klimaatverandering een relevante ontwikkeling is in het regionaal risicoprofiel. Juist om die reden is er binnen het hoofdstuk "Natuurlijke omgeving" een aantal scenario's opgenomen dat door klimaatverandering voor komt of wordt beïnvloed. Deze scenario's vormen een vast onderdeel van het regionaal risicoprofiel en behoeven daarmee niet apart als relevante ontwikkeling te worden benoemd.

1) Het concept meerlaagsveiligheid (MLV) is in 2009 in het Nationaal Waterplan geïntroduceerd voor een duurzaam waterveiligheidsbeleid voor overstromingen uit het hoofdwatersysteem. Deze benadering werkt in drie 'lagen'. Laag 1 is preventie: het zoveel mogelijk voorkomen van een overstroming. Laag 2 richt zich op het realiseren van een duurzame ruimtelijke inrichting van ons land. Laag 3 zet in op een betere (organisatorische) voorbereiding op een mogelijke overstroming (crisisbeheersing)

- 1.6 Bij de aanpak van klimaatverandering zijn vanuit het Deltaprogramma Rijnmond-Drechtsteden verschillende crisispartners-veiligheidsregio's, gemeenten Rijkswaterstaat, waterschappen, provincie Zuid-Holland en ministeries- betrokken. De uitkomsten van de impactanalyses ernstige wateroverlast en overstromingen van veiligheidsregio's, de klimaatstresstesten van gemeenten en de veiligheidsbeoordelingen en watersysteemanalyses waterschappen kunnen de komende jaren aanleiding geven scenario's in het regionaal risicoprofiel die vallen onder natuurlijke omgeving aan te passen.
- 1.7 In de periode 2017-2023 worden alle genormeerde dijktrajecten van primaire waterkeringen door de waterschappen beoordeeld op veiligheid, conform het Wettelijk Beoordelingsinstrumentarium 2017. De actuele uitkomsten hiervan kunnen de komende jaren aanleiding geven de risicobeoordeling in het regionaal risicoprofiel voor wat betreft overstroming van primaire waterkering te moeten aanpassen.

Ad 1.6 De veiligheidsregio ZHZ volgt genoemde ontwikkelingen en zal over gaan tot (tussentijdse)actualisatie van de scenario's vallend onder de natuurlijke omgeving in het regionaal risicoprofiel wanneer daar aanleiding toe ontstaat.

2. Gebouwde omgeving

- 2.1 Er wordt aandacht gevraagd voor het feit dat vergrijzing en verminderde zelfredzaamheid in de samenleving, tezamen met een overspannen arbeidsmarkt in de zorgsector, voldoende capaciteit van zorginstanties bij grote incidenten onder druk zetten.

Ad 2.1 Deze trend is meegewogen in scenario 2.1 "Grote brand in gebouwen met verminderd zelfredzame personen" en behoeft in het regionaal risicoprofiel geen verdere aanvulling.

3. Technologische omgeving

- 3.1 In relatie tot scenario 3.1 "Ongeval met gevaarlijke stoffen bij bedrijven en transport" wordt gewezen op de woningbouwopgave van de gemeenten Dordrecht en Zwijndrecht waarbij een deel van deze nieuwe woningen is voorzien in het gebied van de spoorzone Dordrecht/Zwijndrecht. Door deze verdichting binnen de spoorzone, in combinatie met groei van het vervoer, zal het positieve effect van getroffen maatregelen op het risico naar verwachting gedeeltelijk teniet worden gedaan. De gemeenten vragen de veiligheidsregio om in voorbereiding en uitvoering van deze opgave mee te denken op welke wijze risico's verlaagd kunnen worden.

Ad 3.1 Wij onderschrijven het gegeven dat verdichting binnen de spoorzone, in combinatie met groei van het vervoer, het positieve effect van reeds getroffen maatregelen ten gunste van het risico, mogelijk voor een gedeelte weer teniet zal doen. De veiligheidsregio adviseert gevraagd en ongevraagd over fysieke veiligheid onder meer bij planvorming langs transportroutes met gevaarlijke stoffen. De spoorzone Dordrecht/Zwijndrecht vormt in dit kader een bijzonder gebied waarover de veiligheidsregio te allen tijde bereid is mee te denken over de mogelijkheden tot verlagen van risico's met speciale aandacht voor de beheersbaarheid van incidenten en (zelf)redzaamheid van bewoners en gebruikers van het gebied.

3.2 Voor maatregelen ten aanzien van de risico's en incidentbestrijding in het spoorzonegebied is landelijk budget beschikbaar gesteld en verkregen. De gemeente Dordrecht verzoekt u om ten aanzien van dit scenario, de woningbouwopgave en de operationele capaciteit die de veiligheidsregio beschikbaar heeft om een incident in de spoorzone het hoofd te bieden, te onderzoeken of de huidige beschikbare operationele capaciteit voldoende is (mede gezien de toekomstige ontwikkelingen). Daarbij dient bekeken te worden welke financiële middelen benodigd zijn om gesteld te blijven (denk ook aan toekomstige investering in en vervanging van middelen) en hoe deze financiële middelen -ook in de toekomst- beschikbaar komen.

Ad 3.2 De huidige beschikbare operationele capaciteit en de reeds getroffen veiligheidsmaatregelen in de spoorzone van Dordrecht en Zwijndrecht zijn meegewogen bij de bepaling van het risico van scenario 3.1.C "Incident spoorzone Dordrecht/Zwijndrecht". Vanaf 2020 beschikt de veiligheidsregio niet langer over eerder beschikbaar gesteld (gelabeld)budget voor lokale incidentbestrijdingsmaatregelen (korte en middellange termijn) specifiek voor de spoorzone. Wij onderschrijven het belang van een veilige spoorzone en de daarbij behorende beheersmaatregelen voor de hulpdiensten. Om deze reden voegen wij deze zienswijze toe aan deel B, wensen voor het nieuwe beleidsplan.

3.3 Er wordt aandacht gevraagd voor de potentiële impact van incidenten uit andere gebieden waaronder Pernis en Moerdijk en voor de stapeling van risico's.

Ad 3.3 De impact van incidenten (met gevaarlijke stoffen) buiten de regio maar met effecten in de regio Zuid-Holland Zuid zijn meegewogen in scenario 3.1 "Ongeval met gevaarlijke stoffen bij bedrijven en transport" als onderdeel van het regionaal risicoprofiel.

3.4 Er wordt verzocht om een incident op spooreplacement Kijfhoek ook als risico voor de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht op te nemen.

De tabellen Risicobeoordeling Regionaal Risicoprofiel ZHZ en Risicoduiding Regionaal Risicoprofiel ZHZ zijn op dit punt aangepast. Hiermee is aan deze zienswijze tegemoet gekomen.

4. Vitale infrastructuur en voorzieningen

4.1 Op 24 juni 2019 werd Nederland geconfronteerd met uitval van 112. Het ging daarbij om een landelijke uitval van 112 door een storing bij KPN. Het verdient aanbeveling om alternatieve mogelijkheden voor risico- en crisiscommunicatie bij uitval van spraak- en datacommunicatie te verkennen (mede gezien de voorgenomen uitfasering van het WAS-stelsel). Denk bijvoorbeeld aan het instellen van informatiepunten conform de werkwijze op 24 juni jl. Geef deze verkenning in samenwerking met relevante partners -zoals bevolkingszorg en telecomproviders- vorm. Betrek in deze verkenning ook wat aan capaciteit voor deze alternatieven nodig is.

Ad 4.1 De veiligheidsregio zal hier extra aandacht aan besteden binnen haar reguliere planvormingsproces.

4.2 Meer aandacht voor ouderen en andere kwetsbare groepen in relatie tot de crisistypen digitale verstoring en langdurige stroomuitval.

Ad 4.2 Ouderen en andere kwetsbare groepen in de samenleving krijgen in relatie tot de in het regionaal risicoprofiel opgenomen incidentscenario's aandacht binnen een apart project gericht op zelfredzaamheid en binnen risicocommunicatie.

5. Verkeer en vervoer

5.1 Het verzoek om de Sophiaspoortunnel toe te voegen aan hoofdstuk 5.4, "incident in treintunnel".

Ad 5.1 Een ongeval (al dan niet met gevaarlijke stoffen) in de Sophiaspoortunnel is niet als afzonderlijk incidentscenario in het regionaal risicoprofiel opgenomen. Hoofdstuk 5 behandelt transportincidenten, zonder gevaarlijke stoffen, gericht op personenvervoer.

In de Sophiaspoortunnel vindt geen personenvervoer plaats en het te verwachten aantal slachtoffers bij een ongeval in de tunnel zal zich daarom beperken tot hooguit de machinist van de trein. De Sophiaspoortunnel beschikt bovendien over een uitgebreid (brand)preventief voorzieningenniveau, waardoor effecten buiten de tunnel, ook met betrokkenheid van gevaarlijke stoffen, beperkt zullen blijven.

Ter verduidelijking is in de tekst onder hoofdstuk 5.4 "Incident in treintunnel" de context aangevuld met de volgende zin; "De spoortunnels in het Betuweroute traject (geen HSL) waaronder de Sophiaspoortunnel, blijven in dit hoofdstuk buiten beschouwing aangezien daardoor geen personenvervoer plaatsvindt."

In hoofdstuk A1.6 (Risicobeeld) wordt de Sophiaspoortunnel overigens genoemd.

5.2 Verminderen van verkeersdruk en (zwaar)sluipverkeer op onderliggend wegennet, inclusief gevaarlijke stoffen, langs de A15 ter hoogte van Hardinxveld-Giessendam.

Ad 5.2 De veiligheidsregio is niet de aangewezen organisatie die verkeersdruk op het onderliggend wegennet kan beïnvloeden. Wel zet de veiligheidsregio zich in voor bereikbaarheid van het gebied voor hulpdiensten. Gemeenten kunnen zelf binnen hun gemeentegrenzen routes voor gevaarlijke stoffen aanwijzen en ook handhaving kan lokaal worden geregeld. De veiligheidsregio heeft hierin geen rol.

6. Sociaal maatschappelijke omgeving

6.1 Het verzoek om te overwegen "ondermijning" als onderdeel van hoofdstuk 7 op te nemen. Ondermijnende criminaliteit is een complex begrip. Het gaat hierbij om criminaliteit die de formele grondslag (rechtstaat) of de informele grondslag (fatsoenlijke verhoudingen) van onze samenleving systematisch aantast. Voorbeelden daarvan zijn de georganiseerde hennepcultuur, het witwassen van geld, mensenhandel en -smokkel, fraude en drugshandel. Ondermijnende criminaliteit is niet altijd zichtbaar, maar heeft wel grote gevolgen. Ook de veiligheidsregio kan geconfronteerd worden met de effecten van ondermijnende criminaliteit waar het gaat om bijvoorbeeld illegale hennepkwekerijen/ drugslaboratoria of dumping/lozing van drugsafval.

Ad 6.1 Ondermijning, criminele activiteiten waarbij vermenging van de onderwereld met de bovenwereld plaatsvindt, kan zich bijvoorbeeld uiten in bestuurlijke ondermijning, risico's in clandestiene laboratoria, dumping van gevaarlijke stoffen, brand in hennepkwekerijen (woningen) of laboratoria. Deze effecten worden ons inziens voldoende gedekt door de diverse incidenttypen in het regionaal risicoprofiel. De oorzaak van optreden van een incident – incident ten gevolge van ondermijnende activiteiten- wijkt mogelijk af van de meer "traditionele" oorzaken, waarbij het effect gelijk blijft. De mate van waarschijnlijkheid kan wel worden beïnvloed wanneer een trend zichtbaar wordt in toename van een bepaald type incident waaraan een ondermijnende activiteit ten grondslag ligt. Dit monitoren wij onder andere op basis van het dynamisch brandrisicoprofiel. De eventueel fysieke gevolgen van ondermijnende activiteiten zijn te bestrijden met standaard procedures, met aandacht voor bijzondere omstandigheden in opleiden, trainen en oefenen. Om voornoemde redenen zien wij geen aanleiding "ondermijning" als apart onderdeel van hoofdstuk 7 op te nemen.

- 6.2 De constatering dat de thema's terrorisme, radicalisering en polarisatie in het herziene regionaal risicoprofiel door toevoeging van het scenario 'grof en extreem geweld met daarbinnen een centrale rol voor terrorisme en extremisme, beter is ingevuld.

Ad 6.2 Wij delen deze constatering, geen verdere actie vereist.

7. Trends en ontwikkelingen

- 7.1 De veelheid aan infrastructurele onderhoudsprojecten binnen en buiten de regio zal naast bereikbaarheidsproblemen tot 2030 kunnen leiden tot het overschrijden van aanrijdtijden. Daarnaast heeft dit onderhoud raakvlakken met tunnelveiligheid, routing gevaarlijke stoffen (en het afwijken hiervan), incidentmanagement op de weg etc. Met name het niet tijdig op kunnen treden door de hulpdiensten zal mogelijk kunnen leiden tot extra slachtoffers en/of schade. Terecht wordt opgemerkt dat dit gevolgen kan hebben voor de bereikbaarheid en aanrijdtijden van hulpdiensten. Ook binnen de gemeente Dordrecht wordt gewerkt aan vernieuwing van infrastructuur zoals bijvoorbeeld de vervanging van de Engelenburgerbrug.

Er wordt vanuit gegaan dat ook deze ingrijpende lokale werkzaamheden in beeld gebracht worden zodat een totaaloverzicht van zowel de regionale als lokale bereikbaarheid van hulpdiensten ontstaat.

Ad 7.1 De veiligheidsregio heeft te maken met wettelijk bepaalde aanrijdtijden en monitort onder andere om die reden binnen het reguliere proces het totaal aan werkzaamheden op lokaal, provinciaal en rijksniveau. In overleg met wegbeheersers worden oplossingen die bereikbaarheidsproblemen voor hulpdiensten kunnen beperken of voorkomen nagestreefd. Wij onderschrijven de complexiteit van een bereikbare regio ten gevolge van de veelheid en omvang van de diverse (onderhouds)werkzaamheden en investeren daarom de komende jaren in samenwerking met gemeenten, Drechtsteden, provincie en Rijk om gezamenlijk een (voor hulpdiensten) bereikbare regio te houden.

- 7.2 Het risicoprofiel schenkt aandacht aan de energietransitie. De aanleg van warmtenetten en waterstoftankstations spelen daarin een belangrijke rol. In het risicoprofiel ontbreekt het aan een diepere analyse of dergelijke ontwikkelingen nog specifieke risico's met zich mee (gaan) brengen. Het wordt zinvol geacht te bezien of deze analyses toegevoegd moeten worden aan het risicoprofiel.

Ad 7.2 Ontwikkelingen binnen de energietransitie en effecten daarvan op de diverse risico's in Zuid-Holland Zuid zijn in brede zin onderzocht en geanalyseerd. Risico's met betrekking tot waterstoftanks zijn meegewogen in scenario 3.4 "Ongeval met alternatieve brandstoffen: Li-on, LNG, CNG en H2".

Risico's met betrekking tot warmtenetten beperken zich naar verwachting tot incidenten bij aanleg (trillingen en bodembeweging met mogelijke schade aan gebouwen en infrastructuur) of leidingbreuk (uitstroom warm water) en wordt vanwege deze beperkte impact en waarschijnlijkheid niet afzonderlijk aan het regionaal risicoprofiel toegevoegd.

8. Overig

- 8.1 Met betrekking tot de weergave van de risico's in het risicoprofiel is het wenselijk om deze risico's te koppelen aan operationele inzetten. Mede door de beschikbaarheid van de enorme hoeveelheid data (bijvoorbeeld het brandrisicoprofiel) die tegenwoordig beschikbaar is, kunnen de operationele inzetten gekoppeld worden aan risico beheersende activiteiten. Denk daarbij aan gerichte risicocommunicatie wanneer vanuit de beschikbare data specifieke risico's aan specifieke woonwijken gekoppeld kan worden.

Ad 8.1 Wij onderschrijven het belang van datagebruik en de koppeling met operationele inzetten en risicobeheersingsactiviteiten. Aan de totstandkoming van het regionaal risicoprofiel ligt een grote hoeveelheid data ten grondslag. Vanuit het dynamisch brandrisicoprofiel van de veiligheidsregio worden data reeds gekoppeld aan uitvoeringsprogramma's in het kader van "Brandveilig leven" en risicocommunicatie. Het verschil met het dynamisch brandrisicoprofiel is echter wel dat dat taken binnen de basisbrandweerzorg betreft (brand, hulpverlening, waterongevallen en ongevallen met gevaarlijke stoffen) die veel vaker voorkomen dan de crisistypen zoals opgenomen in het regionaal risicoprofiel, waardoor het koppelen van data aan operationele inzetten in die gevallen ook beter mogelijk is dan aan de crisistypen in het regionaal risicoprofiel. Dit maakt een verdergaande cijfermatige onderbouwing onrealistisch. Er is simpelweg te weinig data voor handen om een vaststaande inschatting te maken. Een cijfer lijkt dan heel duidelijk, maar maskeert daarmee de grote onzekerheidsfactor die bij risico's zoals opgenomen in het regionaal risicoprofiel altijd aanwezig is.

8.2 Het risicoprofiel rechtvaardigt een hogere bijdrage uit de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR). Er wordt verzocht om een strategie te ontwikkelen, een lobby richting het Rijk te starten met als doel (h)erkenning van het risicoprofiel en een financiële vertaling ervan om te komen tot een structurele verhoging van de BDuR.

Ad 8.2 Wij onderschrijven dat er een mis-match is geconstateerd tussen de regionale risico's en de verdiscontering hiervan in zowel het gemeentefonds (subcluster Brandweer en Rampenbestrijding) als de BDuR. Bestuurlijk is de opdracht gegeven om te komen tot een lobby om deze risico's en de mis-match onder het voetlicht te brengen. Sinds dit jaar (2019) is deze lobby gestart. De veiligheidsregio staat op verschillende niveaus in contact met het ministerie van Binnenlandse Zaken waar het gemeentefonds is ondergebracht. Samen met de bestuurlijke portefeuillehouder is de lijn naar het ministerie van Justitie & Veiligheid, waar de BDuR is ondergebracht, verkent. Van daaruit wordt bepaald hoe de lobby verder vormgegeven wordt. Hiermee wordt aan deze zienswijze tegemoet gekomen.

B. Wensen voor het nieuwe beleidsplan

Naast het uitbrengen van een zienswijze op het regionaal risicoprofiel zijn de gemeenteraden en wettelijke adviseurs in de gelegenheid gesteld hun wensen kenbaar te maken omtrent het in het nieuwe beleidsplan op te nemen beleid.

Deze wensen zijn als volgt samengevat en zullen bij de totstandkoming van het nieuwe beleidsplan (2020) in samenhang met uitvoeringsmogelijkheden (capaciteit, middelen en expertise) worden gewogen;

1. Overstromingsrisico

De wens om inzichten voortkomend uit de impactanalyse Alblasserwaard in het kader van het Project Water en evacuatie, door te vertalen in concreet beleid onder andere op het gebied van risicobeheersing.

De impactanalyse moet leiden tot een kaart waarop de leefbaarheid in de Alblasserwaard na een overstroming is aangegeven. Op basis van deze informatie kan het handelingsperspectief afgestemd worden en een keuze gemaakt worden over het al dan niet preventief evacueren. Naast de impactanalyse zijn in dit kader ook de uitkomsten van de stresstest voor wateroverlast interessant. De stresstest geeft inzicht in de kwetsbaarheid van de omgeving voor wateroverlast ten gevolge van extreme regenval.

2. Klimaatadaptatie

De wens om aanpassingen aan de gevolgen van klimaatverandering in beleid en ruimtelijke ordening, zoals bedoeld in het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie Rijnmond-Drechtsteden, nader uit te werken.

3. Langdurige stroomuitval en digitale verstoring

De wens om een nadere uitwerking van deze scenario's op te nemen in het beleidsplan en bij het opstellen van continuïteitsplannen voor zowel de veiligheidsregio als onderliggende gemeenten hier specifiek aandacht aan te besteden.

De wens om bij risicocommunicatie meer rekening te houden met oudere bevolking die steeds meer in technologische ontwikkelingen achter gaat raken.

4. Thema zelfredzaamheid

De wens om zelfredzaamheid te borgen in het nieuwe beleidsplan met aandacht voor het continueren van de regie vanuit de veiligheidsregio gezien de betrokkenheid van een groot aantal partijen bij dit onderwerp. Er is de afgelopen jaren gewerkt aan een doelgroepgerichte aanpak en regisseursrol zelfredzaamheid. De implementatie hiervan vindt plaats in 2020. Verzocht wordt om een terugkoppeling van resultaten. Ook in het nieuw op te stellen beleidsplan wordt verzocht dit onderwerp op te nemen. Voortzetting van de doelgroep gerichte aanpak en aanscherping of bijsturing op basis van evaluatie wordt wenselijk geacht.

Het programma Zelfredzaamheid van de VRZHZ biedt extra ondersteuning aan kwetsbare mensen, zoals ouderen en personen met verward gedrag. Bewoners ontvangen informatie over hoe zij de veiligheid voor zichzelf en anderen kunnen verhogen. Bij dit programma is de gemeente Dordrecht intensief betrokken. In het najaar 2019 wordt een aantal concrete acties ondernomen die input geven voor verder beleid en acties op het gebied van Verminderd-zelfredzamen en Zelfredzaamheid.

5. Ongeval met gevaarlijke stoffen bij bedrijven en transport

Aandacht voor de Spoorzone Dordrecht/Zwijndrecht welke wordt begrensd en doorsneden door belangrijke nationale en internationale infrastructurele lijnen. Bij nieuwe ontwikkelingen moet rekening worden gehouden met de leefbaarheid en milieueisen (lucht, geluid en externe veiligheid). In de huidige situatie kennen Dordrecht en Zwijndrecht een hoog risicoprofiel rondom het spoor als gevolg van het goedertransport van gevaarlijke stoffen. Maatregelen om de veiligheid te waarborgen en te verhogen zijn nodig, waarbij zowel gemeenten als het Rijk een rol hebben. Een regio brede lobby om de hoeveelheid goedertransport terug te brengen maakt daar onderdeel van uit.

Naar aanleiding van ingebrachte zienswijze (3.2) hier toegevoegd;

Voor maatregelen ten aanzien van de risico's en incidentbestrijding in het spoorzonegebied is landelijk budget beschikbaar gesteld en verkregen. De gemeente Dordrecht verzoekt u om ten aanzien van dit scenario, de woningbouwopgave en de operationele capaciteit die de veiligheidsregio beschikbaar heeft om een incident in de spoorzone het hoofd te bieden, te onderzoeken of de huidige beschikbare operationele capaciteit voldoende is (mede gezien de toekomstige ontwikkelingen). Daarbij dient bekeken te worden welke financiële middelen benodigd zijn om gesteld te blijven (denk ook aan toekomstige investering in en vervanging van middelen) en hoe deze financiële middelen -ook in de toekomst- beschikbaar komen.

Aandacht voor het, waar mogelijk, verder reduceren van de risico's rondom het vervoer van gevaarlijke stoffen via de Betuweroute en over het water.

Aandacht voor Betuwelijn-tunnel onder de Giessen en de mogelijke risico's die bij calamiteiten kunnen ontstaan. Hierbij opgemerkt dat de posten van de hulpdiensten in de nabijheid van belang zijn.

Aandacht voor de risico's van gevaarlijke stoffen (zeker in verband met de toenemende kans op ongevallen met alternatieve brandstoffen).

6. Ongeval op het water

Aandacht en middelen op beleidsmatig en operationeel niveau voor de risico's op het drukbevaren Hollandsch Diep en de kruising van het Hollandsch Diep en de Dordsche Kil, met extra aandacht voor ongevallen op het water waarbij schepen betrokken zijn die grote aantallen passagiers vervoeren.

7. Bereikbaarheidsproblematiek

Aandacht voor bereikbaarheidsproblemen ten gevolge van onderhoudswerkzaamheden aan de Kiltunnel en/of Heinenoordtunnel met daarbij zorgen over aanrijdtijden en adequate hulpverlening. De wens om met betrokken partijen gezamenlijk voor te bereiden en de gevolgen het hoofd te bieden.

Daarnaast aandacht voor bereikbaarheid van de regio (zwaar verkeer dat dat andere routes door woonkernen gaat gebruiken).

8. Voortzetting en resultaten vorig beleidsplan

Het dagelijks werk van de veiligheidsregio ZHZ is een goed voorbereide brandweer en crisisorganisatie die 24 uur per dag en 7 dagen per week paraat zijn. Tijdens de beleidsperiode 2017-2020 zijn tal van veranderingen in de organisatie doorgevoerd zoals nieuwe wet- en regelgeving, aangepaste financiële kaders en doorontwikkeling binnen vakgebieden. In het kader van continuïteit van beleidsdoelstellingen en behaalde resultaten daarin wordt gevraagd om, in het nieuw vorm te geven beleidsplan, zichtbaar te maken welke doelstellingen en resultaten vanuit het voorgaande beleidsplan voortgezet, toegevoegd of afgerond worden. Daarbij wordt ook bedoeld op een aantal inhoudelijke bijlagen (Meerjarenperspectief 2016-2020, Vernieuwde brandweezorg, Meerjarenbeleidsplan Vakbekwaamheid 2017-2020).

9. Gebruik van data

Verzocht wordt extra in te zetten op het slim gebruik en toepassen van beschikbare data voor vertaling van het risicobeeld naar operationele inzetten voor specifieke communicatie en voorbereiding. Door het analyseren van data over risico's en incidenten kan beter worden ingespeeld op de informatievoorziening en de inwoners op incidenten in hun directe leefomgeving voorbereiden.

10. Brandweer(-vrijwilligers)

De afgelopen jaren is de brandweer, en onlangs specifiek de vrijwilligers en de rechtpositie daarvan, onderwerp van gesprek geweest. De brandweer, met zowel beroepskrachten als vrijwilligers, is van groot belang voor de veiligheid van burgers. Vanuit de veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid zijn gemeenten nauw betrokken bij het bespreken van mogelijkheden en oplossingen voor knelpunten met betrekking tot vrijwilligers zoals inzet tijdens daguren, innovatie en technologische ontwikkelingen. Verzocht wordt om deze nauwe betrokkenheid voort te zetten.

11. Evenementen

De wens om de huidige multidisciplinaire samenwerking, waar het gaat om multi-advisering en betrokkenheid bij landelijke ontwikkelingen op het gebied van evenementenveiligheid, te bestendigen.

12. Brede Doeluitkering Rampenbestrijding

Aandacht voor de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR). Vorig jaar is een benchmark onderzoek uitgevoerd naar de kosten en baten van de veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid. Eén van de conclusies was dat de baten vanuit de BDuR relatief laag zijn. Het risicoprofiel van de regio rechtvaardigt een hogere bijdrage. Het eerdere advies van de Bestuurlijke begeleidingscommissie was richting het Rijk een lobby te starten met als doel (h)erkenning van ons risicoprofiel en een financiële vertaling ervan naar een hogere uitkering. De herziening van het regionaal risicoprofiel is een goede gelegenheid om concreet werk te maken van deze lobby. Gemeenten worden hierover graag op de hoogte gehouden.

Overzicht zienswijzen en wensen voor het nieuwe beleidsplan

	Gemeente	Datum ontvangst	Brief nummer	Samenvatting reacties / zienswijzen RRP	Wensen voor het beleidsplan
1.	B&W van de gemeente Alblasserdam	23 oktober 2019	2019/1966	Er is geen behoefte om een zienswijze in te dienen over het regionaal risicoprofiel.	<p>Wensen voor het Regionaal Beleidsplan De gemeenteraad maakt wel gebruik van de mogelijkheid wensen kenbaar te maken voor het regionaal beleidsplan.</p> <p>1. Aandacht voor het risico van overstroming in dijkkring 16 In het huidige beleidsplan wordt aandacht besteed aan het overstromingsrisico. De waarschijnlijkheid en de impact van een overstroming wordt voor wat betreft dijkkring 16 nog steeds hoog ingeschat. We verzoeken u daarom om dit onderwerp in het nieuwe beleidsplan dezelfde aandacht te geven.</p> <p>2. Aandacht voor zelfredzaamheid Ook het thema zelfredzaamheid is in het huidige beleidsplan opgenomen. De afgelopen jaren is er onder de regie van de Veiligheidsregio hard gewerkt aan dit onderwerp. Gelet op het groot aantal partijen die bij dit onderwerp betrokken is, vinden wij het belangrijk dat u de komende jaren dit onderwerp onder uw regie houdt en borgt in het beleidsplan.</p> <p>3. Aandacht voor onderwerpen als langdurige stroomuitval en digitale verstoring. Het risico op langdurige stroomuitval en een digitale verstoring neemt steeds verder toe. De impact van dergelijke incidenten op de samenleving is zeer groot. Wij zien een nadere uitwerking van beide onderwerpen dan ook graag terug in het beleidsplan en vragen specifiek aandacht voor het opstellen van continuïteitsplannen voor zowel de Veiligheidsregio als gemeenten.</p>
2.	De raad van de gemeente Dordrecht	31 oktober 2019	2019/2051	<p>Zienswijze concept regionaal risicoprofiel Scenario 3.1 Ongeval met gevaarlijke stoffen bij bedrijven en transport Net als alle gemeenten staat Dordrecht gesteld voor een woningbouwopgave. Een deel van deze nieuwe woningen is voorzien in het gebied van de spoorzone Dordrecht / Zwijndrecht. Door deze verdichting binnen de spoorzone, in combinatie met groei van het vervoer, zal het positieve effect van getroffen maatregelen op het risico naar verwachting gedeeltelijk teniet worden gedaan. Wij vragen u om in voorbereiding en uitvoering van deze opgave met ons mee te denken op welke wijze risico's verlaagd kunnen worden. Voor maatregelen ten aanzien van de risico's en incidentbestrijding in het spoorzonegebied is landelijk budget beschikbaar gesteld en verkregen. Wij verzoeken u om ten aanzien van dit scenario, de woningbouwopgave en de operationele capaciteit die de VRZHZ beschikbaar heeft om een incident in de spoorzone het hoofd te bieden, te</p>	<p>Wensen voor het nieuwe beleidsplan VRZHZ Overeenkomstig artikel 15, lid 3 Wet veiligheidsregio's maken wij onze wensen kenbaar omtrent de op te nemen thema's in het beleidsplan.</p> <p>De Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid (VRZHZ) voert voor onze gemeente taken uit op het gebied van risico- en crisisbeheersing. Wij zijn intensief betrokken bij de thema's die van belang zijn voor onze gemeente en regio. De komende jaren krijgen we onder andere te maken met een toename van (risicovolle) vervoersbewegingen, gevolgen van klimaatverandering en bouw van nieuwe woningen in de stad. Door deze ontwikkelingen is het van groot belang dat de prettige en goede inhoudelijke samenwerking met de Veiligheidsregio voortgezet wordt. Voortzetting en resultaten vorig beleidsplan Het dagelijks werk van de VRZHZ is een goed voorbereide brandweer en crisisorganisatie die 24 uur per</p>

Overzicht zienswijzen en wensen voor het nieuwe beleidsplan

	Gemeente	Datum ontvangst	Brief nummer	Samenvatting reacties / zienswijzen RRP	Wensen voor het beleidsplan
				<p>onderzoeken of de huidige beschikbare operationele capaciteit voldoende is (mede gezien de toekomstige ontwikkelingen). Daarbij dient bekeken te worden welke financiële middelen benodigd zijn om gesteld te blijven (denk ook aan toekomstige investering in en vervanging van middelen) en hoe deze financiële middelen -ook in de toekomst beschikbaar komen.</p> <p>Scenario 4.2 Digitale verstoring in relatie tot diensten meldkamer en 112</p> <p>Op 24 juni van dit jaar werd Nederland geconfronteerd met uitval van 112. Het ging daarbij om een landelijke uitval van 112 door een storing bij KPN. Het verdient aanbeveling om alternatieve mogelijkheden voor risico- en crisiscommunicatie bij uitval van spraak- en datacommunicatie te verkennen (mede gezien de voorgenomen uitfasering van het WAS-stelsel). Denk bijvoorbeeld aan het instellen van informatiepunten conform de werkwijze op 24 juni jl. Geef deze verkenning in samenwerking met relevante partners -zoals bevolkingszorg en telecomproviders- vorm. Betrek in deze verkenning ook wat aan capaciteit voor deze alternatieven nodig is.</p> <p>Hoofdstuk 7 in relatie tot ondermijning</p> <p>Ondermijnende criminaliteit is een complex begrip. Het gaat hierbij om criminaliteit die de formele grondslag (rechtstaat) of de informele grondslag (fatsoenlijke verhoudingen) van onze samenleving systematisch aantast. Voorbeelden daarvan zijn de georganiseerde hennepcultuur, het witwassen van geld, mensenhandel en -smokkel, fraude en drugshandel. Ondermijnende criminaliteit is niet altijd zichtbaar, maar heeft wel grote gevolgen. Ook uw organisatie kan geconfronteerd worden met de effecten van ondermijnende criminaliteit waar het gaat om bijvoorbeeld illegale hennepkwekerijen/ drugslaboratoria of dumping/lozing van drugsafval. Wij vragen u in overweging te nemen een dergelijk scenario als onderdeel van hoofdstuk 7 op te nemen.</p> <p>Bijlage 4 Planning groot onderhoud tot circa 2030</p> <p>De veelheid aan infrastructurele onderhoudsprojecten binnen en buiten de regio zal naast bereikbaarheidsproblemen tot 2030 kunnen leiden tot het overschrijden van aanrijdtijden. Daarnaast heeft dit onderhoud raakvlakken met tunnelveiligheid, routing gevaarlijke stoffen (en het afwijken hiervan), incidentmanagement op de weg etc. Met name het niet tijdig op kunnen treden door de hulpdiensten zal mogelijk kunnen leiden tot extra slachtoffers en/of schade.</p> <p>Terecht merkt u op dat dit gevolgen kan hebben voor de bereikbaarheid en aanrijdtijden van uw hulpdiensten. Ook</p>	<p>dag en 7 dagen per week paraat zijn. Tijdens de beleidsperiode 2017-2020 zijn tal van veranderingen in uw organisatie doorgevoerd zoals nieuwe wet- en regelgeving, aangepaste financiële kaders en doorontwikkeling binnen vakgebieden. In het kader van continuïteit van uw beleidsdoelstellingen en behaalde resultaten daarin vragen wij u om, in uw nieuw vorm te geven beleidsplan, zichtbaar te maken welke doelstellingen en resultaten vanuit het voorgaande beleidsplan voortgezet, toegevoegd of afgerond worden. Daarbij doelen we ook op een aantal inhoudelijke bijlagen (Meerjarenperspectief 2016-2020, Vernieuwde brandweerzorg, Meerjarenbeleidsplan Vakbekwaamheid 2017-2020). Spoorveiligheid</p> <p>De Spoorzone wordt begrensd en doorsneden door belangrijke nationale en internationale infrastructurele lijnen. Bij nieuwe ontwikkelingen moet rekening worden gehouden met de leefbaarheid en milieueisen (lucht, geluid en externe veiligheid) . In de huidige situatie kennen Dordrecht en Zwijndrecht een hoog risicoprofiel rondom het spoor als gevolg van het goedertransport van gevaarlijke stoffen. Maatregelen om de veiligheid te waarborgen en te verhogen zijn nodig, waarbij zowel gemeenten als het Rijk een rol hebben. Een regio brede lobby om de hoeveelheid goedertransport terug te brengen maakt daar, wat ons betreft, onderdeel van uit.</p> <p>Gebruik van data</p> <p>Wij vragen u extra in te zetten op het slim gebruik en toepassen van beschikbare data voor vertaling van het risicobeeld naar operationele inzetten voor specifieke communicatie en voorbereiding. Door het analyseren van data over risico's en incidenten willen we beter (kunnen) inspelen op de informatievoorziening en onze inwoners op incidenten in hun directe leefomgeving voorbereiden (zie ook de algemene aanbeveling voor het risicoprofiel).</p> <p>Verminderd-zelfredzamen en Zelfredzaamheid</p> <p>Het programma Zelfredzaamheid van de VRZHZ biedt extra ondersteuning aan kwetsbare mensen, zoals ouderen en personen met verward gedrag. Bewoners ontvangen informatie over hoe zij de veiligheid voor zichzelf en anderen kunnen verhogen. Bij dit programma is de gemeente Dordrecht intensief betrokken. In het najaar 2019 wordt een aantal concrete acties ondernomen die input geven voor verder beleid en acties op het gebied van Verminderd-zelfredzamen en Zelfredzaamheid. Wij zien dit graag terugkomen in het</p>

Overzicht zienswijzen en wensen voor het nieuwe beleidsplan

	Gemeente	Datum ontvangst	Brief nummer	Samenvatting reacties / zienswijzen RRP	Wensen voor het beleidsplan
				<p>binnen de gemeente Dordrecht wordt gewerkt aan vernieuwing van infrastructuur zoals bijvoorbeeld de vervanging van de Engelenburgerbrug. Wij gaan er vanuit dat u ook deze ingrijpende lokale werkzaamheden in beeld brengt zodat u een totaaloverzicht heeft van zowel de regionale als lokale bereikbaarheid van uw hulpdiensten.</p> <p>Bijlage 7 Initiatieven energietransitie in Zuid-Holland Zuid</p> <p>In het risicoprofiel heeft u aandacht voor de energietransitie. De aanleg van warmtenetten en waterstoftankstations spelen daarin een belangrijke rol. Ook in Dordrecht wordt daar hard aan gewerkt. In het risicoprofiel ontbreekt het aan een diepere analyse of dergelijke ontwikkelingen nog specifieke risico's met zich mee (gaan) brengen. Het lijkt ons zinvol te bezien of deze analyses toegevoegd moeten worden aan het risicoprofiel.</p> <p>Algemene aanbeveling: Gebruik data voor vertaling van risicobeeld naar operationele inzetten voor specifieke communicatie en voorbereiding Met betrekking tot de weergave van de risico's in het risicoprofiel is het wenselijk om deze risico's te koppelen aan operationele inzetten. Mede door de beschikbaarheid van de enorme hoeveelheid data (bijvoorbeeld het brandrisicoprofiel) die tegenwoordig beschikbaar is, kunnen we de operationele inzetten koppelen aan risico beheersende activiteiten. Denk daarbij aan gerichte risicocommunicatie wanneer vanuit de beschikbare data specifieke risico's aan specifieke woonwijken gekoppeld kan worden .</p>	<p>nieuwe beleidsplan.</p> <p>Brandweer(-vrijwilligers)</p> <p>De afgelopen jaren is de brandweer, en onlangs specifiek de vrijwilligers en de rechtpositie daarvan, onderwerp van gesprek geweest. Onze brandweer, met zowel beroepskrachten als vrijwilligers, is van groot belang voor de veiligheid van onze burgers. Vanuit de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid zijn we nauw betrokken bij het bespreken van mogelijkheden en oplossingen voor knelpunten met betrekking tot vrijwilligers zoals inzet tijdens dag uren, innovatie en technologische ontwikkelingen. Wij willen u vragen om deze nauwe betrokkenheid voort te zetten.</p> <p>Evenementen</p> <p>Ten aanzien van evenementen willen wij u verzoeken de huidige multidisciplinaire samenwerking, waar het gaat om multi-advisering en betrokkenheid bij landelijke ontwikkelingen op het gebied van evenementenveiligheid, te bestendigen.</p> <p>Brede Doeluitkering Rampenbestrijding</p> <p>Tot slot brengen wij de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) onder de aandacht. Vorig jaar is een benchmark onderzoek uitgevoerd naar de kosten en baten van de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid. Eén van de conclusies was dat de baten vanuit de BDuR relatief laag zijn. Het risicoprofiel van de regio rechtvaardigt een hogere bijdrage. Het advies van de BBC was richting het Rijk een lobby te starten met als doel (h)erkenning van ons risicoprofiel en een financiële vertaling ervan naar een hogere uitkering. Wat ons betreft is dit moment, waarbij het regionaal risicoprofiel herzien wordt, een goede gelegenheid om concreet werk te maken van deze lobby. Wij worden hierover graag op de hoogte gehouden.</p>
3.	B&W van de gemeente Gorinchem	17 oktober 2019 concept	2019/1949	<p>De raad stemt in met de voorgestelde actualisatie van het RRP met inachtneming van de onderstaande opmerkingen.</p> <p>Dijktraject 16-1 t/m 16-5</p> <p>Verzocht wordt om ten aanzien van scenario 1.1 (overstroming dijktrajecten 16-1 t/m 16-5 Alblasserwaard) de relatie te benoemen tussen de bouw van woningen in het algemeen in de Alblasserwaard en het overstromingsrisico en de evacuatieopgave nu het overstromingsrisico in Zuid-Holland Zuid het grootst is in de Alblasserwaard.</p> <p>Dijktraject 43-1 t/m 43-6</p> <p>Verzocht wordt om ten aanzien van scenario 1.5 (overstroming dijktrajecten 43-1 t/m 43-6), ondanks het feit dat er in het scenario rekening wordt gehouden met</p>	<p>Daarnaast wil de gemeenteraad graag in het nieuwe nog op te stellen beleidsplan 2020-2024 de volgende wensen inbrengen:</p> <p>Als wens, ten aanzien van het nieuwe beleidsplan, wordt meegegeven de inzichten, voortkomend uit de impactanalyse Alblasserwaard in het kader van het Project Water en Evacuatie, door te vertalen in concreet beleid onder andere op het gebied van risicobeheersing. De impactanalyse moet leiden tot een kaart waarop de leefbaarheid in de Alblasserwaard na een overstroming is aangegeven. Op basis van deze informatie kan het handelingsperspectief afgestemd worden en een keuze gemaakt worden over het al dan niet preventief evacueren. Naast de impactanalyse zijn in dit kader ook de uitkomsten van de stresstest voor wateroverlast</p>

Overzicht zienswijzen en wensen voor het nieuwe beleidsplan

	Gemeente	Datum ontvangst	Brief nummer	Samenvatting reacties / zienswijzen RRP	Wensen voor het beleidsplan
				een overstromingsrisico van een gedeelte van Gorinchem, dit nader met de Veiligheidsregio Gelderland Zuid uit te werken en op te nemen in het RRP, mede gezien de extra woningbouw die in dit gebied wordt gerealiseerd.	interessant. De stresstest geeft inzicht in de kwetsbaarheid van de omgeving voor wateroverlast ten gevolge van extreme regenval Tevens wordt het risico op langdurige stroomuitval en digitale verstoring steeds groter. De landelijke uitval van 112 en 0900-8844 is hier een goed voorbeeld van. De impact van dergelijke incidenten is groot. Als wens wordt meegegeven om nadere uitwerking van beide onderwerpen op te nemen in het beleidsplan en bij het opstellen van de continuïteitsplannen hier specifiek aandacht aan te besteden. Tenslotte is het wenselijk om het onderwerp "zelfredzaamheid" te borgen in het nieuwe beleidsplan waarbij aandacht wordt gevraagd voor het continueren van de regie vanuit de Veiligheidsregio gezien de betrokkenheid van een groot aantal partijen bij dit onderwerp.
4.	B&W van de gemeente Hardinxveld-Giessendam	24 oktober 2019	2019/1972	<p>Zienswijze</p> <p>Het advies is om de volgende drie onderwerpen via de zienswijze aan het Regionaal Risicoprofiel toe te voegen:</p> <ol style="list-style-type: none"> In het concept risicoprofiel ontbreken de gevolgen voor de bevolking van de regio. Veiligheid voor senioren en andere kwetsbare groepen vormt een thema binnen het Integraal lokaal Veiligheidsplan 2019-2022, omdat minder zelfredzame inwoners een groot risico lopen tijdens een digitale verstoring. De waarschijnlijkheid van een digitale verstoring of een langdurige stroomuitval in de regio wordt als zeer waarschijnlijk ingeschat. Ouderen zijn bijvoorbeeld niet altijd bekend met alarmeringsmiddelen als NL-Alert of hebben hier minder toegang toe. In geval van een verstoring bestaat tevens de kans dat alarmeringsinstrumenten, waar inwoners voor zorg afhankelijk van zijn, niet werkzaam zijn. De zelfredzaamheid om tot oplossingen te komen is bij sommige ouderen en andere kwetsbare inwoners minder aanwezig. Dit kan een groot risicoscenario vormen, zeker in een gemeente als Hardinxveld-Giessendam, waar het aantal ouderen relatief sneller toeneemt. Om voornoemde redenen dient er meer aandacht te zijn voor deze categorie en andere kwetsbare groepen. Er bestaat een extern veiligheidsknelpunt langs de A 15 ter hoogte van Hardinxveld-Giessendam. Bij files bestaat de kans dat verkeer gebruik maakt van het onderliggend wegennet en dus gevaarlijke stoffen langs woningen komen. Voorbeelden van het onderliggend wegennet is de route Peulen laan- 	<p>Wensen voor het beleidsplan</p> <p>In het Regionaal Risicoprofiel staan risico's beschreven die met name de gemeente Hardinxveld-Giessendam raken. Voorgesteld wordt om de volgende twee punten in het beleidsplan aan te vullen:</p> <ol style="list-style-type: none"> Door de waarschijnlijkheid van een digitale verstoring of een langdurige stroomuitval in de regio moeten de risico's en gevolgen van minder zelfredzame inwoners meer aandacht krijgen dan dat nu het geval is. Met de risicocommunicatie moet ook rekening gehouden worden met de bevolking die steeds meer in technologische ontwikkelingen achter gaat raken. Zeker door de alsmaar toenemende technologische ontwikkelingen dient er aandacht voor deze bevolkingsgroep te komen. <p>De risico's van gevaarlijke stoffen (zeker in verband met de toenemende kans op ongevallen met alternatieve brandstoffen) zijn voor een gemeente als Hardinxveld-Giessendam een aandachtspunt. Rekening houdend met de centrale positie van de gemeente in het verkeer en vervoer van deze gevaarlijke stoffen is de vraag welke risico's er spelen voor de bevolking die aan of in de nabijheid van deze routes en bedrijventerreinen woonachtig zijn. Deze risico's kunnen er tevens voor zorgen dat de bereikbaarheid van de regio in het geding komt te staan. Dit is zeker een probleem wanneer zwaar (sluip)verkeer andere routes door de woonkernen gaat gebruiken. Daarnaast wordt aandacht gevraagd voor de Betuwelijn- tunnel onder de Giessen (rivier) en de mogelijk risico's die bij calamiteiten kunnen ontstaan. De posten van de hulpdiensten in de nabijheid zijn daarom van belang.</p>

Overzicht zienswijzen en wensen voor het nieuwe beleidsplan

	Gemeente	Datum ontvangst	Brief nummer	Samenvatting reacties / zienswijzen RRP	Wensen voor het beleidsplan
				<p>Wieling in Neder-Hardinxveld en de Rivierdijk in Boven-Hardinxveld. De gemeente streeft naar het verminderen van verkeersdrukke en zwaar (sluip)verkeer op het onderliggend wegennet. Vanuit de Veiligheidsregio kunnen stappen ondernomen worden om deze ontmoedigingen te stimuleren.</p> <p>3. In de conceptversie van het risicoprofiel ontbreekt het thema ondermijning. Dit is een regionaal belangrijk thema. Chemicaliën kunnen leiden tot het vrijkomen van giftige stoffen en ontploffingsgevaar in gebouwen waar ondermijnende activiteiten plaatsvinden. Daarnaast is er kans dat er door kortsluiting brand kan ontstaan. Ondermijning is door de centrale ligging van de veiligheidsregio (en daardoor een belangrijk knooppunt vormt voor verkeer uit het hele land) een belangrijk veiligheidsthema.</p>	
5.	De raad van de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht	23 oktober 2019	2019/1967	<p>Zienswijze</p> <p>Om te beginnen complimenten voor de inhoud van het stuk en het resultaat dat er nu ligt. Duidelijk is dat de scenario's herzien zijn en dat er gekeken is naar de maatschappij en andere ontwikkelingen die van toepassing zijn voor het profiel. Het is goed om te zien dat nieuwe thema's zoals nieuwe brandstoffen, grof en extreem geweld, en overdraagbare infectieziekten in het risicoprofiel zijn opgenomen.</p> <p>Daarnaast stellen we vast dat ook het nieuwe BRZO-bedrijf Bolidt in onze gemeente is opgenomen in het risicoprofiel.</p> <p>Derhalve hebben we nog een paar opmerkingen:</p> <p>De Sophiaspoortunnel past in onze optiek in het regionaal risicoprofiel. Wellicht duidt u deze onder hoofdstuk 3.1., ongeval met gevaarlijke stoffen bij bedrijven en transport. Echter het verbaasd ons dat bij hoofdstuk 5.4., incident in treintunnel, alleen de HSL wordt benoemd en niet de Sophiaspoortunnel. Graag zien wij volledigheidshalve deze toegevoegd.</p> <p>Een incident op Kijfhoek is onder hoofdstuk 3.2. in het risicoprofiel opgenomen. Echter alleen voor de gemeente Zwijndrecht. Hendrik-Ido-Ambacht ligt direct in de invloedssfeer van Kijfhoek. Het incident in 2011 heeft dit ook aangetoond. Graag zien wij Kijfhoek ook als risico voor onze gemeente opgenomen.</p> <p>Wensen</p> <p>Het risicoprofiel is duidelijk opgesteld.</p> <p>Wij hebben ten aanzien van het risicoprofiel geen wensen. We gaan er vanuit dat u deze zienswijze meeneemt in de het definitieve document. Vanwege het korte tijdsplan met betrekking tot het geven van deze</p>	

Overzicht zienswijzen en wensen voor het nieuwe beleidsplan

	Gemeente	Datum ontvangst	Brief nummer	Samenvatting reacties / zienswijzen RRP	Wensen voor het beleidsplan
				zienswijze sturen we u deze zienswijze op onder voorbehoud van goedkeuring door de gemeenteraad, die op 11 november vergadert.	
6.	B&W van de gemeente Hoeksche Waard	30 oktober 2019	2019/2042	<p>Er worden geen zienswijzen in gediend Graag geven wij namens de gemeenteraad de VRZHZ complimenten voor de volledigheid en leesbaarheid van het stuk. De samenvatting bood een helder inzicht in het risicoprofiel en de risicoduiding is een duidelijke en overzichtelijke weergave. Gemeente Hoeksche Waard heeft geen inhoudelijke opmerkingen die een zienswijze vereisen.</p>	<p>Bestuurlijke wens voor het Regionaal Beleidsplan De gemeenteraad heeft wel gebruik gemaakt van de mogelijkheid bestuurlijke wensen kenbaar te maken voor het nog op te stellen regionaal beleidsplan. Gemeente Hoeksche Waard ziet graag dat de komende beleidsperiode extra aandacht komt voor: het Hollandsch Diep; de risico's die door bereikbaarheidsproblemen ten gevolge van onderhoudswerkzaamheden aan de Heinenoordtunnel en de Kiltunnel kunnen ontstaan. Het Hollandsch Diep Het Hollandsch Diep wordt in het risicoprofiel benoemt als het water met de meest geregistreerde scheepsvaartpassages. Wij beamen dit, ook wij zien het steeds drukker worden. Zowel schepen met gevaarlijk stoffen als recreatievaartuigen maken gebruik van deze verbinding. De kruising van het Hollandsch Diep en de Dordtsche Kil wordt door velen als een gevaarlijk en onoverzichtelijk punt ervaren. Op ambtelijk niveau wordt reeds overlegd met de VRZHZ, Rijkswaterstaat en Midden-West Brabant. Graag ziet gemeente Hoeksche Waard dat ook op beleidsmatig en operationeel niveau aandacht en middelen gaan naar het Hollandsch Diep. Daarbij mag ook aan vullend aandacht worden besteed aan ongevallen op het water waarbij schepen betrokken zijn die grote aantallen passagiers vervoeren. Bereikbaarheidsproblemen Om een veilig gebied te zijn is het ook belangrijk dat het gebied bereikbaar is. Het is goed mogelijk dat ten gevolge van onderhoudswerkzaamheden aan de Kiltunnel en/of de Heinenoordtunnel bereikbaarheidsproblemen ontstaan. Wij maken ons in dat kader met name zorgen over de aanrijtijden en adequate hulpverlening. Het is belangrijk dat we ons met betrokken partijen hierop gezamenlijk voorbereiden en ervoor zorgen dat we voldoende uitgerust zijn om de gevolgen het hoofd te bieden. Het verdient daarom aanbeveling dit onderwerp als zodanig op te nemen in het beleidsplan.</p>
7.	De raad van de gemeente Molenlanden	4 oktober 2019	2019/1874	<p>De gemeenteraad stemt in met de voorgestelde actualisatie van het RRP, met inachtneming van de onderstaande opmerkingen. Dijktraject 16-1 t/m 16-5 Verzocht wordt om ten aanzien van scenario 1.1 (Overstroming dijktrajecten 16-1 t/m 16-5 Alblasserwaard) de relatie te benoemen tussen de bouw van woningen in de Alblasserwaard en het overstromingsrisico en evacuatieopgave. Wij zien deze</p>	<p>Onderstaand vindt u een opsomming van onze wensen ten aanzien van het nog op te stellen beleidsplan van de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid: Impactanalyse Alblasserwaard Eén van de grootste risico's binnen Zuid -Holland Zuid wordt gevormd door overstromingen, met name binnen de Alblasserwaard . Wij hechten dan ook veel waarde aan het afronden van de impactanalyse binnen de</p>

Overzicht zienswijzen en wensen voor het nieuwe beleidsplan

	Gemeente	Datum ontvangst	Brief nummer	Samenvatting reacties / zienswijzen RRP	Wensen voor het beleidsplan
				toevoeging graag terug in het RRP aangezien het overstromingsrisico in Zuid-Holland Zuid het grootst is in de Alblasserwaard .	<p>Alblasserwaard in het kader van het Project Water en Evacuatie. De inzichten die voortkomen uit deze impactanalyse zien wij graag door vertaald in beleid, o.a. op het gebied van risicobeheersing en risicocommunicatie. Naast de impactanalyse zijn in dit kader ook de uitkomsten van de stresstest voor wateroverlast interessant.</p> <p>Langdurige stroomuitval en digitale verstoring Het risico op langdurige stroomuitval en een digitale verstoring neemt steeds verder toe. De landelijke uitval van 112 en 0900-8844 is hier een goed voorbeeld van. De impact van dergelijke incidenten op de samenleving is zeer groot. Wij zien een nadere uitwerking van beide onderwerpen dan ook graag terug in het beleidsplan en vragen specifiek aandacht voor het opstellen van continuïteitsplannen voor zowel de Veiligheidsregio als onderliggende gemeenten.</p> <p>Zelfredzaamheid Dit jaar is binnen de veiligheidsregio gestart met een nadere uitwerking van het onderwerp zelfredzaamheid. Wij zien dit onderwerp graag weer terug in het toekomstige beleidsplan. Regie vanuit de Veiligheidsregio blijft gewenst aangezien er vele partijen betrokken zijn en onderlinge afstemming noodzakelijk is.</p> <p>Vervoer gevaarlijke stoffen Ten slotte vraagt de gemeenteraad aandacht voor het, waar mogelijk, verder reduceren van de risico's rondom het vervoer van gevaarlijk stoffen via de Betuweroute en over het water.</p>
8.	Het college van de gemeente Papendrecht	4 november	2019/2058	<p>Per brief van d.d. 2 juli 2019 heeft u het college het concept Regionaal Risicoprofiel ZHZ 2020-2024 (hierna RRP) aangeboden. In de brief geeft u aan, dat zienswijzen op het RRP tot 31 oktober 2019 ingediend kunnen worden bij het dagelijks bestuur van de veiligheidsregio. De eerstvolgende vergadering van de gemeenteraad is op 7 november 2019. Derhalve ontvangt u vooruitlopend op de beoordeling door de gemeenteraad een inhoudelijke reactie van het college van burgemeester en wethouders, een en ander onder voorbehoud van bekrachtiging van deze reactie door de gemeenteraad. Wij gaan ervanuit, dat u de reactie meeneemt in de procedure van vaststelling. De definitieve reactie van de gemeenteraad volgt op zo kort mogelijke termijn na de gemeenteraadsvergadering van 7 november 2019.</p> <p>Wij stellen de gemeenteraad voor de volgende zienswijze bij de actualisatie van het RRP mee te nemen. Verzocht wordt om ten aanzien van scenario 1.1</p>	<p>Onderstaand vindt u een opsomming van onze wensen ten aanzien van het nog op te stellen beleidsplan van de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid.</p> <p>Impactanalyse Alblasserwaard Overstroming vormt één van de grootste risico's in onze veiligheidsregio met name in de Alblasserwaard. Wij vinden daarom afronding van de impactanalyse binnen de Alblasserwaard in het kader van het Project Water en Evacuatie belangrijk.</p> <p>De inzichten die voortkomen uit deze impactanalyse zien wij graag door vertaald in beleid,</p> <p>Het risico op langdurige stroomuitval en een digitale verstoring neemt steeds verder toe. De landelijke uitval van 112 op 24 juni 2019 is hier een goed voorbeeld van. De impact van dergelijke incidenten op de samenleving is zeer groot. Wij zien een nadere uitwerking van deze onderwerpen dan ook graag terug in het beleidsplan en vragen specifiek aandacht voor het opstellen van</p>

Overzicht zienswijzen en wensen voor het nieuwe beleidsplan

	Gemeente	Datum ontvangst	Brief nummer	Samenvatting reacties / zienswijzen RRP	Wensen voor het beleidsplan
				(Overstroming dijktrajecten 16-1 t/m 16-5 Alblasserwaard) de relatie te benoemen tussen de bouw van woningen in de Alblasserwaard en het overstromingsrisico en evacuatieopgave. Wij zien deze toevoeging graag terug in het RRP aangezien het overstromingsrisico in Zuid-Holland Zuid het grootst is in de Alblasserwaard.	continuïteitsplannen voor zowel de veiligheidsregio als onderliggende gemeenten. Als laatste zien wij het onderwerp zelfredzaamheid graag terug in het nog op te stellen beleidsplan. In 2019 is getart binnen de veiligheidsregio met een nadere uitwerking van zelfredzaamheid en aangezien hierbij veel partijen betrokken zijn is voortzetting van de regie vanuit de veiligheidsregio noodzakelijk om onderling tot goede afstemming te komen.
9.	De raad van de gemeente Sliedrecht	29 oktober 2019	2019/2040	<p>Zienswijze regionaal risicoprofiel Terrorisme, radicalisering en polarisatie In onze zienswijze op het regionaal risicoprofiel uit 2015 hebben wij opgemerkt dat de thema's terrorisme, radicalisering en polarisatie slechts een summier onderdeel uitmaken van het risicoprofiel. Wij constateren dat deze omissie in voorliggende herziening beter is ingevuld. Zo is het scenario 'grof en extreem geweld' toegevoegd. Binnen dit scenario hebben onder meer terrorisme en extremisme een centrale rol. Dijkkring 16 De waarschijnlijkheid en de impact van een overstroming van dijkkring 16 wordt nog altijd hoog ingeschat. Wij verzoeken u daarom, net als vier jaar geleden, hier nadrukkelijk aandacht aan te besteden in het nieuwe beleidsplan dat volgend jaar wordt uitgewerkt. Warmtenetten In het risicoprofiel heeft u aandacht voor de energietransitie. De aanleg van warmtenetten speelt daarin een belangrijke rol. Ook in Sliedrecht wordt hier momenteel aan gewerkt. Hoewel het warmtenet Sliedrecht-Oost kort wordt vermeld in het risicoprofiel ontbreekt het aan een analyse of dergelijke ontwikkelingen nog specifieke risico's met zich mee (gaan) brengen. Wij horen graag hoe u hier tegen aan kijkt. Het lijkt ons in ieder geval zinvol deze analyse toe te voegen aan het risicoprofiel. BDuR Tot slot brengen wij de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) onder de aandacht. Vorig Jaar is onder aansturing van een bestuurlijke begeleidingscommissie (BBC) door Berenschot/Bosland een benchmark onderzoek uitgevoerd naar de kosten en baten van de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid. Eén van de conclusies was dat de baten vanuit de BDuR relatief laag zijn. Het risicoprofiel van de regio rechtvaardigt een hogere bijdrage. Het advies van de BBC was richting het Rijk een lobby te starten met als doel (h)erkenning van ons risicoprofiel en een financiële vertaling ervan naar een hogere uitkering. Wat ons betreft is dit moment,</p>	Zelfredzaamheid kwetsbare mensen Wij hebben u vier jaar geleden verzocht in uw beleidsplan van 2016 extra aandacht te geven aan de zelfredzaamheid van kwetsbare mensen, waaronder ouderen. Onder meer met het oog op brand incidenten en de trend dat kwetsbare mensen steeds langer zelfstandig thuis wonen. In uw beleidsplan heeft u daar gehoor aan gegeven. Er is de afgelopen jaren gewerkt aan een doelgroepgerichte aanpak en regisseursrol zelfredzaamheid. De implementatie hiervan vindt plaats in 2020. Wij zijn erg benieuwd naar de voortgang en resultaten hiervan. Graag ontvangen wij hier een update over. Daarnaast blijft dit voor ons ook in te toekomst een belangrijk punt. In het nieuwe beleidsplan dat volgend jaar wordt opgesteld dient dit daarom weer een nadrukkelijke rol te hebben. De doelgroepgerichte aanpak wordt wat ons betreft doorgezet en, bijvoorbeeld op basis van een evaluatie, waar nodig aangescherpt en bijgestuurd.

Overzicht zienswijzen en wensen voor het nieuwe beleidsplan

	Gemeente	Datum ontvangst	Brief nummer	Samenvatting reacties / zienswijzen RRP	Wensen voor het beleidsplan
				waarbij het regionaal risicoprofiel herzien wordt, een goede gelegenheid om concreet werk te maken van deze lobby. Wij verzoeken u daarom, voor zover dat nog niet gebeurt, een strategie te ontwikkelen om dit vorm te geven en te komen tot een structurele verhoging van de BDuR. Uiteraard worden wij hierover graag op de hoogte gehouden.	
10.	De raad en B&W van de gemeente Zwijndrecht	2 oktober 2019	2019/1869	<p>De gemeenteraad en het college van de gemeente Zwijndrecht nemen kennis van de herziening van het regionaal risicoprofiel</p> <p>De thema's zijn helder beschreven en sluiten aan bij de voor Zwijndrecht belangrijkste dossiers, waaronder het rangeerterrein Kijfhoek en de Spoorzone. Wij benadrukken de blijvende samenhang tussen stedelijke verdichting en veiligheid rond het dossier Spoorzone. Wij vragen aandacht voor de potentiële impact van incidenten uit andere gebieden, waaronder Pernis en Moerdijk en voor de stapeling van risico's. Wij vragen tevens aandacht voor het feit dat vergrijzing en verminderde zelfredzaamheid in de samenleving, tezamen met een overspannen arbeidsmarkt in de zorgsector, voldoende capaciteit van zorginstanties bij grote incidenten onder druk zetten.</p>	
11.	Commissaris van de Koning Provincie Zuid-Holland			Geen reactie ontvangen	
12.	De dijkgraaf van Waterschap Hollandse Delta (mede namens Waterschap Rivierenland)	27 september 2019	2019/1808	<p>Bij brief d.d. 2 juli 2019, kenmerk 2019/975, heeft u aan ons het concept regionaal risicoprofiel van de veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid voor zienswijze aangeboden. Gelet op artikel 15 vierde lid van de Wet veiligheidsregio's maken wij hierbij van de gelegenheid gebruik om onze gezamenlijke zienswijze hierop uit te brengen, en daaruit voortvloeiende aandachtspunten voor het door u nog op te stellen regionaal beleidsplan mee te geven.</p> <p>De waterschappen Hollandse Delta en Rivierenland zijn in het voortraject bij de totstandkoming van het concept regionaal risicoprofiel ambtelijk door de veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid betrokken. Wij hebben gelegenheid gekregen om nadere informatie over water-gerelateerde risico's in te brengen en te specificeren. Hiervoor spreken wij graag onze dank uit. Beoordeling van het concept regionaal risicoprofiel Wij hebben geconstateerd dat water en klimaat gerelateerde scenario's - overstroming, extreem veel neerslag, extreme hitte, extreme droogte, extreme sneeuwval en ijzel, storm en windhozen - op basis van recente inzichten geactualiseerd in het concept regionaal risicoprofiel zijn opgenomen. Wij hebben verder geconstateerd dat klimaatverandering meegewogen is in</p>	

Overzicht zienswijzen en wensen voor het nieuwe beleidsplan

	Gemeente	Datum ontvangst	Brief nummer	Samenvatting reacties / zienswijzen RRP	Wensen voor het beleidsplan
				<p>de scenario's die vallen onder natuurlijke omgeving. Op pagina 14 van het concept regionaal risicoprofiel staat: "Door klimaatverandering neemt op lange termijn de kans op hieraan gerelateerde incidenten toe. Weersextremen zullen vaker voorkomen". Gelet op de in Nederland vrijwel jaarlijks voorkomende weersextremen geven wij u in overweging de woorden "op lange termijn" in deze tekst te schrappen. Verder geven wij u in overweging op pagina 13 bij hoofdstuk 2.4 klimaatverandering aanvullend als relevante ontwikkeling in het regionaal risicoprofiel op te nemen. Bij de aanpak van klimaatverandering zijn vanuit het Deltaprogramma Rijnmond-Drechtsteden verschillende crisispartners - veiligheidsregio's, gemeenten, Rijkswaterstaat, waterschappen, provincie Zuid-Holland en ministeries - betrokken. De uitkomsten van de impactanalyses ernstige wateroverlast en overstromingen van veiligheidsregio's, de klimaat-stresstesten van gemeenten en de veiligheidsbeoordelingen en watersysteemanalyses van waterschappen kunnen de komende jaren aanleiding geven scenario 's in het regionaal risicoprofiel die vallen onder natuurlijke omgeving aan te passen.</p> <p>Tenslotte geven wij u mee dat in de periode 2017-2023 alle genormeerde dijktrajecten van primaire waterkeringen door ons beoordeeld worden op veiligheid, conform het Wettelijk Beoordelingsinstrumentarium 2017.</p> <p>De actuele uitkomsten hiervan worden gepubliceerd op de website www.waterveiligheidsportaal.nl en kunnen de komende jaren aanleiding geven de risicobeoordeling in het regionaal risicoprofiel voor wat betreft overstroming van primaire waterkeringen aan te moeten passen.</p>	
13.	De dijkgraaf van Waterschap Rivierenland			Zie reactie Waterschap Hollandse Delta	
14.	Ministerie van J&V, NCTV			Geen reactie ontvangen	
15.	RMC Zuid			Geen reactie ontvangen	
16.	Ministerie van J&V, NCTV			Geen reactie ontvangen	
17.	Omgevingsdienst ZHZ			Geen reactie ontvangen	
18.	HID Rijkswaterstaat West-Nederland Zuid	26 september 2019	2019/1804	Het concept Regionaal Risicoprofiel Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid geeft mij geen aanleiding tot het maken van opmerkingen. De inhoud is met Rijkswaterstaat afgestemd. Samen blijven we ons inzetten om de aanwezige risico 's te voorkomen, te beperken en om de gezamenlijke crisisbeheersingsorganisatie op specifieke risico 's voor te bereiden. Hiervoor zijn op basis van ons samenwerkingsconvenant al afspraken gemaakt.	
19.	Havenbedrijf Rotterdam N.V.			Geen reactie ontvangen	
20.	Sectorhoofd Politie district	4 november	2019/2054	Met interesse heb ik kennis genomen van de tweede	

Overzicht zienswijzen en wensen voor het nieuwe beleidsplan

	Gemeente	Datum ontvangst	Brief nummer	Samenvatting reacties / zienswijzen RRP	Wensen voor het beleidsplan
	Zuid-Holland Zuid	2019		herziening van het regionaal risicoprofiel. Dit risicoprofiel geeft inzicht in de in de regio aanwezige risico's en die uit de aangrenzende gebieden. Het risicoprofiel zal een bijdrage leveren aan de inzet van de veiligheidsregio en haar keten partners de komende vier jaar en daarop aanvullend het te maken beleidsplan. Gezien de voorbereiding van het concept regionaal risicoprofiel en de op dit moment te behandelen inhoud van het risicoprofiel zie ik geen aanleiding om gebruik te maken van de zienswijze.	
21.	Dienst Jeugd & Gezondheid			Geen reactie ontvangen	
22.	VR Gelderland Zuid			Geen reactie ontvangen	
23.	VR Haaglanden			Geen reactie ontvangen	
24.	Directeur VR Hollands Midden	23 september 2019	2019/1801	Op 5 juli 2019 hebben wij het door u toegezonden Regionaal Risicoprofiel Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid ontvangen. In uw brief nodigt u mij uit een reactie te geven op uw regionaal risicoprofiel. Met belangstelling heb ik kennisgenomen van het document. In uw risicoprofiel beschrijft u niet specifiek de bovenregionale risico's. Deze heeft u integraal meegenomen in de verschillende analyses. Ik heb hierop geen aanvullingen. Indien u nog vragen heeft kunt u contact opnemen met mevr. J. Vos-Smit van de afdeling Risicoduiding.	
25.	VR Midden- en West Brabant			Geen reactie ontvangen	
26.	VR Rotterdam-Rijnmond			Geen reactie ontvangen	
27.	Dagelijks bestuur VR Utrecht	20 september 2019	2019/1793	Met belangstelling hebben wij kennis genomen van uw Regionaal Risicoprofiel (eindconcept mei 2019, uw brief van 2 juli 2019) . Conform uw verzoek geven wij graag onze zienswijze bij dit document. Risicobeeld, duiding en scenario's Uw keuze om het risicoprofiel op te stellen volgens de 'landelijke handreiking regionaal risicoprofiel' onderschrijven wij. De verbinding die u heeft gezocht met het Nationaal Veiligheidsprofiel (NVP) en de relevante door het IFV uitgebrachte rapportages geeft ons daarnaast vertrouwen in de volledigheid van het geschetste Risicobeeld (deel A). Bij de duiding van het risicobeeld (Deel B) en de uitgewerkte scenario's (Deel C) hebben wij geen opmerkingen. Verband met capaciteitanalyse U heeft ervoor gekozen om de capaciteitanalyse niet in het risicoprofiel, maar in het Beleidsplan onder te brengen. Omdat de VRU als buurregio nauw betrokken is geweest bij de scenario-ontwikkeling van 'overstromingen dijktrajecten 16-1 t/m 16-5', zijn wij uiteraard bereid om u ook bij het opstellen van uw capaciteitanalyse voor deze scenario's te ondersteunen . Wij wensen u veel succes met de verdere procedure voor de vaststelling en implementatie van het	

Overzicht zienswijzen en wensen voor het nieuwe beleidsplan

	Gemeente	Datum ontvangst	Brief nummer	Samenvatting reacties / zienswijzen RRP	Wensen voor het beleidsplan
				risicoprofiel en het opstellen van uw nieuwe beleidsplan.	
28.	VR Zeeland			Geen reactie ontvangen	

Agendapunt II-3
Registratienummer 2019/2093

Voorstel voor de vergadering van: Het algemeen bestuur

Datum vergadering: 11 december 2019

Onderwerp: Landelijke dossiers

Gevraagd besluit: Het algemeen bestuur wordt gevraagd:

Kennis te nemen van de stand van zaken en ontwikkelingen op de landelijke dossiers

Vergaderstuk: geen

Toelichting: In de vergadering van het algemeen bestuur van 10 oktober jl. heeft het hoofd Incidentbestrijding de heer Kramer een presentatie gegeven over een aantal landelijke dossiers en de onderlinge verbinding en het mogelijk effect van deze dossiers op onze regio.

In deze vergadering vertelt de portefeuillehouder mevrouw Melissant het bestuur de stand van zaken. Dit onderwerp komt als vast agendapunt op de agenda voor zolang dat nodig is.

Voor de volledigheid een schets van de drie dossiers die het betreft:

- Naar aanleiding van de situatie bij de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland is een onderzoek uitgevoerd naar de cultuur bij de beroepsbrandweer (rapport Bouwen aan Vertrouwen).
- De afgelopen twee jaar heeft een aantal onderzoeken plaatsgevonden naar de rechtspositie van de brandweervrijwilligers en het effect hiervan op ons huidig stelsel van de brandweer. Er blijkt een wezenlijk risico dat brandweervrijwilligers op basis van Europese wetgeving moeten worden aangemerkt als deeltijdwerkers.
- Tot slot heeft de introductie van de Wet normalisatie rechtspositie ambtenaren gevolgen voor de rechtspositie van de medewerkers van de veiligheidsregio's.

Juridische aspecten: nvt

Financiën: nvt

Procedure: Het voorstel wordt bij de volgende overleggen behandeld:

☐	MT	☒	AB
☐	AGV	☐	Audit commissie
☒	DB	☐	Anders, nl. ...
		☐	Niet van toepassing

Ondernemingsraad: Doorgeleiding naar de (centrale) ondernemingsraad:

☐	Ter kennisname	☐	Voor instemming
☐	Ter advisering	☒	Niet van toepassing

Vervolgstappen: Afhankelijk van de ontwikkelingen worden de vervolgstappen bepaald.

Communicatie: Afhankelijk van de ontwikkelingen wordt per onderwerp de communicatiestrategie bepaald.

Organisatie eenheid	Indiener niveau 2	Concerncontroller	Directiesecretaris
Directie	J. Boons	W.D. Veen	J. Boons
	dd. 29-11-2019	dd. 29-11-2019	dd. 29-11-2019

Agendapunt III-1
Registratienummer 2019/2095

- Voorstel voor de vergadering van: Het algemeen bestuur
- Datum vergadering: 11 december 2019
- Onderwerp: Begrotingsrichtlijnen 2021
- Gevraagd besluit: Het algemeen bestuur wordt gevraagd:
In te stemmen met de voorliggende begrotingsrichtlijnen 2021.
- Vergaderstuk: 2019/2095/A - Begrotingsrichtlijnen 2021
- Toelichting: Jaarlijks dient het algemeen bestuur voor het opstellen van de begroting de te hanteren richtlijnen en kaders vast te stellen. Wij streven ernaar hiervoor zoveel mogelijk objectieve en consistente uitgangspunten te hanteren, als onderdeel van het vastgelegde stelsel van uniforme kaders met de deelnemende gemeenten en regionale gemeenschappelijke regelingen (AB 27 september 2017 2017/1712). Ook eerder vastgestelde beleidsrichtlijnen die een effect hebben op de kaders en uitgangspunten van de begroting 2021 zijn in deze begrotingsrichtlijnen meegenomen. Hierdoor ontstaat al in een vroeg stadium duidelijkheid over de financiële bijdrage van de gemeenten. In de voorliggende Begrotingsrichtlijnen 2021 zijn derhalve deze kaders afgestemd met de andere regionale gemeenschappelijke regelingen en verwerkt. Hiermee wordt in een vroeg stadium duidelijkheid geboden aan de regionale gemeenschappelijke regelingen én de gemeenten.
- Juridische aspecten: n.v.t.
- Financiën: De Begrotingsrichtlijnen 2021 zullen gehanteerd worden bij het samenstellen van de ontwerp begroting 2021.
- Procedure: Het voorstel wordt bij de volgende overleggen behandeld:
☒ MT	☒ AB
☐ AGV	☒ Audit commissie
☒ DB	☐ Anders, nl. ...
	☐ Niet van toepassing

Ondernemingsraad:

Doorgeleiding naar de (centrale) ondernemingsraad:

Ter kennisname

Voor instemming

Ter advisering

Niet van toepassing

Vervolgstappen:

n.v.t.

Communicatie:

n.v.t.

Organisatie eenheid

Indiener niveau 2

Concerncontroller

Directiesecretaris

Bedrijfsvoering

D. Vermeulen

W.D. Veen

J. Boons

dd. 4-11-2019

dd. 4-11-2019

dd. 4-11-2019

Vergaderstuk 2019/2095/A

Begrotingsrichtlijnen 2021

Versie: 1.0

Datum: 22 November 2019

Inhoudsopgave

- 1 **Inleiding4**
- 2 **Ontwikkelingen VRZHZ4**
- 3 **Indexering 20215**
- 4 **Overige kaders begroting 2021.....5**

1 Inleiding

Artikel 2 lid van de Financiële verordening van de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid (VRZHZ) geeft aan dat het Dagelijks Bestuur (DB) vóór 1 maart van het begrotingsjaar aan het Algemeen Bestuur de nota aanbiedt, waarin de kaders voor het volgende begrotingsjaar zijn opgenomen. Effectief stelt het Algemeen Bestuur (AB) deze kaders vast in de vergadering voorafgaand aan het jaar waarin de begroting wordt opgesteld. Voor de begroting 2021, waarvan de werkzaamheden starten in januari 2020, is dat derhalve de AB-vergadering van december 2019.

2 Ontwikkeling VRZHZ

In dit hoofdstuk schetsen we enkele ontwikkelingen vanuit historisch perspectief die medebepalend zijn voor de uitgangspunten zoals geformuleerd in deze begrotingsrichtlijnen.

Uniformering kaderstelling GR'en op ZHZ-niveau

Gemeenschappelijke regelingen worden voor gemeenten steeds belangrijker als partner in beleid en uitvoering en vertegenwoordigen een belangrijk deel van de uitgaven van gemeenten. Daarmee wordt invulling en inrichting gegeven aan het verlengd lokaal bestuur. Dit geldt ook voor de gemeenschappelijke regelingen in de regio Zuid-Holland Zuid die, in samenwerking met de concerncontrollers van en namens de deelnemende gemeenten, de handen ineen hebben geslagen met als resultaat een uniforme kaderstelling voor de gemeenschappelijke regelingen Zuid-Holland Zuid, de zogenaamde "Uniformering kaderstelling GR'en op ZHZ-niveau. Deze kaderstelling is vastgesteld in het Algemeen Bestuur van 27 september 2017 (2017/1712). Deze gaan in op de te hanteren inflatiepercentages (zie hoofdstuk 3 "Indexering 2021" in deze begrotingsrichtlijnen) en op het doel, hoogte en werkwijze bij de te hanteren Algemene Reserve. Bij een professionele organisatie horen dergelijke stabiele, objectieve en eenduidige kaders voor het opstellen van een begroting. Hierdoor ontstaat snel duidelijkheid voor zowel VRZHZ als de deelnemende gemeenten.

Kostenverdeelsystematiek

Met ingang van de begroting 2019 is het ingroeimodel van de nieuwe kostenverdeelsystematiek van kracht gegaan. De begroting 2021 betreft het derde jaar van de vastgestelde vijfjarige ingroeitermijn. De ingroei en de uitgangspunten voor de nieuwe kostenverdeelsystematiek zijn vastgesteld in de algemene bestuursvergadering van 22 februari 2018 (2018/060 en 2018/062).

Uittreding Vijfheerenlanden

Tenslotte is er de gemeentelijke herindeling van de gemeenten Zederik, Leerdam en Vianen, die heeft geleid tot de nieuwe gemeente Vijfheerenlanden per 1 januari 2019. Concreet heeft dat als gevolg dat de voormalig gemeenten Leerdam en Zederik vanaf de begroting 2020 geen onderdeel meer zijn van de Veiligheidsregio.

3 Indexering 2021

In de "Uniformering kaderstelling GR'en op ZHZ-niveau" is voorgesteld uniform te werken ten aanzien van de indexering. Doelstelling hierbij is het creëren van financiële duidelijkheid en zekerheid, voor de gemeenten alsook voor de GR'en. Dit leidt tot de volgende uitgangspunten voor indexering:

- a. Jaarlijks wordt geïndexeerd waarbij wordt uitgegaan van een tweetal percentages, te weten:
 1. Salarissen en sociale lasten
 2. Overige lasten
 Het hanteren van twee verschillende percentages is wenselijk aangezien een aanzienlijk deel van de begroting bestaat uit personele lasten waarvan de ontwikkeling vaak wordt beïnvloed door externe ontwikkelingen zoals bijvoorbeeld cao-afspraken.
- b. De meest recente percentages zullen worden gebruikt welke staan vermeld in tabel 4.2.2. (prijsindexen CPB, MEV en CEP per jaar) van de Septembercirculaire 2019 Gemeentefonds uitgegeven door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Dit betreffen loon- en prijsindicatoren die het CPB onderscheidt voor de overheidssector.
- c. Voor de begroting 2021 worden de volgende percentages gehanteerd als indexatie:
 - 2,6% voor de personeelskosten (salarissen en sociale lasten).
 - 1,8% voor de overige kosten en opbrengsten van derden.
 Genoemde percentages zullen worden toegepast op de meest recent vastgestelde begroting.

4 Overige kaders begroting 2021

Naast de hiervoor opgenomen inflatiepercentages stellen wij voor de begroting 2021 de volgende kaders voor:

- a. Voor rentelasten wordt uitgegaan van een zo actueel mogelijke raming van werkelijke lasten.
- b. Voor de kapitaallasten van investeringen waarvoor specifieke leningen zijn afgesloten, wordt rekening gehouden met de percentages van deze leningen.
- c. Voor de op te nemen BDUR-uitkering wordt uitgegaan van de laatst bekende beschikking.
- d. De inwonersaantallen worden vastgesteld op het aantal inwoners per 1 juli van het jaar T-2 . In geval van begrotingsjaar 2021 betreft dit dus 1 juli 2019. De bron hiervoor vormen de cijfers van het CBS.

Agendapunt III-2
 Registratienummer 2019/2096

Voorstel voor de vergadering van: Het algemeen bestuur

Datum vergadering: 11 december 2019

Onderwerp: Controleprotocol inclusief normenkader 2019

Gevraagd besluit: Het algemeen bestuur wordt onder verwijzing naar artikel 27, lid 4 van de Gemeenschappelijke regeling Zuid-Holland Zuid d.d. 14 maart 2018, gevraagd: in te stemmen met:
 het controleprotocol incl. normenkader 2019

Vergaderstuk: 2019/2096/A Controleprotocol inclusief normenkader 2019

Toelichting: Het controleprotocol heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij verder te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties voor de controle van de jaarrekening 2019 van de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid.

De belangrijkste zaken die in het controleprotocol worden vastgelegd, zijn de te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties en de reikwijdte van de rechtmatigheidscontrole. Het formuleren van de toleranties is onder meer geregeld in het "Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado)".

Bij het controleprotocol is het normenkader gevoegd. Het normenkader betreft een inventarisatie van de geldende interne en externe wet- en regelgeving in 2019. Ten opzichte van 2018 zijn enkele interne regelingen geactualiseerd zonder dat er een inhoudelijke wijziging heeft plaatsgevonden.

Het controleprotocol inclusief normenkader 2019 heeft eenzelfde opzet als het afgelopen jaar, mede in relatie tot de controle door dezelfde accountant in 2018, BDO.

Juridische aspecten: Nvt

Financiën: Nvt

Procedure:

Het voorstel wordt bij de volgende overleggen behandeld:

☐ MT	☐ AB
☐ AGV	☐ Audit commissie
☐ DB	☐ Anders, nl. ...
	☐ Niet van toepassing

Ondernemingsraad:

Doorgeleiding naar de (centrale) ondernemingsraad:

☐ Ter kennisname	☐ Voor instemming
☐ Ter advisering	☐ Niet van toepassing

Vervolgstappen:

Nvt

Communicatie:

Nvt

Organisatie eenheid

Indiener niveau 2

Concerncontroller

Directiesecretaris

Control

W.D. Veen

W.D. Veen

J. Boons

dd. 26-11-2019

dd. 26-11-2019

dd. 29-11-2019

Vergaderstuk 2019/2096/A

Controleprotocol en normenkader voor de accountantscontrole op de jaarrekening 2019

Versie: 0.1

Datum: 29 oktober 2019

1. Inleiding

Object van controle is de jaarrekening 2019 en daarmee tevens het financieel beheer over het jaar 2019 zoals uitgeoefend door of namens het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid. Ter voorbereiding op en ondersteuning van de uitvoering van de accountantscontrole moet het Algemeen Bestuur een aantal zaken nader regelen, hetgeen in dit controle protocol plaatsvindt.

Doelstelling

Dit controleprotocol (inclusief normenkader) heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij verder te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties voor de controle van de jaarrekening 2019 van de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid.

Wettelijk kader

De Gemeentewet (GW), art. 213 lid 2, schrijft voor dat het Algemeen Bestuur één of meer accountants aanwijst als bedoeld in art. 393 lid 2 Burgerlijk Wetboek voor de controle van de in art. 197 GW bedoelde jaarrekening en het daarbij verstrekken van een controleverklaring en het uitbrengen van een verslag van bevindingen.

In het kader van de opdrachtverstrekking aan de accountant kan het Algemeen Bestuur nadere aanwijzingen geven voor te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties. Tevens zal in de opdrachtverstrekking duidelijk aangegeven moeten worden welke interne en externe wet- en regelgeving in het kader van het financieel beheer onderwerp van de rechtmatigheidscontrole zal zijn.

De aangewezen accountant voert de controle uit van de jaarrekening zoals bedoeld in art. 197 Gemeentewet. Tevens verstrekt de aangewezen onafhankelijk accountant een controleverklaring met een verslag van bevindingen.

Procedure

In de controleverordening ex artikel 213 GW is in artikel 4, lid 3, de volgende zinsnede opgenomen:
Ter bevordering van een efficiënte en doeltreffende accountantscontrole vindt periodiek (afstemmingsoverleg) plaats tussen de accountant en (een vertegenwoordiger uit) het algemeen bestuur, de portefeuillehouder financiën (bestuurder), de algemeen directeur en de (concern-)controller.

2. Algemene uitgangspunten voor de controle (getrouwheid én rechtmatigheid)

Zoals in artikel 213 GW is voorgeschreven zal de controle van de in artikel 197 GW bedoelde jaarrekening, die wordt uitgevoerd door de door het Algemeen Bestuur benoemde accountant, gericht zijn op het afgeven van een oordeel over:

- de getrouwe weergave van de in de jaarrekening gepresenteerde baten en lasten en de activa en passiva;
- het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten en balansmutaties in overeenstemming met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder interne verordeningen;
- de inrichting van het financieel beheer en de financiële organisatie gericht op de vraag of deze een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken;

- het in overstemming zijn van de door het Algemeen Bestuur opgestelde jaarrekening met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels bedoeld in artikel 186 GW (Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten);
- de verenigbaarheid van het jaarverslag met de jaarrekening.

Bij de controle van de jaarrekening 2019 zijn de volgende regels voor de uit te voeren werkzaamheden van de accountant van toepassing:

- de nadere regels die bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden gesteld op grond van artikel 213, lid 6 GW (Besluit accountantscontrole decentrale overheden);
- de gedrags- en beroepsregels van de beroepsorganisatie NBA.
- richtinggevende uitspraken en adviezen van de commissie BBV; o.a. de Kadernota rechtmatigheid.

Bijzondere verklaringen

Ook voor bijzondere verklaringen geldt in beginsel dat deze onder het bereik van de accountantscontrole valt. De verantwoordingsinformatie van een aantal specifieke uitkeringen is onderdeel van de jaarrekening. De accountantscontrole hierop volgt het principe 'Single information Single audit' (SiSa). De accountantscontrole op de betreffende verantwoordingsinformatie is onderdeel van de controle op de jaarrekening.

3. Reikwijdte accountantscontrole toetsing rechtmatigheid

De accountantscontrole op rechtmatigheid voor de jaarrekening is limitatief gericht op:

- de naleving van de wettelijke kaders, zoals die in de lijst "Externe wet- en regelgeving" van het "Inventarisatie wet- en regelgeving in het kader van de rechtmatigheids- controle bij de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid" (bijlage I) is opgenomen.
- de naleving van de begroting.
- De overige kaders zoals opgenomen in de lijst "Interne regelgeving" van het "Inventarisatie wet- en regelgeving in het kader van de rechtmatigheids- controle bij de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid" (bijlage I).

De controle op naleving van de regelgeving vindt plaats voor zover de regelgeving directe financiële beheershandelingen betreffen of kunnen betreffen. Voor de interne regelgeving vindt uitsluitend een toets plaats naar de recht, hoogte en duur bepalingen van financiële beheershandelingen.

De accountantscontrole op rechtmatigheid wordt verder toegelicht in hoofdstuk 5 "Rechtmatigheid en de aanvullend te controleren rechtmatigheidscriteria".

4. Te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties

De accountant hanteert in de controle bepaalde toleranties en richt de controle daarop in. De accountant controleert niet ieder document of iedere financiële handeling, maar richt de controle zodanig in dat voldoende zekerheid wordt verkregen over het getrouwe beeld van de jaarrekening en de rechtmatigheid van de verantwoorde baten en lasten en balansmutaties en financiële beheershandelingen met een

belang groter dan de vastgestelde goedkeuringstolerantie¹. De accountant richt de controle in op het ontdekken van belangrijke fouten en baseert zich daarbij op risicoanalyse, vastgestelde toleranties en (statistische) deelwaarnemingen en extrapolaties. Naast de kwantitatieve benadering zal de accountant ook een kwalitatieve beoordeling, ofwel 'professioneel oordeel' hanteren. De weging van fouten en onzekerheden vindt ook plaats op basis van professioneel oordeel.

De goedkeuringstolerantie (bestaande uit kwantitatieve criteria en kwalitatieve beoordeling) is bepalend voor de oordeelsvorming, de strekking van de af te geven accountantsverklaring.

In het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) zijn minimumeisen voor de in de controle te hanteren *goedkeuringstoleranties* voorgeschreven. Naast de goedkeuringstoleranties wordt de *rapporteringstolerantie* onderscheiden. Dit is een norm waaraan de accountant individuele fouten toetst; wanneer fouten aan de norm voldoen, worden ze gerapporteerd zonder dat dit verdere consequenties behoeft te hebben voor de goedkeuring van de jaarrekening als geheel.

De goedkeurings- en rapporteringstolerantie wordt door het Algemeen Bestuur vastgesteld, met inachtneming van de volgende minimumeisen:

Goedkeurings- tolerantie	Strekking controleverklaring:			
	Goedkeurend	Beperking	Oordeel- onthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% totale lasten)	≤1%	>1%<3%	-	≥3%
Onzekerheden in de controle (% totale lasten)	≤3%	>3%<10%	≥10%	-

Voor de rapporteringstolerantie stelt het algemeen bestuur verder als maatstaf dat de accountant elke gevonden fout of onzekerheid ≥ € 50.000 rapporteert.

De accountant richt de controle in, rekening houdend met de goedkeuringstolerantie, waarbij hij verder waarborgt dat alle gesignaleerde onrechtmatigheden die de goedkeuringstoleranties niet overschrijden maar wel de rapporteringstolerantie ook daadwerkelijk in het verslag van bevindingen worden opgenomen.

De goedkeuringstolerantie wordt voor genoemde jaren vastgesteld op basis van de gerealiseerde bedragen in de jaarrekening.

5. Rechtmatigheid en de aanvullend te controleren rechtmatigheidscriteria

In het kader van de rechtmatigheidscontrole kunnen 9 rechtmatigheidscriteria worden onderkend: (1) het begrotingscriterium, (2) het voorwaardencriterium, (3) het misbruik- en oneigenlijk gebruikcriterium, (4) het calculatiecriterium, (5) het valuteringscriterium, (6) het adresseringscriterium, (7) het

¹ De goedkeuringstolerantie is het bedrag dat de som van fouten in de jaarrekening of onzekerheden in de controle aangeeft, die in een jaarrekening maximaal mogen voorkomen, zonder dat de bruikbaarheid van de jaarrekening voor de oordeelsvorming door de gebruikers kan worden beïnvloed

volledigheids criterium, (8) het aanvaardbaarheids criterium en het (9) het leverings criterium. In het kader van het getrouwheids onderzoek wordt al aandacht besteed aan de meeste van deze criteria. Voor de oordeelsvorming over de rechtmatigheid van het financieel beheer zal extra aandacht besteed moeten worden aan de volgende rechtmatigheids criteria:

1. Begrotings criterium;
2. Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium (M&O-criterium);
3. Voorwaardencriterium.

1. Begrotings criterium

Als blijkt dat gerealiseerde lasten zoals weergegeven in de jaarrekening hoger zijn dan de geraamde bedragen met inbegrip van de laatste begrotingswijziging, is – voor zover het begrotingsoverschrijdingen betreft – mogelijk sprake van onrechtmatige uitgaven. De overschrijding kan namelijk in strijd zijn met het budgetrecht van het Algemeen Bestuur zoals geregeld in de gemeentewet. Voor de afsluitende oordeelsvorming is het van belang in hoeverre de begrotingsoverschrijding past binnen het door het Algemeen Bestuur geformuleerde beleid en/of wordt gecompenseerd door aan de lasten gerelateerde hogere inkomsten. Het bepalen óf respectievelijk welke begrotingsoverschrijdingen al dan niet verwijtbaar zijn, is voorbehouden aan het Algemeen Bestuur.

Begrotingsoverschrijdingen welke uitgaven betreffen die binnen het door het Algemeen Bestuur uitgezette beleid blijven, dienen niet meegenomen te worden in het accountantsoordeel. Dergelijke overschrijdingen kunnen achteraf via de vaststelling van de jaarrekening ter goedkeuring worden voorgelegd aan het Algemeen Bestuur. Ingevolge artikel 28 Besluit Begroting en Verantwoording dient in de programmarekening een toelichting inzake de analyse van de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de programmarekening te worden opgenomen.

2. M&O-criterium

In het kader van de verordening ex artikel 212 Gemeentewet wordt weliswaar gesproken over een M&O-beleid, maar de aard van de activiteiten van de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid maakt dat vooralsnog geen nadere inkleuring van specifiek beleid voor misbruik en oneigenlijk gebruik noodzakelijk is.

3. Voorwaardecriterium

Besteding en inning van gelden door een Gemeenschappelijke Regeling zijn aan bepaalde voorwaarden verbonden waarop door de accountant moet worden getoetst. Deze voorwaarden liggen vast in wetten en regels van hogere overheden en de eigen regelgeving. De precieze invulling verschilt per wet, regeling en verordening.

Voor alle geldstromen dient ondubbelzinnig vast te staan welke voorwaarden er op van toepassing zijn. Door de hogere overheden gestelde voorwaarden liggen volledig vast. Dit geldt niet voor de voorwaarden in de regelgeving binnen de Veiligheidsregio(VR). Het Algemeen Bestuur is op VR-niveau kader stellend en wordt geacht de norm te stellen waaraan het Dagelijks Bestuur wordt getoetst. Het Algemeen Bestuur moet op grond van een overzicht (Normenkader) van alle voor de VR geldende wet- en regelgeving het voorwaardecriterium inrichten en concretiseren. Dit betekent dat limitatief moet zijn aan welke in wet- en regelgeving vastgelegde, voor de VR relevante, voorwaarden de accountant moet toetsen.

6. Kaders inzake rechtmatigheid

A. Wettelijke kaders

De naleving van wettelijke kaders, zoals die in de kolom "Externe wet- en regelgeving" van de "Inventarisatie wet- en regelgeving in het kader van de rechtmatigheidscontrole bij de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid" (Normenkader) is opgenomen (bijlage 1 van dit protocol). Dit uitsluitend voor zover deze directe financiële beheershandelingen betreffen of kunnen betreffen;

B. Kaders van de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid

De naleving van de volgende "interne" kaders:

- De begroting, inclusief vastgestelde wijzigingen;
- De financiële verordening ex artikel 212 Gemeentewet, m.u.v. de artikelen 6,12,16,17,19,23 en 24;
- De controleverordening ex artikel 213 Gemeentewet;

en de overige kaders zoals opgenomen in de kolom "Interne regelgeving" van de "Inventarisatie wet- en regelgeving in het kader van de rechtmatigheidscontrole bij de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid" (Normenkader) in bijlage 1 van dit protocol. Dit laatste voor zover van toepassing en uitsluitend voor zover deze directe financiële beheerhandelingen betreffen of kunnen betreffen. Ten aanzien van het voorwaarden criterium vindt voor interne regelgeving uitsluitend een toets plaats naar de hoogte, duur en doelgroep/object van financiële beheershandelingen, tenzij jegens derden (bijvoorbeeld in toekenningsbeschikkingen) aanvullende voorwaarden met directe financiële consequenties.

C. Afwegingskader Algemeen Bestuur

Begrotingsafwijkingen en -overschrijdingen (beleidsmatig en/of financieel) behoeven autorisatie door het Algemeen Bestuur. In de regel zullen begrotingswijzigingen vooraf aan het Algemeen Bestuur worden voorgelegd ter autorisatie. Hiermee wordt toestemming gevraagd voor het te realiseren beleid en voor de besteding van het benodigde bedrag. Alleen als de omstandigheden een autorisatie vooraf niet mogelijk maken, zal achteraf een begrotingswijziging moeten worden voorgelegd. Indien het Algemeen Bestuur ermee instemt wordt de besteding alsnog geautoriseerd en is deze rechtmatig. Begrotingswijzigingen moeten volgens de Gemeentewet tijdens het jaar zelf nog door het Algemeen Bestuur worden vastgesteld. Indien een wijziging niet meer in het jaar zelf is vastgesteld zijn bestedingen boven het begrotingsbedrag strikt genomen onrechtmatig. Toch kan voor de accountant bij de controle vaststaan dat een aantal (begrotings)overschrijdingen binnen de beleidskaders van het Algemeen Bestuur vallen.

De algemene lijn is dat begrotingsoverschrijdingen die binnen de beleidskaders van de raad passen niet meegewogen worden in het accountantsoordeel. Toch is het toetsen van begrotingsrechtmatigheid ingewikkelder dan het wellicht op het eerste gezicht lijkt. Er kunnen zeven verschillende begrotingsoverschrijdingen worden onderscheiden. In het overzicht op de volgende pagina wordt aangegeven wat de consequentie van betreffende overschrijding moet zijn voor het accountantsoordeel.

Bij de toetsing van begrotingsafwijkingen kunnen tenminste de volgende "soorten" begrotingsafwijkingen worden onderkend:	Onrechtmatig, maar telt niet mee voor het oordeel	Onrechtmatig en telt mee voor het oordeel
Budgetoverschrijdingen betreffende activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor men geen voorstel tot begrotingsaanpassing heeft ingediend. Bijvoorbeeld de doelgroep c.q. de activiteiten zijn in de praktijk aantoonbaar ruimer geïnterpreteerd dan in regelgeving (subsidieregeling, -verordening) was gedefinieerd.		X
Budgetoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar waarbij de accountant ondubbelzinnig vaststelt dat die ten onrechte niet tijdig zijn geautoriseerd. Bijvoorbeeld: de verwachte kostenoverschrijding op jaarbasis was via tussentijdse informatie al wel bekend, maar men heeft geen voorstel tot begrotingsaanpassing ingediend en dit is in strijd met de budgetregels zoals afgesproken met het Algemeen Bestuur.		X
Budgetoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten, bijvoorbeeld via subsidies of kostendekkende omzet.	X	
Budgetoverschrijdingen bij open einde (subsidie)regelingen. Vaak blijkt vanwege dit open karakter in het kader van het opmaken van de jaarrekening een (niet eerder geconstateerde) overschrijding.	X	
Budgetoverschrijdingen die worden gecompenseerd door extra inkomsten die niet direct gerelateerd zijn. Over de aanwending van deze extra inkomsten heeft het Algemeen Bestuur nog geen besluit genomen		X
<p>Budgetoverschrijdingen betreffende activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt (bijvoorbeeld een belastingnaheffing). Het zal hier in de praktijk vaak gaan om interpretatieverschillen bij de uitleg van wet- en regelgeving die na het verantwoordingsjaar aan het licht komen. Er zijn dan geen rechtmatigheidsgevolgen voor dat verantwoordingsjaar. Wel zal de Veiligheidsregio ervoor moeten zorgen dat de overschrijdingen getrouw in de jaarrekening worden weergegeven. Ook kunnen er gevolgen zijn voor het lopende jaar.</p> <p>- geconstateerd tijdens verantwoordingsjaar</p> <p>- geconstateerd na verantwoordingsjaar</p>	X	X
<p>Budgetoverschrijdingen op activeerbare activiteiten (investeringen of totaal geautoriseerd budget) waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijvings- en financieringslasten in het jaar zelf of pas in de volgende jaren.</p> <p>- jaar van investeren</p> <p>- afschrijvings- en financieringslasten in latere jaren</p>	X	X

Begrotingsafwijkingen die in formele zin onrechtmatig zijn maar niet meetellen voor het oordeel over

de rechtmatigheid van de accountant moeten worden opgenomen in het verslag van de accountant. Het Algemeen Bestuur moet deze afwijkingen bij het vaststellen van de jaarrekening expliciet autoriseren.

7. Rapportering accountant

Tijdens en na afronding van de controle werkzaamheden rapporteert de accountant hierna in het kort weergegeven als volgt:

A. Managementletter n.a.v. interim-controle

In de tweede helft van het jaar wordt door de accountant een zogenaamde interim-controle uitgevoerd. De hieruit voortvloeiende bevindingen en aanbevelingen komen tot uitdrukking in de zogenaamde managementletter. Bestuurlijk relevante zaken worden – op grond van de overeengekomen rapportage wensen van het Algemeen Bestuur – aan het Algemeen Bestuur en in afschrift aan het Dagelijks Bestuur worden gerapporteerd.

B. Verslag van bevindingen

Overeenkomstig de gemeentewet wordt omtrent de controle van de jaarrekening een verslag van bevindingen uitgebracht aan het Algemeen Bestuur en in afschrift aan het Dagelijks Bestuur. In het verslag van bevindingen wordt gerapporteerd over de opzet en uitvoering van het financiële beheer en of de beheersorganisatie een getrouw en rechtmatig financieel beheer en een rechtmatige verantwoording daarover waarborgen.

C. Uitgangspunten voor rapportagevorm

Gesignaleerde onrechtmatigheden worden toegelicht en gespecificeerd naar de aard van het criterium (begrotingscriterium, voorwaardencriterium, etc.). Fouten of onzekerheden die de rapporteringtolerantie als bedoeld in hoofdstuk 3 van dit controleprotocol overschrijden, worden weergegeven in een apart overzicht bij het verslag van bevindingen.

D. Controleverklaring

In de controleverklaring wordt op een gestandaardiseerde wijze, zoals wettelijk voorgeschreven, de uitkomst van de accountantscontrole van de jaarrekening weergegeven, zowel ten aanzien van de getrouwheid als de rechtmatigheid. Deze controleverklaring wordt verstrekt aan het Algemeen Bestuur en is bedoeld voor openbaarmaking. De controleverklaring wordt verstrekt na vaststelling van de jaarrekening door het Algemeen Bestuur.

BIJLAGE 1: Inventarisatie wet- en regelgeving in het kader van de rechtmatigheidscontrole bij de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid

In het navolgende overzicht is een inventarisatie gegeven van de in het kader van de rechtmatigheidscontrole bij de regio relevante algemene wet- en regelgeving.

Dit overzicht moet als volgt worden gelezen: In de eerste kolom wordt een algemene omschrijving gegeven die overeenkomt met een of meer programma's. In de tweede kolom wordt dit nader uitgewerkt naar de specifieke activiteiten welke onder het desbetreffende programma kunnen vallen. In de kolom wetgeving extern wordt de te toetsen algemene wet- en regelgeving aangegeven die direct een relatie heeft met het financieel beheer en de inrichting van de financiële organisatie van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid. De randvoorwaarden waarbinnen uitgaven (lasten) mogen worden (aan)gedaan worden onder meer ontleend aan de begroting, de financiële verordening en het delegatie en mandaatbesluit.

Veelal zal het algemeen bestuur ter verdere implementatie van de uitvoering van deze algemene wet- en regelgeving eigen verordeningen en/of beleidsregels opstellen waarmee een nadere invulling wordt gegeven van het daaraan verbonden financiële beheer. De voor de veiligheidsregio van toepassing zijnde verordeningen en besluiten zijn in de laatste kolom opgenomen.

Daarnaast worden door de Rijksoverheid dan wel andere instanties op grond van deze algemene wet- en regelgeving specifieke geldstromen geïnitieerd, bijvoorbeeld in de vorm van subsidies en/of specifieke uitkeringen. Ook deze specifieke (subsidie) regelgeving is reeds zoveel mogelijk in dit overzicht opgenomen. Voor het verkrijgen van subsidies en/of specifieke uitkeringen moet veelal worden voldaan aan de in deze wet- en regelgeving geformuleerde (nadere) voorwaarden, het zogenaamde voorwaardencriterium.

Het financiële belang van de onderhavige wet- en regelgeving wordt uiteraard mede bepaald door de omvang van de geldstroom die daarmee direct is gemoeid. Daarnaast zijn echter de potentiële risico's van belang welke kunnen ontstaan wanneer relevante wet- en regelgeving niet wordt nageleefd, bijvoorbeeld inzake Europese aanbesteding. Dergelijke risico's kunnen indirect tot geldstromen gaan leiden wanneer bijvoorbeeld schadeclaims moeten worden gehonoreerd of op een onjuiste titel verkregen gelden moeten worden getourneerd.

In de tabel is de regelgeving die een directe invloed heeft op financiële beheershandelingen, aangegeven met een * (alleen voor zover deze door het algemeen bestuur zijn bekrachtigd tellen mee in het rechtmatigheidsoordeel van de accountant). Dit is een richtinggevende markering: bij het beoordelen van financiële beheershandelingen kan ook andere regelgeving in beeld komen.

Programma/dienst	Omschrijving taak	Externe wet- en regelgeving	Interne regelgeving
Algemeen Bestuur en ondersteunende processen	Algemeen financieel middelenbeheer	<ul style="list-style-type: none"> - Grondwet - Burgerlijk Wetboek - Gemeentewet - Besluit Begroting en Verantwoording* - Gewijzigde wet gemeenschappelijke regelingen - Algemene Wet Bestuursrecht - Brede Doeluitkering Rampenbestrijding - Besluit Rijksbijdragen bijstand- en bestrijdingskosten - Besluit Veiligheidsregio's - Circulaires BZK en V&J - AMvB Single Information, Single Audit - Gewijzigde Wet Financiële markten - Fiscale wetgeving* - Wet markt en overheid 	<ul style="list-style-type: none"> - Gemeenschappelijke regeling VRZHZ 2019 - Financiële verordening ex art. 212: 2017* - Controleverordening ex art. 213: 2009* - Organisatieregeling 2019 - Delegationbesluit 2009 - Mandaatregeling 2019 - Nota waarden en afschrijven 2019
	Treasurybeheer	<ul style="list-style-type: none"> - Wet financiering decentrale overheden (Fido)* - Wet betalingstermijnen* 	<ul style="list-style-type: none"> - Treasurystatuut Veiligheidsregio ZHZ 2018

Programma/dienst	Omschrijving taak	Externe wet- en regelgeving	Interne regelgeving
	Arbeidsvoorwaarden en personeelsbeleid	<ul style="list-style-type: none"> - Ambtenarenwet - Wet normalisering rechtspositie ambtenaren - Fiscale wetgeving* - Sociale verzekeringswetten* - CAR/UWO* - Wet Normering Topinkomens* - Arbeidstijdenwet - Besluit personeel veiligheidsregio's - Regeling personeel veiligheidsregio's 	<ul style="list-style-type: none"> - Besluit regeling rechtspositionele bezwaren 2014 - Drechtsteden - Attentieregeling 2015 - Regeling repressieve kantoor dienst 2013 (is onderdeel van regeling Aanstellingsvormen warm en koud uit 2013) - Toelage onregelmatige dienst 2012 - Kazerneringsdienst 2012 - Regeling duiktoelagen 2012 - Regeling Werving en Selectie 2018 - Regeling Generatiepact 2019 - Vervoersregeling 2015 - Garantieregeling gratificatie 2007 - Stageregeling 2014 - Werktijdenregeling 2014 - Verlet vrijwilligers 2013 - Beschikbaarheidsregeling VRZHZ 2015 - Verlofregeling 2012 - Regeling IKB VRZHZ 2017 - Regeling beoordelingen 2011
	Inkopen en contract-beheer	<ul style="list-style-type: none"> - EU-aanbestedingsregels* - Burgerlijk wetboek - Gewijzigde aanbestedingswet 2012 - Gids proportionaliteit 	<ul style="list-style-type: none"> - Inkoop & aanbestedingsbeleid 2017 - Algemene inkoopvoorwaarden 2017
Veiligheidsregio	Veiligheidsregio	<ul style="list-style-type: none"> - Wet Veiligheidsregio's - Aanpassingswet Veiligheidsregio's - Gewijzigde wet gemeenschappelijke regeling - Besluit rechtspositie 	<ul style="list-style-type: none"> - Gemeenschappelijk regeling VRZHZ 2019 - Mandaatregeling 2019 - Organisatieregeling 2019

Programma/dienst	Omschrijving taak	Externe wet- en regelgeving	Interne regelgeving
		voorzitters veiligheidsregio's	

Agendapunt III-3
Registratienummer 2019/2097

Voorstel voor de vergadering van: Het algemeen bestuur

Datum vergadering: 11 december 2019

Onderwerp: Concept verslag auditcommissie

Gevraagd besluit: Het algemeen bestuur wordt gevraagd: kennis te nemen van: het conceptverslag van de auditcommissie d.d. 15 november 2019.

Vergaderstuk: 2019/2097/A - conceptverslag auditcommissie d.d. 15 november 2019

Toelichting: Bijgaand ontvangt u het concept verslag van de vergadering van de auditcommissie d.d. 15 november 2019 met daarin de advisering op de financiële stukken.

Juridische aspecten: nvt

Financiën: nvt

Procedure: Het voorstel wordt bij de volgende overleggen behandeld:

☐ MT	☒ AB
☐ AGV	☐ Audit commissie
☐ DB	☐ Anders, nl. ...
	☐ Niet van toepassing

Ondernemingsraad: Doorgeleiding naar de (centrale) ondernemingsraad:

☐ Ter kennisname	☐ Voor instemming
☐ Ter advisering	☒ Niet van toepassing

Vervolgstappen: nvt

Communicatie: nvt

Organisatie eenheid
Directie

Indiener niveau 2
R.K. Brons

Concerncontroller

Directiesecretaris
J. Boons

dd. 27-11-2019

dd. 27-11-2019

Besluitenlijst

Overleg: Auditcommissie Veiligheidsregio ZHZ
 Datum: 15 november 2019
 Vastgesteld op:

Aanwezig:

D.R. van der Borg	burgemeester	Gemeente Molenlanden
A.P.J. van Hemmen	burgemeester	Gemeente Sliedrecht
G. Veldhuijzen	burgemeester	Gemeente Hoeksche Waard
R.K. Brons	algemeen directeur a.i.	VRZHZ
W.D. Veen	concerncontroller	VRZHZ
D. Vermeulen	Hoofd bedrijfsvoering	VRZHZ
A.R. Wagemans	bestuursondersteuning	VRZHZ – verslag

Afwezig:

I Opening

Agendapunt I-1 2019/1298	Vaststellen agenda <i>De auditcommissie wordt gevraagd:</i> - <i>de agenda d.d. 15 november 2019 vast te stellen.</i>
Toelichting	Vanwege het voor het eerst in de auditcommissie zijn van de concerncontroller wordt een korte voorstelronde gehouden.
Besluit	Conform

Agendapunt I-2 2019/1299	Mededelingen <i>n.v.t.</i>
Toelichting	Er zijn geen mededelingen.

Agendapunt I-3 2019/1300	Besluitenlijst <i>De auditcommissie wordt gevraagd:</i> - <i>de besluitlijst d.d. 22 mei 2019 vast te stellen.</i>
Besluit	Conform

II Ter behandeling

Agendapunt II-1 2019/1301	Burap II <i>De auditcommissie wordt gevraagd:</i> <i>Advies uit te brengen aan het dagelijks bestuur over de Burap II 2019</i>
Toelichting	Er is een structureel tekort van € 200.000. Er is geen reden tot draconische maatregelen. De onttrekking aan de transitievergoeding Vijfheerenlanden in 2019 is €200.000 minder dan de geprognosticeerde onttrekking. Er wordt geadviseerd om niet uit te gaan van de geprognosticeerde onttrekking en daarom geen uitkering aan de gemeenten te doen. Er zijn een paar exogene ontwikkelingen die mogelijk grote druk gaan geven. O.a. het landelijk dossier rond brandweervrijwilligers en de overgang naar het nieuwe C2000 systeem eind januari 2020.
Advies	<ul style="list-style-type: none"> - In de oplegger voor het AB een verduidelijking geven op de mee- en tegenvallers. - In de besluitvorming van de burap II de formele kredietaanpassing opnemen.

Agendapunt II-2 2019/1302	Managementletter <i>kennis te nemen van de Management Letter 2019.</i>
Toelichting	De VRZHZ is in control en stabiel en geeft focus voor het MT; er is een verbetertraject opgestart op de punten die de accountant heeft aangegeven. De managementletter is voor het management en niet voor het bestuur. In de VRZHZ is dat vanuit het verleden wel het gebruik. De concerncontroller en algemeen directeur bespreken de herinrichting van het proces rond aanbieden van de managementletter. Het advies van de auditcommissie aan de algemeen directeur is de procedure rond de managementletter te wijzigen en in het vervolg de managementletter uitsluitend ter kennisname aan de auditcommissie aan te bieden. De accountant heeft gezien dat er grote stappen zijn gezet om verbeteringen te kunnen doorvoeren. Dit heeft nog niet geleid tot een aanpassing in advies.
Advies	Het advies van de auditcommissie aan de algemeen directeur is de procedure rond de managementletter te wijzigen en in het vervolg de managementletter uitsluitend ter kennisname aan de auditcommissie aan te bieden.

Agendapunt II-3 2019/1303	Begrotingsrichtlijnen <i>De auditcommissie wordt gevraagd: Advies uit te brengen aan het dagelijks bestuur over de begrotingsrichtlijnen 2021.</i>
Toelichting	De begrotingsrichtlijnen zijn standaard jaarlijks afspraken tussen VRZHZ, de andere GR-en en de gemeenten.
Actie	Het hoofd bedrijfsvoering vraagt de huidige procesgang na bij de beleidsadviseur.
Advies	De begrotingsrichtlijnen 2021 aanbieden aan het DB en deze door te geleiden naar het algemeen bestuur.

Agendapunt II-4 2019/1304	Controleprotocol inclusief normenkader 2019 <i>De auditcommissie wordt gevraagd: Advies uit te brengen aan het dagelijks bestuur over het controleprotocol inclusief normenkader 2019</i>
Toelichting	Geen
Advies	De auditcommissie adviseert het controleprotocol inclusief het normenkader 2019 in het DB vast te laten stellen.

III Overig

Agendapunt III-1	Rondvraag en sluiting
Toelichting	Er zijn geen punten ingebracht voor de rondvraag.